

ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา

ปริญญานิพนธ์
ของ
ประภา เทียงแซม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2544

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา

บทคัดย่อ
ของ
ประภา เทียงแซม

15 ต.ค. 2544

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2544

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประภา เทียงแฮม. (2544), *ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์, อาจารย์ ดร.สมสุข วีระพิจิตร.

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาและ เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อ ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลางในด้านต่างๆ 4 ด้าน คือด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามเพศ คุณวุฒิ ประสบการณ์การสอน สาขาวิชาเอกที่ทำการสอน 2) ศึกษาและ เปรียบเทียบทัศนะของ นักศึกษาที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลางในด้านต่างๆ 4 ด้าน คือด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จำแนกตาม เพศ สาขาวิชาเอกที่ศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.) ประเมินทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาที่มี ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวม โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย อาจารย์ 116 คน นักศึกษา 493 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที และค่า เอฟ

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลางโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอาจารย์และนักศึกษาต่างก็เห็นว่าการกิจด้านหลักสูตรและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเรียนการสอนและด้านการบริการสังคมเห็นว่าเหมาะสมในระดับ ปานกลาง

2. อาจารย์มีทัศนะต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลางโดยรวมแตกต่างจาก เกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์เห็นว่าการกิจด้านการ เรียนการสอนแตกต่างจากเกณฑ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความ แตกต่าง

3. นักศึกษามีทัศนะต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวมแตกต่าง จากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาเห็นว่าการกิจ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการบริการสังคมมีความแตกต่างจากเกณฑ์อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ไม่พบความแตกต่าง

4. อาจารย์ชายและหญิง ที่มีคุณวุฒิต่างกัน ประสบการณ์การสอนต่างกัน และสอนใน สาขาวิชาเอกต่างกัน ต่างก็มีทัศนะต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ไม่แตกต่างกัน

5. นักศึกษาชายและหญิง มีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษามีทัศนคติต่อภารกิจด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

6. นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

7. นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาเอกต่างกันมีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Missions Of Dramatic Arts Colleges In Central
Region As Perceived By Instructors And Students

AN ABSTRACT
BY
PRAPA THINGCHAM

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University
May 2001

Prapa Thingcham (2001). *Missions of Dramatic Arts Colleges In Central Region as Perceived by Instructors and Students* Master,thesis, M.Ed.(Higher Education).

Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee :

Dr, Suwaporn Tungsomworapongs. Dr. Somsuke Terapigitra.

The purposes of this study were 1) to study and to compare the instructors' opinions on the missions of Dramatic Arts Colleges in central region of the four aspects : curriculum, instruction , social service and cultural preservation classified by gender, instructional experiences, major fields of study, and education background. 2) to study and to compare the students' opinions on the missions of Dramatic Arts Colleges in central region of the four aspects : curriculum, instruction, social service and culture preservation classified by gender, major field of study , and grade point overage. 3.) The instructors' and the students' opinions on the missions of the Dramatic Arts Colleges in central region of the four aspects : curriculum, instruction, social service and cultural preservation by comparing with the criterion. The samples were 116 instructors and 493 students. The instrument used in data collection was a five rating scaled questionnaires. Data were analyzed by arithmetic mean, standard deviation t-test, and F-test.

The results revealed that :

1. The instructors' and the students' opinions on the missions of Dramatic Arts Colleges in central region in the overall aspects were at a moderate level. Considered in each aspect, the instructors and the students showed their opinions on curriculum and cultural preservation at a low level.

2. The instructors' opinions on the missions of Dramatic Arts Colleges in central region in the overall aspects were significant different from the criterion at the .05 level . Considered in each aspect, it was found that the instructors' opinions on their instruction significantly differed from the criterion at the .05 level , except for the other aspects.

3. The students' opinions on the missions of Dramatic Arts Colleges in central region in the overall aspects significantly differed from the criterion. Considered in each aspect, the students showed significantly differences in their opinions on curriculum , and social service from the criterion, except for the cultural preservation.

4. Male and Female instructors with different educational background, instructional experiences, and major fields of study, showed no significant differences in their opinions on the mission of Dramatic Colleges in central region.

5. There was no significant different in male and female students' opinions on the missions of Dramatic Arts Colleges in central region in the overall aspects. Considered in each aspect, it was found that there was significant different in students' opinions on instruction, except for the other aspects.

6. The students with different grade point overage showed no significant different in their opinions on the missions of Dramatic Arts Colleges in central region.

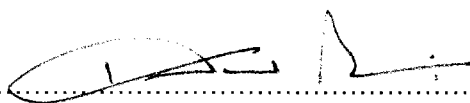
7. The students with different major fields of study showed significant different in their opinions on each and the overall aspects of the missions of Dramatic Arts Colleges in central region.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

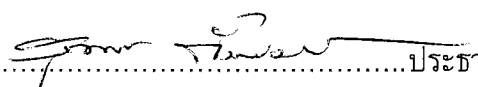
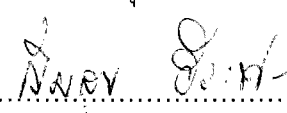
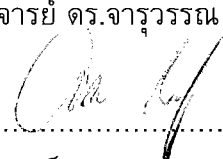
ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา

ของ
นางประภา เทียงแซม

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศวลาภรณ์)
วันที่ พฤษภาคม พ.ศ. 2544

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สมสุข ชีระพิจิตร)
.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคุ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิสุข)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ดร.สุวพร ตั้งสมวรพงษ์
ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ดร. สมสุข ธีระพิจิตร กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อคิดและคำแนะนำตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษา อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู่ และอาจารย์ ดร. อรรณพ โพธิสุข กรรมการสอบเพิ่มเติม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ เพ็ญทิพย์ จันทุม ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี อาจารย์สมศักดิ์ ทัดดี อาจารย์จากวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ซึ่งข้อเสนอแนะของท่านเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณอาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง และวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี ในสาขาวิชาต่างๆ ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณทุกท่านที่ไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมด ที่มีส่วนช่วยเหลือให้การสนับสนุนและให้กำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ

คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นพุทธบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ประกาศ เทียงแหม่ม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
สมมติฐานการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา.....	11
ภารกิจด้านหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา.....	13
ภารกิจด้านการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา.....	16
ภารกิจด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม ของสถาบันอุดมศึกษา... ..	17
ภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ของสถาบันอุดมศึกษา.....	18
ประวัติวิทยาลัยนาฏศิลป์.....	21
ภารกิจด้านหลักสูตรของวิทยาลัยนาฏศิลป์.....	22
โครงสร้างของหลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นสูงของ วิทยาลัยนาฏศิลป์	23
แนวทางการประกอบอาชีพและศึกษาต่อ.....	25
ภารกิจด้านการเรียนการสอนของวิทยาลัยนาฏศิลป์.....	28
คุณลักษณะของอาจารย์.....	29
คุณลักษณะของนักศึกษา.....	31
ภารกิจด้านการบริการสังคมของวิทยาลัยนาฏศิลป์.....	32
ภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ของวิทยาลัยนาฏศิลป์.....	34

บทที่

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	36
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
	ลักษณะของเครื่องมือ.....	37
	การเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดกระทำข้อมูล.....	38
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
4	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	80
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	80
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	80
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
	สรุปผลการวิจัย.....	81
	อภิปรายผล.....	86
	ข้อเสนอแนะ.....	93
	บรรณานุกรม.....	95
	ภาคผนวก.....	101
	ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	102

ภาคผนวก ข ประวัติของผู้ทรงคุณวุฒิในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ตรวจแบบสอบถาม	115
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	117

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	37
2 จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	41
3 จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	42
4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวม.....	43
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ.....	44
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนก ตามประสบการณ์การสอน.....	45
7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนก ตามคุณวุฒิ.....	46
8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนก ตามสาขาวิชาเอกที่ทำการสอน.....	47
9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านหลักสูตร เป็นรายข้อ.....	48
10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านการเรียนการสอน เป็นรายข้อ..	49
11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านการบริการสังคม เป็นรายข้อ..	51
12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านการบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นรายข้อ.....	52
13 ทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวมเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์.....	54

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
14	เปรียบเทียบทักษะของอาจารย์ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ.....	55
15	เปรียบเทียบทักษะของอาจารย์ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ใน ภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ การสอน.....	56
16	เปรียบเทียบทักษะของอาจารย์ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคุณวุฒิ.....	56
17	เปรียบเทียบทักษะของอาจารย์ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสาขาวิชาเอกที่ ทำการสอน.....	57
18	ทักษะและข้อเสนอแนะของอาจารย์ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในภาคกลาง ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการ สังคมและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จากแบบสอบถาม ปลายเปิด.....	58
19	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนักศึกษาต่อ ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม....	60
20	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนักศึกษาต่อ ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ.....	61
21	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนักศึกษาต่อ ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม.....	62
22	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนักศึกษาต่อ ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสาขาวิชาเอกที่ศึกษา.....	63
23	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนักศึกษาต่อ ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านหลักสูตร เป็นรายข้อ...	64
24	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนักศึกษาต่อ ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านการเรียนการสอน เป็นรายข้อ.....	65

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
25	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาต่อ ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านการบริการสังคม เป็นรายข้อ.....	67
26	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษา ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านการทำนุบำรุงศิลป- วัฒนธรรม เป็นรายข้อ.....	68
27	ทัศนะของนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวม เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์.....	70
28	เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวมจำแนกตามเพศ.....	71
29	เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในภาคในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม.....	72
30	เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสาขาวิชาเอกที่ ศึกษา.....	73
31	การทดสอบความแตกต่างของทัศนะของนักศึกษาต่อภารกิจของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านหลักสูตร จำแนกตามสาขาวิชา เอกที่ศึกษา.....	74
32	การทดสอบความแตกต่างของทัศนะของนักศึกษาต่อภารกิจ ของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านการเรียนการสอน จำแนกตาม สาขาวิชาเอกที่ศึกษา.....	74
33	การทดสอบความแตกต่างของทัศนะของนักศึกษาต่อภารกิจ ของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านการบริการสังคม จำแนกตาม สาขาวิชาเอกที่ศึกษา.....	75
34	การทดสอบความแตกต่างของทัศนะของนักศึกษาต่อภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามสาขาวิชาเอกที่ศึกษา.....	76
35	การทดสอบความแตกต่างของทัศนะของนักศึกษาต่อภารกิจของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวม จำแนกตามสาขาวิชาเอก ที่ศึกษา.....	77

ตาราง

36	ทัศนะและข้อเสนอแนะของนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในภาคกลาง ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการ สังคมและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จากแบบสอบถาม- ปลายเปิด.....	78
----	---	----

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1. แผนภูมิแสดงหลักสูตรในแต่ละระดับชั้นของวิทยาลัยนาฏศิลป์.....	26
2. แผนภูมิแสดงความต่อเนื่องของการศึกษาระหว่างวิทยาลัยนาฏศิลป์ กับสถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษาทั่วไป.....	27

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถาบันการอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชนมีหน้าที่หลัก 4 ประการ คือ การสอน 2. การวิจัย 3. การให้บริการทางวิชาการ และ 4. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2538 : 1) ดังนั้น การอุดมศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนามนุษย์ของประเทศ ซึ่งมีความจำเป็นต้องพัฒนาและปรับบทบาทเพื่อให้ทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างองค์ความรู้ การพัฒนาวิชาการและบุคลากรในองค์กรเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคตที่จะมาถึง สถาบันระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้องอนุรักษ์สิ่งที่ดีงามต่าง ๆ ในสังคม ประกอบกับการชี้นำสังคม มิให้เสื่อมทรามด้วย (ประกอบ บุปรัตน์. 2536 : 1) นอกจากการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นทรัพยากรที่มีค่าสูงสุดแล้ว ภาระสำคัญอีกประการหนึ่งของสถาบันการอุดมศึกษาที่ควรส่งเสริมให้เกิดก็คือการวิจัย ซึ่งเซอร์ ชาลส์ ดาร์วิน (วิจิตร ศรีสอาน. 2518 : 27-28 ; อ้างอิงจาก Sir Charles Darwin . 1993) ได้ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างภารกิจของมหาวิทยาลัยกับสถาบันการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าว่า สถาบันการศึกษาที่ต่ำกว่ามหาวิทยาลัยนั้น มักจะเน้นภารกิจทางด้านการสอนเป็นประการสำคัญสำหรับมหาวิทยาลัย นอกเหนือจากการสอนแล้ว ยังต้องค้นคว้าวิจัยเพื่อบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการสอนและการพัฒนาประเทศต่อไป ดังนั้นจุดมุ่งหมายของสถาบันอุดมศึกษาก็คือ การสร้างสรรค์และจรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อสถาบันการอุดมศึกษาจะได้ใช้ความเป็นเลิศทางวิชาการ พัฒนาบุคคลและให้บริการทางวิชาการเพื่อประโยชน์ของสังคมและมนุษยชาติ

วิทยาลัยนาฏศิลป์เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่จัดการศึกษาวิชาชีพทางศิลปวัฒนธรรมด้านนาฏศิลป์และดนตรีมาเป็นเวลานานกว่า 60 ปี เพื่อผลิตนักศึกษาให้เป็นศิลปิน เป็นครูศิลปะด้านดนตรีนาฏศิลป์และนักวิชาการด้านดนตรีนาฏศิลป์ (วิทยาลัยนาฏศิลป์. 2537 : 1) ซึ่งการผลิตนักศึกษาให้มีอาชีพเป็นครูนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันจะต้องสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูเพื่อจะช่วยให้ใช้ความรู้ความสามารถ และทักษะต่าง ๆ ที่ได้รับการจากการศึกษามาได้อย่างเหมาะสม อาชีพครูเป็นอาชีพที่ให้บริการทางด้านการศึกษา ต้องมีความรับผิดชอบ มีการเตรียมตัว และได้รับการคาดหวังจากสังคมในระดับที่สูงขึ้น ตามความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม (Evans and Bruckner. 1992 : 31) ดังนั้นวิทยาลัยนาฏศิลป์จึงเป็น

สถาบันการศึกษาอีกสถาบันหนึ่งที่มุ่งมั่นผลิตนักศึกษาด้านนาฏศิลป์และดนตรีที่มีคุณภาพตลอดจนมีความรับผิดชอบในหน้าที่เพื่อที่จะออกไปรับใช้สังคมในโอกาสต่อไป

วิทยาลัยนาฏศิลป์เปิดสอนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาครวมทั้งสิ้น 12 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ และวิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา ซึ่งในแต่ละแห่งจะแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับนาฏศิลป์ขั้นต้น ระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง และระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง ในระดับนาฏศิลป์ขั้นต้น (เทียบเท่ามัธยมศึกษาปีที่ 1 –3) รับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้เวลาเรียนทั้งสิ้น 3 ปี ระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง (เทียบเท่ามัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) รับนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใช้เวลาเรียน ทั้งสิ้น 3 ปี ระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงซึ่งเป็นระดับอุดมศึกษาใช้ระยะเวลาเรียน 2 ปี (เทียบเท่ากับอนุปริญญา) ในแต่ละระดับจะแบ่งเป็น สาขาวิชาต่าง ๆ 4 สาขา ได้แก่ สาขานาฏศิลป์ไทย สาขาดุริยางค์ไทย สาขานาฏศิลป์สากลและคีตศิลป์สากล (มีเฉพาะวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ) และสาขาดุริยางค์สากล มีทุกวิทยาลัย ปัจจุบันเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรีเป็นหลักสูตรต่อเนื่องจากระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงอีก 2 ปี คือ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตั้งอยู่ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพซึ่งดำเนินการสอนในปีการศึกษา 2542 เป็นปีแรก (สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์. 2538)

วิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 12 แห่ง มีภาระหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา อบรมและวิจัยเพื่อการอนุรักษ์ พัฒนา ทำนุบำรุง ส่งเสริม เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้านนาฏศิลป์ดนตรี การให้บริการทางวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรมแก่สังคมและชุมชน รวมทั้งควบคุมมาตรฐาน การให้การศึกษาอบรมทั้งวิชาสามัญ วิชาการศึกษาและวิชาชีพพิเศษด้านนาฏศิลป์ดนตรี (สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์. 2538 : 5) ซึ่งภาระหน้าที่ในด้านการสอนนั้น จะเกี่ยวข้องในเรื่องของหลักสูตร การวางแผนการสอน การจัดการเรียนการสอน โดยจัดให้มีการสอนวิชาสามัญ ซึ่งได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ วิชาสังคมศึกษา วิชาศิลปศึกษา วิชาพลานามัย วิชาพลศึกษา วิชาลูกเสือเนตรนารี นอกจากนี้ยังมีการสอน วิชาสายศิลปวิชาชีพ ซึ่งแยกตามสาขาวิชาเอกดังนี้คือสาขานาฏศิลป์ไทย แบ่งรายละเอียดออกเป็น 2 สาขา คือ สาขาวิชาละคร และสาขาวิชาโขน ส่วนสาขาดุริยางค์ไทย แบ่งออกเป็น 3 สาขา คือ สาขาวิชาปี่พาทย์ สาขาวิชาเครื่องสายไทย และสาขาวิชาคีตศิลป์ไทย (ขับร้องเพลงไทย) สาขาดุริยางค์สากล จะแบ่งออกเป็นวิชาเอกกитар วิชาเอกคีย์บอร์ด วิชาเอกเครื่องเป่า

เป็นต้น ดังนั้นผู้ที่สำเร็จจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ จึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทั้งวิชา
สามัญและวิชาศิลปะเป็นอย่างดีเพื่อที่จะออกไปรับใช้สังคม ส่วนด้านการบริการสังคมนั้น
มักเป็นการให้ความรู้ด้านนาฏศิลป์และดนตรีแก่หน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน หรือการ
บริการในชุมชน โดยทั่วไปมักจะเป็นไปในรูปของการจัดการแสดง และแจกเอกสาร ตำรา
สื่อการเรียนเช่น วีดีโอตำรา เป็นต้น นอกจากนี้แล้วการทำนุบำรุงรักษาศิลปะวัฒนธรรมไทยยัง
เป็นภาระหน้าที่ของครู หรือนักศึกษาสังกัดวิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกคน ที่จะต้องบำรุงรักษาความ
เป็นเอกลักษณ์ของศิลปะด้านนาฏศิลป์และดนตรีไทยเพื่อให้ดำรงอยู่คู่ประเทศชาติต่อไป
ตลอดจนการได้เผยแพร่ศิลปะเหล่านี้ให้ต่างชาติได้รู้จักมากขึ้น และเป็นการปลูกฝังจิตสำนึก
ให้เยาวชนคนไทยรุ่นหลัง ได้เห็นคุณค่าของศิลปะประจำชาติไทยที่บรรพบุรุษได้ร่วมกันสร้าง
มาด้วยความประณีตงดงาม

อย่างไรก็ตาม จากการที่ได้สัมภาษณ์อาจารย์จากวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ
วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี พบว่า
วิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 4 แห่ง กำลังประสบปัญหาคล้ายคลึงกัน คือ มีนักศึกษาที่สำเร็จในระดับ
นาฏศิลป์ชั้นกลางสมัครเข้าเรียนต่อในระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงจำนวนน้อยมาก และผู้ที่เรียนต่อ
ก็มีได้สนใจในสาขาวิชาชีพเท่าที่ควร ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จากการสัมภาษณ์
อาจารย์จากวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง วลลา นาฏประเสริฐ (สัมภาษณ์.2543) พบว่ามีปัญหา
ดังนี้คือ นักศึกษาที่เข้ามาเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ปัจจุบันไม่สนใจการเรียนเท่าที่ควร
ขาดความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตน ไม่เห็นความสำคัญของวิชาชีพที่เลือกเรียน อันเนื่องมา
จากวัฒนธรรมทางตะวันตกเข้ามามีบทบาทในสังคมไทยมากขึ้น ทำให้กลุ่มนักศึกษาหันไปสนใจ
สิ่งเหล่านั้น ค่านิยมในการรักษาศิลปะวัฒนธรรมไทยจึงลดน้อยลงไป ส่วนกาญจนา สุขสำราญ
(กาญจนา สุขสำราญ.สัมภาษณ์. 2543) อาจารย์จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี ให้ข้อมูลว่าเนื่อง
จากหลักสูตรนาฏศิลป์แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือระดับนาฏศิลป์ชั้นต้น ระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง
และระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง นักเรียนที่เข้ามาศึกษาในระดับนาฏศิลป์ชั้นต้นเมื่อสำเร็จแล้วก็
สามารถไปศึกษาต่อในสถานศึกษาอื่นๆได้ ส่วนที่เหลือก็เรียนต่อในระดับนาฏศิลป์ชั้นกลางอีก
3 ปี เมื่อสำเร็จในระดับนาฏศิลป์ชั้นกลางแล้วสามารถที่จะเลือกเรียนในสาขาวิชาชีพอื่น หรือ
สมัครสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัย หรือเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ได้อีก
มากมาย ทำให้เหลือนักเรียนที่เข้าเรียนต่อในวิทยาลัยนาฏศิลป์ระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงน้อยมาก
และสุรชาติ นกุลธรรม (สัมภาษณ์. 2543) อาจารย์วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี ให้ข้อมูล
เพิ่มเติมว่า สาเหตุที่นักศึกษาต้องลาออกไปศึกษาต่อที่สถานศึกษาอื่น ๆ เพราะไม่มีความ
ศรัทธาในวิชาชีพ ไม่ศรัทธาในสถาบัน และไม่แน่ใจว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะมีงานทำ

หรือไม่ จึงทำให้ตัดสินใจที่จะเลือกเรียนในวิชาชีพอื่น นอกจากนั้น จวีวรรณ นุชนวล อาจารย์วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ (สัมภาษณ์. 2543) ให้สัมภาษณ์ว่า นักศึกษาบางคนเข้ามาเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์เพราะพ่อแม่ญาติผู้ใหญ่ชอบ แต่ตนเองไม่มีใจรักในด้านนี้ และไม่มีความถนัด ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาศิลปะค่อนข้างต่ำ ประกอบกับเนื้อหาของหลักสูตรมีมาก ดังนั้นเมื่อนักศึกษาไม่พยายามที่จะฝึกฝนตนเอง จึงทำให้เรียนไม่ทันและเกิดความเบื่อหน่าย คะแนนที่ได้ไม่ดีจึงต้องเปลี่ยนสถานศึกษาใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา สายทองคำ (2539 : 95) ที่ศึกษาปัจจัยเกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อของนักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์ พบว่าสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงลดจำนวนลงคือ นักเรียนต้องการเปลี่ยนสายการเรียนใหม่ เพราะไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนทางนาฏศิลป์ดนตรี แต่มีผลการเรียนด้านวิชาสามัญดีกว่า รวมทั้งนักเรียนบางคนไม่เกิดความมั่นใจในการประกอบอาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว โดยเกรงว่าจะหางานทำยาก เบื่อหน่ายการเรียนการสอนแบบโบราณ การฝึกซ้อมและการแสดงที่ต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมค่อนข้างมาก นักเรียนบางส่วนไม่พอใจในกฎระเบียบที่เข้มงวดของวิทยาลัย และไม่ประทับใจสภาพแวดล้อมของวิทยาลัย นอกจากนั้นนิลวรรณ วรรณะสี (2539 : 3 – 6) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นสูงสาขาวิชา-นาฏศิลป์ไทย พบว่า หลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นสูงสาขาวิชานาฏศิลป์ไทยไม่มีความชัดเจนและไม่แน่นอน เนื้อหาซ้ำซ้อน ไม่ได้ระบุแน่ชัดว่าผู้ที่จบนาฏศิลป์จะต้องไปสอนระดับใด หรือทำงานอาชีพใด เป็นศิลปิน เป็นครู เป็นประชาสัมพันธ์ เป็นนักแสดง เป็นต้น ทำให้ผู้เรียนเกิดความไม่แน่ใจในการที่จะเรียนต่อในระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง เพราะเกรงว่าจะหางานทำไม่ได้ นอกจากนั้นได้สัมภาษณ์นักศึกษาสาขาละคร ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรีเพิ่มเติมพบว่า สาเหตุที่ลาออกเพราะต้องการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ที่เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรีในจังหวัดลพบุรี เพื่อจะได้ไม่ต้องเดินทางเข้าไปศึกษาในกรุงเทพมหานคร เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในหลายๆด้าน วรรณรัตน์ เศรษฐ (สัมภาษณ์. 2543) และ พิทยา โพธิ์ทอง ให้สัมภาษณ์ถึงสาเหตุที่ลาออกเพราะ ไม่ชอบวิธีการสอนและวิธีการประเมินผลของอาจารย์ซึ่งไม่มีเกณฑ์การประเมินที่แน่นอน (สัมภาษณ์. 2543) ส่วนดุสิต แยมเอิบสิน นักศึกษาสาขาโขนให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ที่ตัดสินใจลาออกเพราะตนเองไม่มีความถนัดในสาขาวิชาเอก ถ้าเรียนต่อไปก็คงไม่ประสบผลสำเร็จ จึงเปลี่ยนไปเรียนวิชาชีพอื่นที่ตนมีความถนัดมากกว่า (สัมภาษณ์. 2543)

นอกจากนี้ยังมีข้อมูลการสำรวจและติดตามผลงานของฝ่ายส่งเสริมศิลปสถาบันนาฏดุริยางคศิลป์ ปีการศึกษา 2539 – 2541 พบว่ามีนักศึกษาที่ไม่ประสงค์จะศึกษาต่อ

ในสถาบันนาฏดุริยางคศิลป์ มีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี คิดเป็นอัตราร้อยละตามลำดับดังนี้คือ 52.93, 56.44, 58.31 (สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์. 2541) และในปีการศึกษา 2540 – 2542 วิทยาลัยนาฏศิลป์มีนักศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อคิดเป็นอัตราร้อยละตามลำดับดังนี้ 52.00 , 69.44 , 72.58 จำแนกเป็น วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง ร้อยละ 47.05 , 61.33 , 75.92 และวิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี ร้อยละ 40.00 , 40.62 , 41.17 ซึ่งแสดงให้เห็นชัดเจนว่า จำนวนนักเรียนที่เรียนต่อในวิทยาลัยนาฏศิลป์ระดับชั้นสูงมีแนวโน้มลดลงตามลำดับ

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้สอนวิชาดุริยางค์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี ต้องการศึกษามารกกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลางตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาหลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นสูง 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งผลการวิจัยนี้จะได้นำเสนอผู้บริหารและอาจารย์เพื่อใช้เป็นแนวทางปรับปรุงและวางแผนพัฒนาในสิ่งที่บกพร่องของสถาบันให้เป็นที่ยอมรับของสังคมยุคใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการที่จะทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าในวิชาชีพและสร้างความศรัทธาให้แก่สถาบันตลอดจนเป็นแรงจูงใจในการที่จะทำให้นักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลางมีความต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นสูงต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางดังต่อไปนี้

1. ศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคมและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การสอน คุณวุฒิ และสาขาวิชาเอกที่ทำการสอน
2. เพื่อประเมินทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลาง 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดไว้
3. ศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคมด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามเพศ คะแนนเฉลี่ยสะสมและสาขาวิชาเอกที่ศึกษา

4. เพื่อประเมินทักษะของนักศึกษาที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคมและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดไว้

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผน พัฒนาและปรับปรุงสถาบัน ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและความเปลี่ยนแปลงของสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางที่ทำการสอนอยู่ในปีการศึกษา 2543 ได้แก่ วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทองและวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี จำนวน 116 คน

2. นักศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2543 ได้แก่ วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทองและวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี จำนวน 493 คน รวมทั้งสิ้น 609 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพ แบ่งเป็น อาจารย์ และนักศึกษา

อาจารย์ ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ชั้นสูงของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง 4 แห่ง คือ กรุงเทพ สุพรรณบุรี อ่างทอง ลพบุรี จำแนกตาม

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ประสบการณ์การสอน

1.2.1 น้อยกว่า 10 ปี

1.2.2 ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

1.3 คุณวุฒิ

1.3.1 ปริญญาตรี

1.3.2 ปริญญาโท

1.4 สาขาวิชาเอกที่ทำการสอน ได้แก่

- 1.4.1 นาฏศิลป์ละคร
- 1.4.2 นาฏศิลป์โขน
- 1.4.3 ปี่พาทย์
- 1.4.4 เครื่องสายไทย
- 1.4.5 คีตศิลป์ไทย
- 1.4.6 ดุริยางค์สากล

นักศึกษาในระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ทั้ง 4 แห่ง

จำแนกตาม

1.1 เพศ

- 1.1.1 ชาย
- 1.1.2 หญิง

1.2 คะแนนเฉลี่ยสะสม

- 1.2.1 ต่ำกว่า 2.00
- 1.2.2 2.00 – 3.00
- 1.2.3. 01 – 4.00

1.3 สาขาวิชาเอกที่ศึกษา

- 1.3.1 นาฏศิลป์ละคร
- 1.3.2 นาฏศิลป์โขน
- 1.3.3 ปี่พาทย์
- 1.3.4 เครื่องสายไทย
- 1.3.5 คีตศิลป์ไทย
- 1.3.6 ดุริยางค์สากล

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของอาจารย์และนักศึกษาในระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภารกิจ หมายถึง หน้าที่ที่ต้องรับทำ หรือขอบข่ายความรับผิดชอบต่องาน ใดๆซึ่งในการวิจัยนี้หมายถึง หน้าที่ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่มีต่อสถาบันการศึกษา เช่น ภารกิจด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม และด้านการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม

2. ทัศนะ หมายถึง ความรู้สึก ความเห็น และการแสดงของบุคคลอื่นๆต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และความเชื่อมั่น ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคล แสดงลักษณะใดลักษณะหนึ่งคือ ความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย ซึ่งอาจเป็นไปในทางบวกหรือลบ ในการวิจัยนี้หมายถึง ความคิดเห็นของ อาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลางที่มีต่อภารกิจของสถาบันในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

2.1 ด้านหลักสูตร ในการวิจัยนี้หมายถึง การจัดทำเนื้องานเกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตร การจัดทำเอกสารหลักสูตร การจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตร การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์

2.2 ด้านการเรียนการสอน ในการวิจัยนี้หมายถึง การจัดทำเนื้องานเกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การจัดตารางสอน การจัดแผน- การสอน การจัดชั้นเรียน การจัดอาจารย์เข้าสอน การจัดบริการอุปกรณ์การเรียนการสอน การใช้วิธีการสอนและเทคนิคการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.3 ด้านการบริการสังคม ในการวิจัยนี้หมายถึง การให้ความรู้ทางวิชาการด้าน การแสดงนาฏศิลป์และดนตรี และการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของวิทยาลัยทั้งเอกสาร ตำรา บทความ และสิ่งตีพิมพ์ ตลอดจนการแสดงผลงานในรูปแบบอื่น เช่น การอภิปราย การจัดรายการวิทยุ โทรทัศน์ การจัดประกวดดนตรีไทยระดับมัธยมศึกษา อุดมศึกษา และส่งเสริมการวิจัยด้านวัฒนธรรม ท้องถิ่น เป็นต้น

2.4 ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในการวิจัยนี้หมายถึง การส่งเสริม การเรียนรู้และการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการจารีตประเพณีอันดีงามของไทย เพื่อเป็นการอนุรักษ์และผลิตบุคลากรด้านนาฏศิลป์และดนตรี ให้เยาวชนรุ่นหลังได้สืบทอด ความเป็นเอกลักษณ์ของไทยให้คงอยู่ตลอดไป

3. วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในการวิจัยนี้หมายถึง วิทยาลัยนาฏศิลป์ที่ตั้งอยู่ในภาคกลางได้แก่ วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี

5. อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนประจำในวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในการวิจัยนี้หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอนวิชานาฏศิลป์ วิชาดนตรีทั้งไทยและสากลในระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงของวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี

6. นักศึกษาชั้นสูง ในการวิจัยนี้หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงของวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี ปีการศึกษา 2543

สมมติฐานการวิจัย

1. อาจารย์ชายและอาจารย์หญิง ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางทั้ง 4 แห่ง มีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในแต่ละด้านและโดยรวม 4 ด้าน แตกต่างกัน

2. อาจารย์ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลางทั้ง 4 แห่งที่มีประสบการณ์การสอน แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในแต่ละด้านและโดยรวม 4 ด้าน แตกต่างกัน

3. อาจารย์ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางทั้ง 4 แห่งที่มีคุณวุฒิแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในแต่ละด้าน และโดยรวม 4 ด้าน แตกต่างกัน

4. อาจารย์ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลางทั้ง 4 แห่งที่สอนในสาขาวิชาเอกต่างกัน มีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในแต่ละด้านโดยรวม 4 ด้าน แตกต่างกัน

5. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางทั้ง 4 แห่ง มีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในแต่ละด้านและโดยรวม 4 ด้าน แตกต่างกัน

6. นักศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางทั้ง 4 แห่ง ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในแต่ละด้านและโดยรวม 4 ด้าน แตกต่างกัน

7. นักศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางทั้ง 4 แห่งที่ศึกษาในสาขาวิชาเอกต่างกัน มีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในแต่ละด้านและโดยรวม 4 ด้าน แตกต่างกัน

8. อาจารย์ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางทั้ง 4 แห่งมีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในแต่ละ ด้านและโดยรวม 4 ด้าน แตกต่างจากเกณฑ์

9. นักศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางทั้ง 4 แห่งมีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในแต่ละ ด้านและโดยรวม 4 ด้าน แตกต่างจากเกณฑ์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเกี่ยวกับการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง ผู้วิจัยได้จัดลำดับสารดังนี้คือ การกิจของสถาบันอุดมศึกษา การกิจด้านหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา การกิจด้านการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา การกิจด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษา การกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประวัติวิทยาลัยนาฏศิลป์ การกิจด้านหลักสูตรของวิทยาลัยนาฏศิลป์ การกิจด้านการเรียนการสอนของวิทยาลัยนาฏศิลป์ การกิจด้านการบริการสังคมของวิทยาลัยนาฏศิลป์ และการกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของวิทยาลัยนาฏศิลป์

การกิจของสถาบันอุดมศึกษา

พัทยา สายหู (2517 : 47-57) ได้ให้ความหมายของ “มหาวิทยาลัย” ว่าเป็น “แหล่งใหญ่ของความรู้” หน้าที่ของมหาวิทยาลัยคือ สะสม สร้างเสริม และถ่ายทอดความรู้ที่มหาวิทยาลัยมี ดังนี้

1. การสะสมความรู้ของมหาวิทยาลัยในอดีตมาจนปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นการไปรับเอาจากแหล่งต่างประเทศมารวบรวมไว้เพื่อถ่ายทอดต่อไป ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยอาจเก็บรวบรวมความรู้เกี่ยวกับเรื่องภายในประเทศด้วย แต่เนื่องจากความรู้ภายในประเทศที่บันทึกและตีพิมพ์เป็นรูปเล่มหนังสือที่กระจัดกระจายใช้สะดวกอาจไม่มีเท่าของต่างประเทศ จึงอาจไม่มีผู้หยิบนำมาใช้เป็นประโยชน์กันมากนัก

2. การเสริมสร้างความรู้ของมหาวิทยาลัยในอดีตมาจนปัจจุบัน วิธีหนึ่งที่ปฏิบัติกันคือการส่งอาจารย์ไปศึกษาเพิ่มเติมคุณวุฒิในต่างประเทศ แต่โดยทั่วไปการสร้างเสริมเพิ่มเติมนความรู้เรื่องในประเทศยังไม่เกิดผลกว้างขวางนัก และอาจยังไม่ได้นำผลมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้กันจริงจัง

2. การถ่ายทอดความรู้หมายถึงการเปิดสอนนักศึกษาตามหลักสูตรสามัญปกติ การพัฒนางานด้านถ่ายทอดความรู้ซึ่งหมายถึงการเปิดสอนวิชาใหม่เพิ่มเติม การเพิ่มแผนกวิชาหลักสูตรและระดับการศึกษา เพื่อรับนักศึกษาเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามการถ่ายทอดความรู้ในวงที่กว้างขวางแก่ประชาชนภายนอกที่ไม่ใช่นักศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสามัญปกติ ยังไม่ถือเป็นภารกิจหน้าที่หลักของมหาวิทยาลัยที่จะต้องทำอย่างเป็นแบบแผนแน่นอน

ส่วน สำเนา ขจรศิลป์ (2539 : 1) กล่าวว่า สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาในระดับสูงที่มีความสำคัญต่อสังคม ประเทศชาติ เพราะเป็นแหล่งวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูงในสาขาต่างๆ ที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ การกิจที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา

โดยทั่วไปคือ การสอนวิชาการและวิชาชีพ หรืออาจเรียกว่า การผลิตบุคลากร การวิจัยเพื่อค้นคว้าหาความรู้ การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมสำหรับประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา การผลิตบุคลากรออกไปประกอบอาชีพต่างๆ เพื่อช่วยพัฒนาประเทศทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จึงเป็นภารกิจที่สำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษา

นอกจากนั้นวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (. 2530 : 14) ได้ให้ความสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นแหล่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไว้ดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ขัดเกลาสติปัญญาและทัศนคติต่อผู้เรียนอย่างมาก การที่นักศึกษาอยู่ใกล้ชิดกับอาจารย์ทำให้พัฒนาความมีเหตุผล การพยายามหาทางเรียนรู้เพื่อปรับปรุงภาวะให้พร้อมที่จะเป็นคนที่สังคมพึงปรารถนา
2. สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งที่ช่วยธำรงความมีอุดมคติของคนรุ่นหนุ่มสาว เพราะเป็นแหล่งรวบรวมคนหนุ่มสาวกลุ่มใหญ่ไว้ สถาบันควรให้หน่วยงานบุคลากรนักศึกษา คิดวางแผนและจัดประสบการณ์ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่แสดงออกถึงความมีอุดมคติของหนุ่มสาวเหล่านี้ หรือจัดบรรยายภาคที่เอื้อต่อการแสดงออกถึงความมีอุดมคติ หรือใช้อุดมคติที่หนุ่มสาวมีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมไทยอีกด้วย
3. สถาบันอุดมศึกษาควรสนับสนุนให้นักศึกษาได้ใช้ชีวิตในสถาบันให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ ทั้งทางด้านการศึกษาเล่าเรียน การพัฒนาความคิด บุคลิกภาพ และการเตรียมพร้อมที่จะเป็นบัณฑิตที่มีคุณค่าในอนาคต ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้สัมผัสประสบการณ์ที่ดีในชีวิต เช่น ได้เห็นรูปแบบของระเบียบวินัยที่ดี ความสะอาด ความสุนทรีย์ในสถานศึกษา
4. สถาบันอุดมศึกษาควรเป็นศูนย์กลางวัฒนธรรม ให้ประสบการณ์ ส่งเสริมให้เกิดความภูมิใจในการเป็นคนไทย เกิดความตระหนักในบทบาทหน้าที่ที่จะรับผิดชอบต่อระเบียบประเพณีและศิลปวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมให้ดีขึ้น ธำรงรักษาสິงที่ดีให้คงไว้และถ่ายทอดสิ่งที่ดีให้แก่ชนรุ่นหลังต่อไป การที่สถาบันอุดมศึกษาควรรับภาระด้านนี้เพราะ สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งรวมทั้งศาสตร์และศิลป์อยู่ในสถาบันเดียวกันอยู่แล้ว จึงมีความพร้อมที่จะถ่ายทอดศาสตร์และศิลป์อันเป็นเครื่องค้ำจุนวัฒนธรรม ตลอดจนผู้ที่รับถ่ายทอดถือได้ว่าเป็นคนระดับผู้นำของสังคมจึงยิ่งสมควรเป็นศูนย์กลางวัฒนธรรมกว่าแหล่งอื่นๆ เพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่สังคมที่ดีอีกด้วย

ดังนั้นภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาอันได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการต่อสังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม นับได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับต่างๆ เพื่อสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ และความเจริญก้าวหน้าทางปัญญาของบุคคล อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ภารกิจด้านหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา

การอุดมศึกษาไทยเริ่มมีมานานและที่สำคัญที่จะกล่าวถึงนั้นเริ่มในสมัยรัชกาลที่ 5 หลักสูตรสาขาวิชาต่างๆที่เกิดขึ้นในสมัยนั้นมีลักษณะสำคัญคือ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2530 : 2)

1. สนองตอบต่อความต้องการของผู้นำรัฐ หรือผู้ปกครองประเทศ หรือเป็นความจำเป็นของประเทศในสมัยนั้น

2. เป็นหลักสูตรที่จัดให้กับชนชั้นสูงเรียนเป็นระบบอภิชน (Elite System) คือ คนที่เรียนอุดมศึกษาสมัยนั้นจะเป็นบุตรขุนนาง ข้าราชการ ผู้มีบรรดาศักดิ์ ซึ่งเป็นคนส่วนน้อย เข้ามาเรียนเพื่อไปเป็นผู้นำของรัฐ สิ่งที่เรียนที่สอนในอุดมศึกษาจึงเรียนความรู้สำเร็จรูป และเป็นหลักสูตรที่มุ่งประโยชน์ใช้สอย เรียนวิชาที่มุ่งทำงานได้เป็นส่วนใหญ่ ไม่ได้เรียนวิชาที่สร้างแนวคิดสร้างทฤษฎี วิชาที่เปิดสอนในสมัยแรกๆ สมัยรัชกาลที่ 5 ที่ 6 และรัชกาลที่ 7 ก่อน พ.ศ. 2475 คือวิชาที่เกี่ยวกับการดำเนินการให้เป็นไปตามระบบราชการ รัฐศาสตร์ที่เรียนก็คือ กฎหมายแนวปฏิบัติ ไม่ได้เรียนทฤษฎีหลักการต่างๆ ซึ่งมีลักษณะเป็นความรู้สำเร็จรูป และใช้งานทันที

3. หลักสูตรที่สร้างและพัฒนาขึ้นมาจะมีลักษณะประยุกต์ และตามอย่างของต่างประเทศเรื่อยมา

4. ระบบของหลักสูตรจะเป็นแนวทางเดียวกัน เนื่องจากสมัยรัชกาลที่ 5 ต้องการ ปรับปรุงประเทศ โดยรวมอำนาจมาสู่ศูนย์กลาง การศึกษาจึงอยู่ที่ส่วนกลางทั้งสิ้น ระบบ หลักสูตรจึงเป็นแนวทางเดียวกัน

ส่วนพรุทธิ์ คุณานุกร (2523 : 45) ได้กล่าวถึง หลักสูตรซึ่งพัฒนาการ ตามประวัติของการอุดมศึกษาว่า เน้นหลัก 3 ประการ คือ

1. แบบ “หอคอยงาช้าง” ของ ฮัทชิน (Hutchins) กล่าวคือ ศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการแต่เพียงอย่างเดียวโดยมิได้คำนึงถึงความเป็นไปใน สังคมแต่อย่างใด

2. วางหลักสูตรเพื่อเป็น “สถาบันเพื่อบริการสาธารณะ” โดยการฝึกวิชาชีพทางการ วิจัย เพื่อการประยุกต์ใช้ในสังคม

3. หลักสูตรเพื่อ “ศูนย์การค้าทางวิชาการ” เพื่อให้ผู้เรียนเลือกในลักษณะ เพื่อเป็น ผู้บริโภค คือมีทุกอย่างอย่างบรรจุไว้ในหลักสูตรสำหรับให้บุคคลเลือกเรียน ตามวัตถุประสงค์ส่วนตัว

ขอบเขตของหลักสูตรอุดมศึกษา

หลักสูตรอุดมศึกษามีลักษณะแตกต่างจากหลักสูตรระดับอื่นๆ หลักสูตรในระดับนี้ โดยทั่วไปมี 2 ลักษณะคือ

1. หลักสูตรที่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร (Prescribed Curriculum) ซึ่งมีลักษณะเป็นเล่ม โดยทั่วไปจะมียอดประกอบ 3 กลุ่มใหญ่ๆ

- 1.1 วิชาศึกษาทั่วไป (General Education)
- 1.2 วิชาชีพหรือวิชาเฉพาะ (Professional Education)
- 1.3 วิชาเลือก (Exploratory Education)

2. หลักสูตรที่แอบซ่อนหรือหลักสูตรอำพราง (Hidden Curriculum) ที่ควบคุมได้แก่

- 2.1 กิจกรรมนักศึกษา (Student Activities)
- 2.2 ค่านิยมของผู้สอน (Faculty Value) คือตัวผู้สอน
- 2.3 สภาพสังคม และสภาพผู้บริหาร (Social Factors)

นอกจากนี้เพื่อให้หลักสูตรอุดมศึกษามีลักษณะสมบูรณ์ดีขึ้น สุปราณี อัครชีพ (2534 : 135) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ที่นิสิตนักศึกษาจัดขึ้นเอง ซึ่งอาศัยกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ โดยงดสอนประสบการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมเสริมหลักสูตรในหลักสูตรที่เป็นทางการ และแนะนำให้นิสิตนักศึกษาเข้าร่วมในกิจกรรมเหล่านั้นแทน อย่างไรก็ตาม การทำให้หลักสูตรอุดมศึกษาสมบูรณ์แบบและใช้ได้ที่ดีที่สุด ต้องมีผู้จัดการในเรื่องสำคัญดังต่อไปนี้

1. สรรหาและนิยามทักษะขั้นสูงต่างๆ ที่จำเป็นในสถาบันอุดมศึกษา และให้การฝึกฝนทักษะเหล่านั้น

2. ให้ความใส่ใจและแจกแจงรายวิชาให้ดียิ่งขึ้น

3. ทำให้รายวิชาหลักๆ ในหมู่วิชาเอก เป็นแกนกลางของกิจกรรมทางสติปัญญา เน้นโครงสร้างของความคิดรวมไปกับการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาเฉพาะเรื่อง

4. ช่วยเหลือโรงเรียนประถมและมัธยมในการสอนทักษะเบื้องต้น ให้การฝึกอบรมในระดับเหล่านี้ ภายในสถาบันอุดมศึกษา

5. พยายามเชื่อมช่องว่าง ระหว่างความคิด (ทฤษฎี) และกิจกรรม (การปฏิบัติ) กล่าวคือทำให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจโลกแห่งการประกอบอาชีพจริงๆ

6. ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจน รวมทั้งแนะนำให้ใช้หลักการสำคัญทางจริยธรรมในชีวิตของนักวิชาการ เพื่อความสงบสุขและก้าวหน้าในรั้วสถาบัน และเพื่อผลอันยาวนานของการสร้างพลเมืองดี

7. เพื่อรวบรวมความสนใจทุกๆ ด้านของชุมชนทางวิชาการในสถาบันไว้เป็นคุณลักษณะของหลักสูตร ทั้งในตัวหลักสูตรทั้งมวล และในส่วนย่อย

หากสถาบันอุดมศึกษาใดสามารถประกอบภารกิจทั้ง 7 ประการนี้ได้อย่างครบถ้วน สถาบันนั้นย่อมมีบทบาทในการเป็นผู้นำของสังคม รับภาระบทบาทหลักในการพัฒนาชีวิต

บุคลิกภาพ และการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา เพื่อเป็นผู้นำในสังคม สามารถใช้ความรู้ของตน ได้อย่างสูงสุด ในสมรรถนะของตน และปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสร้างเสริมโลกไปในทางที่ดี สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ดี

จากภาระหน้าที่ดังกล่าวของสถาบันอุดมศึกษาด้านหลักสูตร ซึ่งสุปราณี อัครชีพ (สุปราณี อัครชีพ. 2534 : 136-137) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. หลักสูตรที่มีลักษณะมุ่งสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิดและใช้เหตุผลทาง วิทยาศาสตร์ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักวิพากษ์วิจารณ์ รวมทั้งการเน้นทักษะที่จำเป็นต่อการ ดำรงชีวิตในโลกสมัยใหม่
 2. โครงสร้างของหลักสูตรค่อนข้างจะเป็นมาตรฐานคือ เน้นองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ รายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเอก และรายวิชาเลือก
 3. หลักสูตรจะต้องมีการปรับปรุงเพื่อพัฒนาหรือสร้างหลักสูตรขึ้นใหม่ได้ตลอดเวลา เพื่อให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ๆ ตามสภาพ เศรษฐกิจและสังคม
 4. เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการถ่ายทอดความรู้เพื่อให้ การเรียนรู้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของ สถาบันการศึกษา
 5. เป็นศูนย์รวมและศูนย์กลางแห่งความรู้ และประสบการณ์ทั้งปวงอันเกิดจาก การระดมความรู้ ความคิดทางปัญญา เชิงวิชาการของบุคคลที่เป็นผู้รู้ ผู้เล่น ทางการศึกษา และวิชาการเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางในการพัฒนาประเทศ
 6. เป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางในการพัฒนาประเทศ
 7. เป็นผู้กำหนดและสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีมาตรฐาน มีคุณภาพเพื่อให้สามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ และสามารถพัฒนาสังคมต่อไปอย่างเหมาะสม มีคุณภาพและมี ประสิทธิภาพ
 8. เป็นสิ่งที่แปรเปลี่ยนความรู้ ความคิด เชิงนามธรรมไปสู่การปฏิบัติเชิงรูปธรรม รวมทั้งเป็นที่สร้างอาชีพ วิชาชีพ วิชาการใหม่ๆ
 9. เป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินทักษะ ความรอบรู้ทางวิชาการของผู้เรียน
 10. มีความเป็นสากล สามารถที่จะโอนย้ายรายวิชา หรือแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นระหว่างกันได้ในแต่ละสถาบัน มีหน่วยงานของรัฐให้การรับรองมาตรฐาน
นอกจากนี้ยังส่งผลให้สถาบันการศึกษาสามารถแลกเปลี่ยนผู้สอน ผู้เรียนไปมาระหว่างกันได้
- ลักษณะหลักสูตรที่ดีนั้น ประกอบ คุปรัตน์ (ประกอบ คุปรัตน์. 2534 :12 - 14) กล่าวว่า จะต้องเป็นหลักสูตรที่มีการออกแบบเพื่อสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสังคมในด้าน ต่างๆซึ่งจะต้องสามารถทำให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจปัญหาและทิศทางของหลักสูตร คือจะต้องมองเห็น

เป้าหมายปลายทางในการผลิตบัณฑิตที่ชัดเจนทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ สอดคล้องกับความเป็นจริงในปัจจุบัน และพร้อมสำหรับอนาคตที่จะเปลี่ยนแปลง การจัดหลักสูตรเพื่อสนองความเปลี่ยนแปลงในอนาคต ควรเป็นหลักสูตรที่ไม่เน้นเนื้อหาสาระทางวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว แต่จะต้องเน้นที่ความสามารถ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบแสวงหา รู้จักไตร่ตรอง คิดค้นคว้าหาเหตุผล และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพจากข้อมูลที่สลับซับซ้อน และมาจากหลายแหล่ง หลักสูตรจะต้องสร้างคนให้คนมีจริยธรรมโดยเน้นที่วิชาศึกษาทั่วไปการพัฒนากิจกรรมนิสิตเพื่อเสริมเนื้อหาการเรียนในหลักสูตรแบบต่างๆ อีกทั้งหลักสูตรจะต้องสะท้อนต่อความเป็นนานาชาติ นอกจากหลักสูตรจะต้องใช้วิธีการสอนหรือเนื้อหาสาระโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการใช้งานด้านต่างๆ รวมทั้งจะต้องพยายามให้ประสบการณ์ที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียน และไม่อาศัยรูปแบบการเรียนภายในชั้นเรียนหรือภายในมหาวิทยาลัย เพราะจะทำให้ผู้เรียนขาดประสบการณ์ตรงที่จำเป็น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการประกอบอาชีพและวิชาการ สรุปแล้วลักษณะหลักสูตรและการเรียนการสอนควรมีรูปแบบที่หลากหลายและมีคุณภาพมากกว่าหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ผ่านมา

ภารกิจด้านการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา

วิจิตร ศรีสอาน (2524 : 51) กล่าวว่า ว่าการเรียนการสอน เป็นคำ 2 คำ ที่เกาะเกี่ยวกัน เมื่อพูดถึงการเรียนจะเน้นที่ตัวผู้เรียน ได้แก่ นิสิต นักศึกษา และเมื่อพูดถึงการสอน ก็
จะเน้นที่ตัวผู้สอน ก็คือ คณาจารย์ ซึ่งมักจะพูดกันว่าจะสอนอย่างไรจึงจะทำให้
ผู้เรียนเรียนได้ดีที่สุด ความหมายก็คือ วิธีการสอนที่ดีนั่นเอง นอกจากนี้แล้ว สุมิตร คุณานุกร (2528 : 94) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรและการเรียนการสอนว่า หากมีแต่หลักสูตร
โดยไม่มีการสอน ย่อมไม่มีผลอะไรเกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ในทางกลับกันหากมีแต่การสอนโดยไม่มี
หลักสูตร ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอาจไม่เป็นที่พึงปรารถนา จากคำกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรกับการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ควบคู่กันไม่สามารถแยกจากกัน โดยเฉพาะถ้ามุ่งหวังที่จะ
ได้บัณฑิตที่ดีมีคุณภาพแล้ว ลักษณะของหลักสูตรกับการสอนจะต้องสอดคล้องกันให้มากที่สุด

การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ในระยะแรกเป็นแบบซักถามและวิธีการท่องจำ →
 ต่อมาจึงมีการเปลี่ยนเป็นการบรรยายประกอบการท่องจำ การบรรยายในสมัยแรกมีลักษณะ
 เป็นการบอกให้จดเนื่องจากในสมัยนั้นขาดแคลนหนังสือ วิธีการสอนแบบบรรยายจึงได้รับความนิยมมาก และใช้ประกอบการสอนร่วมกับการสอนแบบวิธีอื่นๆเรื่อยมา เช่น แบบทดลอง
 แบบสาธิต เป็นต้น ต่อมาเมื่อผู้เรียนมีจำนวนมากขึ้น วิธีการสอนจึงได้รับการพัฒนาปรับปรุง
 ให้เหมาะสมมากขึ้นในปี ค.ศ. 1904 มหาวิทยาลัย ฮาร์วาร์ด ได้เริ่มใช้วิธีการสอนแบบอภิปราย
 กลุ่มย่อย เพื่อเสริมการบรรยาย นอกจากนี้ยังได้พัฒนาการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้โดยอิสระ

(Independent Study) ขึ้นในระยะต่อมา รวมทั้งนำภาพยนตร์ วิทยุ และ Computer มาใช้ในการเรียนการสอน (สุปราณี อัครชีพ. 2534 : 130)

ในปัจจุบันพบว่าวิธีการสอนที่ใช้ในระดับอุดมศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศมีความหลากหลายในด้าน รูปแบบการสอน และวิธีการสอน ที่ใช้มากที่สุดในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ การบรรยาย สัมมนา อภิปรายกลุ่มย่อยๆ รวมทั้งการฝึกปฏิบัติงานต่างๆ การสอนจึงมีลักษณะทั้งที่อาจารย์เป็นผู้สอนคนเดียวใช้เวลา 1-3 ชั่วโมง หรือสอนโดยมีผู้สอน หรือผู้ควบคุมห้องปฏิบัติการ ซึ่งมาจากนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา และสอนโดยการเชิญอาจารย์พิเศษภายนอกสถาบัน หรือผู้เชี่ยวชาญในชุมชนมาร่วมสอน การสอนจะเป็นทีมหรือคนเดียวก็ได้ (พรสุลี คุณานุกร. 2523 : 25)

จะเห็นได้ว่าในอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนนั้นเป้าหมายสำคัญคือ ผู้เรียนซึ่งเป็นผู้รับความรู้ และปัจจัยสำคัญ คือ ผู้สอนรวมทั้งผู้เรียนซึ่งจะเป็นผู้ร่วมมือกันประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายคือ ความรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและวิธีการที่จะบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อยู่ที่กระบวนการในการศึกษา คือ กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งทั้งผู้สอนและผู้เรียนต่างมีอิสระที่จะกำหนดขึ้นตามความสนใจ ความต้องการโดยมีวัตถุประสงค์เป็นแนวทาง

ภารกิจด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษา

ภารกิจด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษา เป็นภารกิจสำคัญด้านหนึ่งที่ต้องดำเนินการควบคู่กับภารกิจด้านการสอน การวิจัย นับตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน มีการสืบทอดงานด้านบริการวิชาการกันอย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นวัฒนธรรมด้านบริการวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งประกอบ คุปรัตน์ (2532 : 34 – 33) ให้ความเห็น ว่า มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องให้ความสนใจในงานบริการแก่ชุมชน เพราะ

1. งานการเรียนการสอนหรือการผลิตบัณฑิตตามปกตินั้น ปัจจุบันได้ถึงจุดอิ่มตัวแล้ว และมีสถาบันอุดมศึกษาประเภทต่างๆ รวม 517 แห่ง ดังนั้นการให้ความสนใจแก่นงานบริการการศึกษา หรือวิชาการจึงต้องมีการขยายวงให้กว้างออกไปซึ่งจะมีความแตกต่างจากการผลิตบัณฑิตตามปกติที่กระทำอยู่

2. การบริการทางวิชาการแก่ชุมชนเป็นวิธีการแพร่กระจายความรู้ที่มีประสิทธิภาพ ถ้าเปรียบการผลิตบัณฑิตซึ่งต้องใช้ลักษณะผู้เรียนที่มีความสามารถและคุณลักษณะเฉพาะมาเรียนในระยะยาว ใช้ค่าใช้จ่ายสูง แต่การบริการชุมชนทำได้ง่ายและตรงจุด เช่นการเขียนหนังสือให้ความรู้ทางสาธารณสุขแบบง่ายๆ เช่น “หมอชาวบ้าน” จะมีคนอ่านเป็นหมื่นๆ คนในเวลาเดียวกันและคนเหล่านี้ไม่ต้องไปเรียนแพทย์ แต่สามารถทำความเข้าใจต่องานด้านการแพทย์ เท่าที่จะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว

3. การบริการชุมชนเท่ากับเป็นงานวิจัยการตลาดเพื่อพัฒนาระบบการผลิตบัณฑิต การวิจัยเมื่อเริ่มแรกของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยไทยนั้น มักจะเลือกเรื่องวิจัย และกระบวนการทำตามแบบที่อาจารย์ หรือนักวิจัยนัดแต่ไม่ได้สนใจเชิงประโยชน์ การผลิตบัณฑิตก็เช่นกัน อาจารย์ส่วนมากยังนิยมการสอนแบบตามตำรา แต่สำหรับคนที่ต้องลงไปปฏิบัติงานในชุมชนแล้ว แนวการสอนหรืองานวิจัยจะเปลี่ยนไป เพื่อให้สอดคล้องสัมพันธ์กับชุมชนหรือสังคมมากขึ้น การบริการชุมชนไม่ว่าจะในรูปให้คำปรึกษาหรือรูปสาธิตความรู้ใหม่ จึงช่วยให้มหาวิทยาลัยได้มีโอกาสสัมผัสกับสังคมจริงมากขึ้น

4. การบริการทางวิชาการแก่สังคม เป็นการใช้ทรัพยากรให้ได้ประโยชน์คุ้มค่า ไม่ว่าจะเป็นกำลังคนอันได้แก่ อาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ในปัจจุบัน สำหรับมหาวิทยาลัยไทย รวมทั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังทำงานกันไม่ได้เต็มที่ ในด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ก็เช่นกัน เมื่อต้องมีการนำไปใช้บริการชุมชนจะทำให้มีการใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่าขึ้น

2. การบริการชุมชนในทางวิชาการนั้น เป็นการสร้างแรงสนับสนุนแก่สถาบันในทางการเมือง ขณะที่สังคมไทยในอนาคตกำลังเคลื่อนตัวเองไปสู่ความเป็นประชาธิปไตย ประชาชนจะมีอำนาจในการวิเคราะห์และตรวจสอบประสิทธิภาพการดำเนินงานของแต่ละสถาบันมากขึ้น สถาบันใดหากไม่แสดงความเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างเพียงพอ ก็ยากที่จะได้รับแรงสนับสนุนไม่ว่าจะในรูปตัวเงิน งบประมาณหรืออื่นๆ

สรุปได้ว่าการศึกษากับสังคมนั้นเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ สังคมเจริญไปขึ้นใด การศึกษาก็ต้องเจริญพัฒนาไปขึ้นนั้น ในบางครั้งสังคมก็ครอบคลุมและมีอิทธิพลเหนือกว่าการศึกษา มีผลให้การศึกษาเสื่อมระดับลง บางโอกาสการศึกษาก็ช่วยนำสังคมให้รู้หน้ไป ปัญหาจึงมีอยู่ว่า ทำอย่างไรจะให้สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทเป็นผู้ชี้นำสังคม และได้มีโอกาสนำวิชาความรู้และข้อค้นพบใหม่มาบริการทางวิชาการแก่สังคมให้มากขึ้น และต้องรับว่าเป็นภาระหน้าที่และความรับผิดชอบอันสำคัญยิ่งของสถาบันการศึกษาชั้นสูง ที่จะให้บริการทางวิชาการแก่สังคม เพื่อนำสังคมให้รู้ไปข้างหน้าให้ได้ จึงจะเรียกว่าได้ทำภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาอย่างสมบูรณ์

ภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษา

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2534 : 11) ได้ให้ความหมายคำว่า “ศิลปวัฒนธรรม” ว่า มีความหมายกว้างขวางตามที่ตำราต่างประเทศกล่าวไว้มหาวิทยาลัยมีภารกิจด้าน “Cultural Transmission” คือถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม และวัฒนธรรมสามารถแปลความอย่างกว้างๆก็คือ วิถีชีวิต “Way of Life” ถ้าแปลตามนี้ก็หมายความว่ามหาวิทยาลัยเป็นสถาบันที่จำลองชีวิตจริงในสังคมเข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัย เพื่อปลูกฝังและสร้างเยาวชนให้ออกไปสู่สังคม วัฒนธรรมของชาตินั้น ผู้รับผิดชอบมหาวิทยาลัยทุกคนจึงต้องมีหน้าที่สร้างคนให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมของชาตินั้น ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2527 : 22) ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมสังคมไม่ได้มี

เพียงวัฒนธรรมเดียวแต่มีหลายวัฒนธรรมแทรกซ้อนผสมผสานกันอยู่ จริงอยู่แม้สังคมจะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แต่วัฒนธรรมมีหลายลักษณะ ในสมัยก่อนสังคมไทยก็มีวัฒนธรรมอยู่หลายประเภทอยู่แล้ว เรามีวัฒนธรรมของผู้ดีคือ ข้าราชการ เจ้านาย คนชั้นสูงในสังคม วัฒนธรรมของคนพวกนี้แสดงออกชัดเจนในเรื่องความคิด การแต่งกาย พิธีกรรม วรรณกรรมต่างๆ เป็นผู้ดี มีเวลามากไม่ต้องใช้แรงงานมาก พิธีกรรม วรรณกรรมจึงชักช้าใช้เวลา แต่วัฒนธรรมของไพร่ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของคนธรรมดาสามัญ ใช้แรงงานเป็นหลัก มีเวลาน้อย ต้องง่าย เร็ว และใช้ประโยชน์ได้ทันทีไม่มีพิธีรีตองมากนัก

ขอบเขตของการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2534 : 11) ได้กล่าวถึงขอบเขตของการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่มหาวิทยาลัยจะดำเนินการได้คือ

1. การสอน มหาวิทยาลัยอาจจัดหลักสูตรเพื่อให้มีวิชาบางวิชาที่คิดว่าสำคัญที่จะสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมไทย เช่น วัฒนธรรมด้านภาษาไทย หรือภาษาท้องถิ่น นาฏศิลป์ไทย ดนตรีไทย มารยาทไทย เป็นต้น
2. การวิจัย มหาวิทยาลัยอาจจัดสรรให้มีโครงการวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมไทย เช่น การวิจัยวิถีชีวิตไทย การทำขนม ช่างสิบหมู่ การตั้งชื่อคนไทย เป็นต้น
3. การจัดนิทรรศการ มหาวิทยาลัยอาจจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมในโอกาสต่างๆ เช่น การจัดนิทรรศการ 700 ปีลายสือไทย นิทรรศการภาพวาดลายไทย เป็นต้น
4. การจัดกิจกรรม มหาวิทยาลัยอาจจัดให้มีการแสดงดนตรีไทย ปี่พาทย์ เครื่องสาย หรือวงมโหรี ตามโอกาสต่างๆ
5. การเผยแพร่ มหาวิทยาลัย อาจจัดเผยแพร่ความรู้ ข่าวสารที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมทางวิทยุ โทรทัศน์ การแสดง ในหอประชุม การพิมพ์เป็นเอกสาร หรือทำวีดิทัศน์
6. การอบรม มหาวิทยาลัยอาจให้ความรู้โดยการอบรมอาจารย์และบุคคลภายนอกให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทยในเรื่องต่างๆ เช่น เรื่องประเพณีไทย ศิลปะไทย ดนตรีไทย การแต่งกายไทย ภาษาไทย วิถีชีวิตไทย เป็นต้น
7. การจัดพิพิธภัณฑ์ มหาวิทยาลัยอาจจัดถาวรวัตถุ เพื่อให้นิสิต นักศึกษาได้ศึกษาและเห็นสิ่งที่เป็นสมบัติของบรรพบุรุษไทย ซึ่งบางอย่างอาจไม่มีในปัจจุบัน แต่การเก็บรวบรวมไว้ทำให้คนรุ่นหลังได้รู้จัก

กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยต่างๆได้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย มีตัวอย่างดังนี้ ศราวุฒิ เสียงแจ่ม (2534 : 307)

1. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากการที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีศูนย์รังสิต

ทำให้งานของมหาวิทยาลัยขยายตัวมากขึ้น จากเดิมมีสถาบันไทยคดี สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา และสถาบันภาษา ทำหน้าที่ศึกษาค้นคว้าและเผยแพร่ และปัจจุบันได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ และเป็นอาคารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนของคณะสังคมวิทยา และมนุษยวิทยาด้วย

2. มหาวิทยาลัยศิลปากร ในฐานะที่เป็นมหาวิทยาลัยทำหน้าที่สอน วิจัย และเผยแพร่วิชาการทางศิลปะและวัฒนธรรมเป็นเวลานาน ดังนั้นกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งโดยเป็นกิจกรรมจัดการแสดง จัดนิทรรศการ จัดบรรยาย หน่วยงานที่รับผิดชอบประกอบด้วยมหาวิทยาลัยศิลปากร หอศิลปมหาวิทยาลัยศิลปากรวังท่าพระ คณะมัณฑนศิลป์ คณะจิตรกรรม คณะภาพพิมพ์ และคณะประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นต้น ในบางโครงการก็ร่วมกับภาคเอกชน รัฐบาลและต่างประเทศ จัดในส่วนของนักศึกษา ก็มีชมรมต่าง ๆ เข้ามา มีบทบาท เช่น ชมรมดนตรีไทย สโมสรนักศึกษา เป็นต้น

3. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เนื่องจากมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นแหล่งที่มีหลากหลายวัฒนธรรมผสมผสานกันมาแต่โบราณกาล โดยเฉพาะจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูลซึ่งมีพลเมืองเป็นชาวไทยมุสลิมประมาณร้อยละ 80 เป็นผู้มีความแตกต่างไปจากพลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศ นับเป็นแหล่งทัศนศึกษา วิจัยศิลปวัฒนธรรม ภาษา ประวัติศาสตร์และสังคม ทั้งในอดีตและปัจจุบัน

4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นมหาวิทยาลัยที่อยู่ทางภาคเหนือตอนบน ได้มีส่วนในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของภาคเหนือ ทำการค้นคว้า วิจัย เผยแพร่และรวบรวมข้อมูลของท้องถิ่นอันเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของชาติ โดยมหาวิทยาลัยได้จัดตั้งสถาบันวิจัยสังคม ทำคลังข้อมูลล้านนาศึกษา ประกอบด้วยคลังข้อมูลด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.2 คลังข้อมูลจากล้านนา

4.3 คลังข้อมูลคัมภีร์ใบลานในภาคเหนือ

4.4 คลังข้อมูลนิทานพื้นบ้าน ประมวลปราชญ์ และเพลงพื้นบ้าน โดยมีการจัดเอกสารข้อมูลที่เผยแพร่ และศูนย์ถ่ายเอกสาร

นอกจากนี้ส่วนที่เป็นของนักศึกษา ได้แก่ ชมรมนาฏศิลป์ ดนตรีไทย ดนตรีสากล ทำการแสดงเผยแพร่ในท้องถิ่นตามโอกาสต่าง ๆ

5. วิทยาลัยครู วิทยาลัยครู หรือสถาบันราชภัฏในปัจจุบันเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในท้องถิ่น ปฏิบัติภารกิจเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัย คือ การสอน การวิจัย ค้นคว้า การให้บริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การบริการและเผยแพร่ด้านศิลปวัฒนธรรมไทยนั้น วิทยาลัยครูสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นหลายด้าน ทั้งทางตรงและทางอ้อม ด้วยความเชื่อที่ว่า

5.1 การดำรงรักษาและส่งเสริมวัฒนธรรม ต้องคำนึงว่าวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง และจะต้องพัฒนาควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเศรษฐกิจ,
5.2 วัฒนธรรมไม่ใช่สิ่งที่ควรยึดมั่นถือมั่น หรือมองว่าเป็นของวิเศษ
5.3 วัฒนธรรม

5.2 ประชาชนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการสร้างสรรค์และร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมและชุมชน

ประวัติวิทยาลัยนาฏศิลป์

วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ ผู้ก่อตั้งคือพลตรี หลวงวิจิตรวาทการ อธิบดีคนแรกของกรมศิลปากร เดิมมีชื่อว่า โรงเรียนนาฏดุริยางค์ศาสตร์ เปิดสอนเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2477 ให้การศึกษาทั้งวิชาสามัญและวิชาศิลปะด้านนาฏศิลป์ดนตรี ยกเว้นโขน ในวันที่ 2 พฤษภาคม 2478 มีคำสั่งให้ตั้งโรงเรียนศิลปากรสอนวิชาช่างปั้น ช่างเขียน ช่างรัก ขึ้นอยู่กับกรมศิลปากรและให้โรงเรียนนาฏดุริยางค์ศาสตร์รวมเป็นแผนกหนึ่งของโรงเรียนศิลปากร เรียกว่า โรงเรียนศิลปากร แผนกนาฏดุริยางค์ ต่อมาวันที่ 24 สิงหาคม 2485 มีประกาศพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมศิลปากรใหม่ โดยยุบกองโรงเรียนให้แผนกช่างไปอยู่กับมหาวิทยาลัยศิลปากรที่ตั้งใหม่ โอนกรมศิลปากรจากกระทรวงธรรมการไปสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรมศิลปากรจึงปรับปรุงกองดุริยางค์ศิลป์เปลี่ยนชื่อเป็น กองการสังคีต และโอนแผนกนาฏดุริยางค์มาอยู่กับกองการสังคีต เปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนสังคีตศิลป์ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีมีบัญชาปรับปรุงการศึกษาเปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนสังคีตศิลป์ เป็น โรงเรียนนาฏศิลป์และให้มีการเรียนการสอนวิชาโขนเพิ่มขึ้น ต่อมาวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2504 มีพระราชกฤษฎีกา แบ่งส่วนราชการกรมศิลปากร ออกเป็น ส่วนต่างๆและมีกองศิลปศึกษาเพิ่มขึ้น ให้โอนโรงเรียนนาฏศิลป์จากกองสังคีตมาสังกัดกองศิลปศึกษา และยกฐานะเป็นวิทยาลัยนาฏศิลป์ในวันที่ 1 มกราคม 2515 ต่อมาได้ขยายวิทยาลัย-นาฏศิลป์ไปจัดตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค 12 แห่งในปี 2536 มีพระราชบัญญัติให้ชื่อวิทยาลัยนาฏศิลป์ในส่วนกลางว่า วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ (สิริชัยชาญ พักจำรูญ. 2537 : 30)

ในปีพ.ศ. 2521 กรมศิลปากรได้มีคำสั่งให้จัดตั้งวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทองขึ้นที่จังหวัดอ่างทอง เพื่อต้องการที่จะอนุรักษ์และเผยแพร่การศึกษาเกี่ยวกับนาฏศิลป์และดนตรีไทย ในจังหวัดต่างๆ สาขาวิชาที่เปิดสอนคือ สาขาละคร สาขาโขน สาขานันทนาฏศิลป์ สาขาศรีนาฏศิลป์ เครื่องสายไทยสาขาคีตศิลป์ไทย ลักษณะการเรียนการสอนได้ปฏิบัติตามรายนามวิชาต่างๆตามหลักสูตร เช่นเดียวกับวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพทุกประการ คือยึดเนื้อหาและมาตรฐานการเรียนการสอนที่เป็นแม่แบบในเรื่องของความถูกต้องของท่ารำ และเพลงต่างๆทุกระดับชั้น และในปี พ.ศ.2541 ได้เพิ่มวิชาเอกดนตรีสากลขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและต่อมา ในปีพ.ศ. 2526 ได้จัดตั้งวิทยาลัยนาฏศิลป์บุรีรัมย์ ทำการสอนใช้หลักสูตรเดียวกับวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ และเปิดสอนหลักสูตรวิชาเอกดนตรีสากลในปี พ.ศ. 2541 อีกหนึ่งสาขาวิชา วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรีเปิดทำการสอนครั้งแรกในปี พ.ศ. 2535 ใช้หลักสูตรนาฏศิลป์กรุงเทพเช่นเดียวกันแต่ไม่มีวิชาเอกดนตรีสากล อย่างไรก็ตามการจัด

หลักสูตรจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง เช่น โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร วิธีการเรียนการสอน เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน นอกจากนี้วิทยาลัยนาฏศิลป์ยังให้การสนับสนุน และส่งเสริมให้บุคลากรได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในสาขาต่างๆตามความสนใจ เพื่อนำความรู้มาพัฒนาวิทยาลัยให้ก้าวหน้าทัดเทียมกับสถานศึกษาอื่นๆในระดับเดียวกัน (นาราวดี ศิริโรจน์. 2543 : 53)

ภารกิจด้านหลักสูตรของวิทยาลัยนาฏศิลป์

ในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์นั้น แต่เดิมนั้นว่า ผู้เรียนต้องสามารถปฏิบัติเพลงต่างๆหรือท่ารำต่างๆได้ถูกต้องตามกระบวนการของครูผู้สอน และประกอบกับ ผู้เรียนต้องเรียนรู้ในวิชาสามัญควบคู่กันไปด้วย (ชนิต อยู่โพธิ์. 2537 : 77) ดังนั้นผู้ที่เรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์จึงต้องมีความอดทนต่อการเรียน รวมทั้งมีจิตใจรักในด้านศิลปะเหล่านั้นด้วย นอกจากนี้การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน จากระบบเปอร์เซนต์มาเป็นระบบหน่วยกิตทำให้ลักษณะวิชามีการเปลี่ยนแปลง จึงมีผลกระทบต่อวิธีการสอน การวัดผลและประเมินผล (วิทยาลัยนาฏศิลป์ . 2537 : 104) ทำให้เกิดความเข้าใจไม่ตรงกัน ดังนั้นจึงมีการปรับหลักสูตรขึ้น ในปีพ.ศ. 2514 และปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโดยการเพิ่มเนื้อหารายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานอีก ในปีพ.ศ. 2527 และต่อมาในปีพ.ศ. 2534 ก็ได้มีการแก้ไขหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการสำเร็จจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ไปเพื่อประกอบอาชีพตามความต้องการของสังคม

ปัจจุบันวิทยาลัยนาฏศิลป์มีหน่วยงานในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรโดยประสานกับหน่วยงานวิจัยของสถาบันนาฏดุริยางคศิลป์ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตร การจัดทำเอกสารหลักสูตร การจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตร และงบประมาณในการจัดทำหลักสูตร วิทยาลัยนาฏศิลป์เป็นผู้จัดเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร จัดหาวัสดุอุปกรณ์ จัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียน ห้องฝึกปฏิบัติ จัดห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ผู้บริหารวิทยาลัยเป็นผู้นำและดูแลในการนำหลักสูตรมาใช้ จัดหาหลักสูตร เอกสารหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละวิชา จัดครูเข้าสอนให้ตรงกับความรู้ความสามารถในแต่ละสาขาวิชา (นาราวดี ศิริโรจน์. 2543 : 53)

วิทยาลัยนาฏศิลป์จัดแบ่งการศึกษาเป็น 4 ระดับ (วิทยาลัยนาฏศิลป์. 2531 : 4) คือ

1. ระดับนาฏศิลป์ขั้นต้น รับผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้ระยะเวลาเรียน 6 ภาคเรียน หรือ 3 ปีการศึกษา มีหน่วยการเรียนรวมทั้งสิ้น 108 หน่วยการเรียน ประกอบด้วย วิชาสามัญที่เรียน ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา พลานามัย ทัศนศิลป์ศึกษา วิชาชีพศิลปะที่เรียนแบ่งเป็น 5 สาขา คือ นาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์สากล ดุริยางค์ไทย ดุริยางค์สากล คีตศิลป์ไทย ผู้จบหลักสูตรนาฏศิลป์ขั้นต้น ได้รับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ขั้นต้น (เทียบเท่าประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ)

2. ระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง รับผู้เรียนที่จบนาฏศิลป์ชั้นต้น หรือมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้ระยะเวลา 6 ภาคเรียน หรือ 3 ปีการศึกษา ต่อจากชั้นต้น มีหน่วยการเรียนรู้รวมทั้งสิ้น 110 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยวิชาสามัญและวิชาชีพศิลปะ 6 สาขา เช่นเดียวกับนาฏศิลป์ชั้นต้น ผู้จบหลักสูตรนี้จะได้รับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นกลาง (เทียบเท่าประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ)

3. ระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง เป็นหลักสูตรต่อเนื่องจากระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง ใช้ระยะเวลาเรียน 4 ภาคเรียนหรือ 2 ปีการศึกษา มีหน่วยการเรียนรู้รวมทั้งสิ้น 85 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย วิชาสามัญ วิชาการศึกษา วิชาศิลปะ 6 สาขา เช่นเดียวกับระดับนาฏศิลป์ชั้นต้น และนาฏศิลป์ชั้นกลาง ผู้จบหลักสูตรนี้จะได้รับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง (เทียบเท่าประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง)

4. ระดับปริญญาตรี รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง ใช้ระยะเวลาเรียน 4 ภาคเรียน หรือ 2 ปี การศึกษา เรียนทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่า 146 หน่วยกิต หลักสูตรการเรียนประกอบด้วย 4 กลุ่ม วิชา คือ วิชาพื้นฐาน วิชาการศึกษา วิชาชีพและวิชาเลือกเสรี

โครงสร้างของหลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นสูงของวิทยาลัยนาฏศิลป์

หน่วยกิตตลอดหลักสูตร 85 หน่วยกิต แบ่งเป็น 4 กลุ่มวิชา ดังนี้

1. วิชาพื้นฐาน	20	หน่วยกิต ประกอบด้วย
1.1 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	6	หน่วยกิต
1.2 ภาษา	8	หน่วยกิต
1.3 วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	4	หน่วยกิต
1.4 กิจกรรมสร้างเสริมกิจนิสัย	2	หน่วยกิต
2. วิชาการศึกษา	20	หน่วยกิต ประกอบด้วย
2.1 วิชาการศึกษา (บังคับ)	18	หน่วยกิต
2.2 วิชาการศึกษา (เลือก)	2	หน่วยกิต
3. วิชาชีพ	42	หน่วยกิต ประกอบด้วย
3.1 วิชาชีพ (บังคับ)	30	หน่วยกิต
3.2 วิชาชีพ (เลือก)	12	หน่วยกิต
4. วิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	3	หน่วยกิต

รายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นสูง
พุทธศักราช 2527 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2534)

กลุ่มวิชาพื้นฐาน	จำนวน	20	หน่วยกิต
ต้องเรียนให้ครบทั้ง 4 หมวด ดังต่อไปนี้			
1.1 หมวดวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	จำนวน	6	หน่วยกิต
พม 1001 การเขียนรายงานและการใช้ห้องสมุด		2	หน่วยกิต
พม 1004 มนุษยสัมพันธ์		2	หน่วยกิต
พล 1004 สังคมและวัฒนธรรม		2	หน่วยกิต
1.2 หมวดวิชาภาษา	จำนวน	8	หน่วยกิต
พภ 1001 ภาษาไทย 1 (การใช้ภาษา)		2	หน่วยกิต
พภ 1002 ภาษาไทย 2 (วรรณคดีไทย 1)		2	หน่วยกิต
พภ 1003 ภาษาไทย 3 (วรรณคดีไทย 2)		2	หน่วยกิต
พภ 2001 ภาษาอังกฤษ 1		2	หน่วยกิต
1.3 หมวดวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์	จำนวน	4	หน่วยกิต
พภ คณิตศาสตร์ทั่วไป		2	หน่วยกิต
พภ 1102 มนุษย์กับวิทยาศาสตร์กายภาพ		1	หน่วยกิต
1.4 หมวดวิชากิจกรรมสร้างเสริมจินตศิลป์	จำนวน	2	หน่วยกิต
พภ 1101 ผู้นำนันทนาการ		1	หน่วยกิต
พภ 1102 พลศึกษา		1	หน่วยกิต
2. กลุ่มวิชาการศึกษา	จำนวน	20	หน่วยกิต
2.1 วิชาการศึกษา (บังคับ)	จำนวน	18	หน่วยกิต
กศ 1101 จิตวิทยาการศึกษา		2	หน่วยกิต
กศ 1102 หลักการศึกษา		2	หน่วยกิต
กศ 1103 การวัดและประเมินผลการศึกษา		3	หน่วยกิต
กศ 1104 เทคโนโลยีทางการศึกษาเบื้องต้น		3	หน่วยกิต
กศ 1105 วิธีสอนทั่วไป		2	หน่วยกิต
กศ 1106 วิธีสอนวิชาชีพเฉพาะสาขา		2	หน่วยกิต
กศ 1201 การฝึกสอน		4	หน่วยกิต

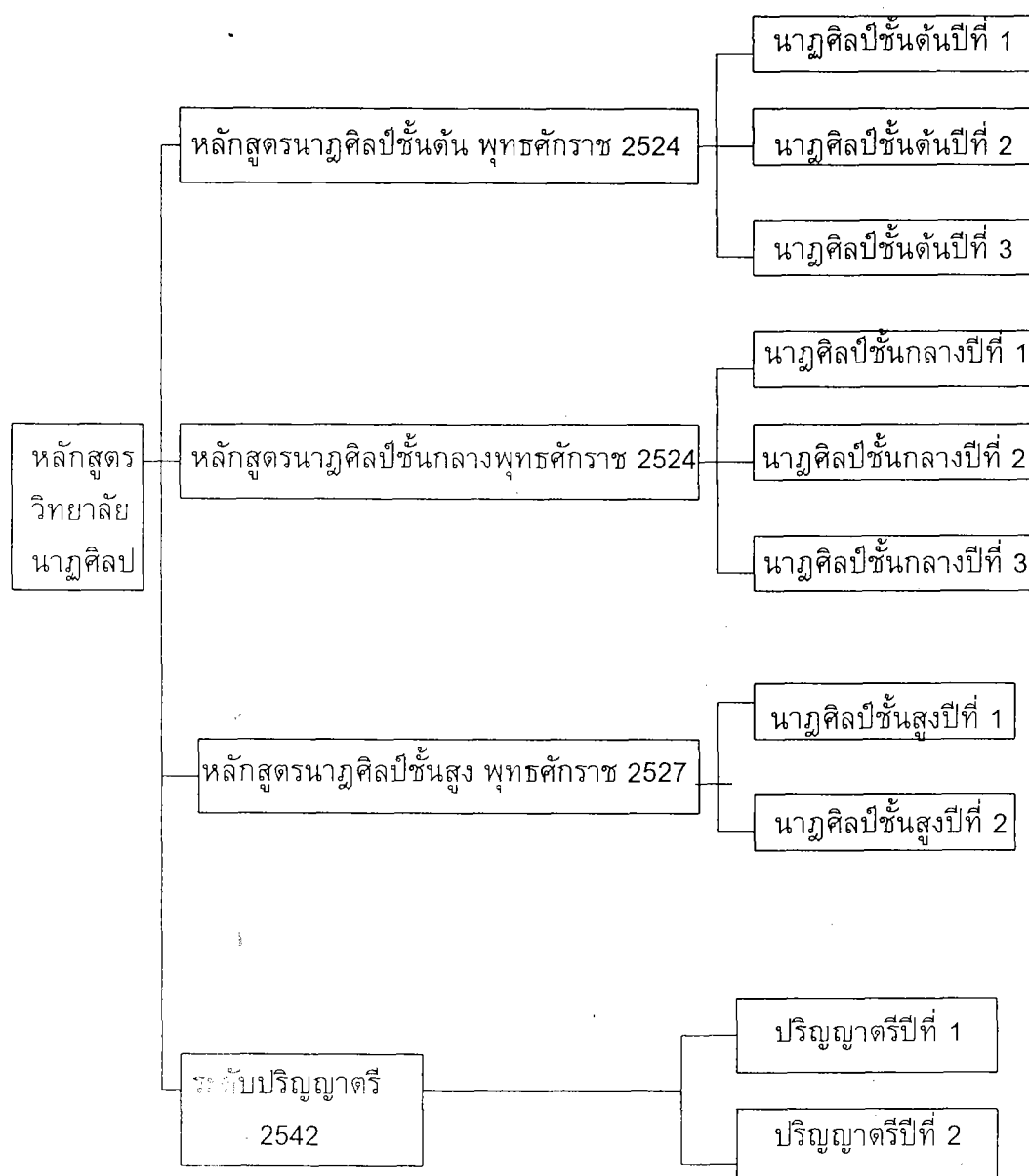
2.2 วิชาการศึกษา (เลือก)	จำนวน 2 หน่วยกิต
ให้เลือกจากรายวิชาต่อไปนี้	
กศ 2001 ดนตรี – นาฏศิลป์ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา	2 หน่วยกิต
กศ 2002 กฎหมายและระเบียบวิธีปฏิบัติราชการสำหรับครู	2 หน่วยกิต
กศ 2003 การศึกษานอกระบบ	2 หน่วยกิต
กศ 2004 โครงการสุขภาพในโรงเรียน	2 หน่วยกิต
กศ 2005 จิตวิทยาพัฒนาการ	2 หน่วยกิต
กศ 2006 จิตวิทยาวัยรุ่น	2 หน่วยกิต
กศ 2007 สุขวิทยาจิต	2 หน่วยกิต
กศ 2008 การบริหารการศึกษา	2 หน่วยกิต
3. กลุ่มวิชาชีพ	จำนวน 42 หน่วยกิต
3.1 วิชาชีพ (บังคับ) เฉพาะสาขา	จำนวน 30 หน่วยกิต
ให้เรียนจากรายวิชาที่กำหนดไว้ในกลุ่มวิชาชีพบังคับของแต่ละสาขา	
3.2 วิชาชีพ (เลือก)	จำนวน 12 หน่วยกิต
ให้เลือกจากรายวิชาที่กำหนดไว้ในกลุ่มวิชาชีพเลือก	
4. กลุ่มวิชาเลือกเสรี	
ให้เลือกจากรายวิชาในกลุ่มใด ๆ ก็ได้ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา	

แนวทางการประกอบอาชีพและศึกษาต่อ

ผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง สามารถที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ เช่น สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์กรุงเทพ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล หรือสถาบันราชภัฏ หรือประกอบอาชีพ เช่น รับราชการครู ประกอบอาชีพอิสระ เช่น ศิลปิน นักแสดง นักประชาสัมพันธ์ และผู้นำเยาวชนตามศูนย์เยาวชนต่างๆ ได้ เนื่องจากลักษณะการจัดการศึกษาของสถาบันในสังกัด กองศิลปศึกษากรมศิลปากรเป็นการจัดการศึกษาพิเศษ คือการจัดการศึกษาแบบมีวิชาสามัญ ร่วมกับวิชาชีพทางศิลปะ ดังนั้นผู้เรียนจะต้องมีความเสียสละและอุทิศเวลาให้แก่ประชาชน เช่น ในขณะที่เรียนจะต้องออกแสดงนาฏศิลป์ดนตรี หรือช่างศิลป์เพื่อให้ความบันเทิงทางจิตใจแก่ประชาชน และเพื่อฝึกทักษะและประสบการณ์ทางการเรียน ผู้เรียนจะต้องอุทิศเวลาทั้งในด้านการเรียนและส่วนตัวเพื่อบริการดังกล่าว ลักษณะของผู้ที่จะเรียนในระบบการศึกษานี้ จึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีระดับความสามารถของสมองอยู่ในเกณฑ์สูงพอสมควรจึงจะรับความรู้

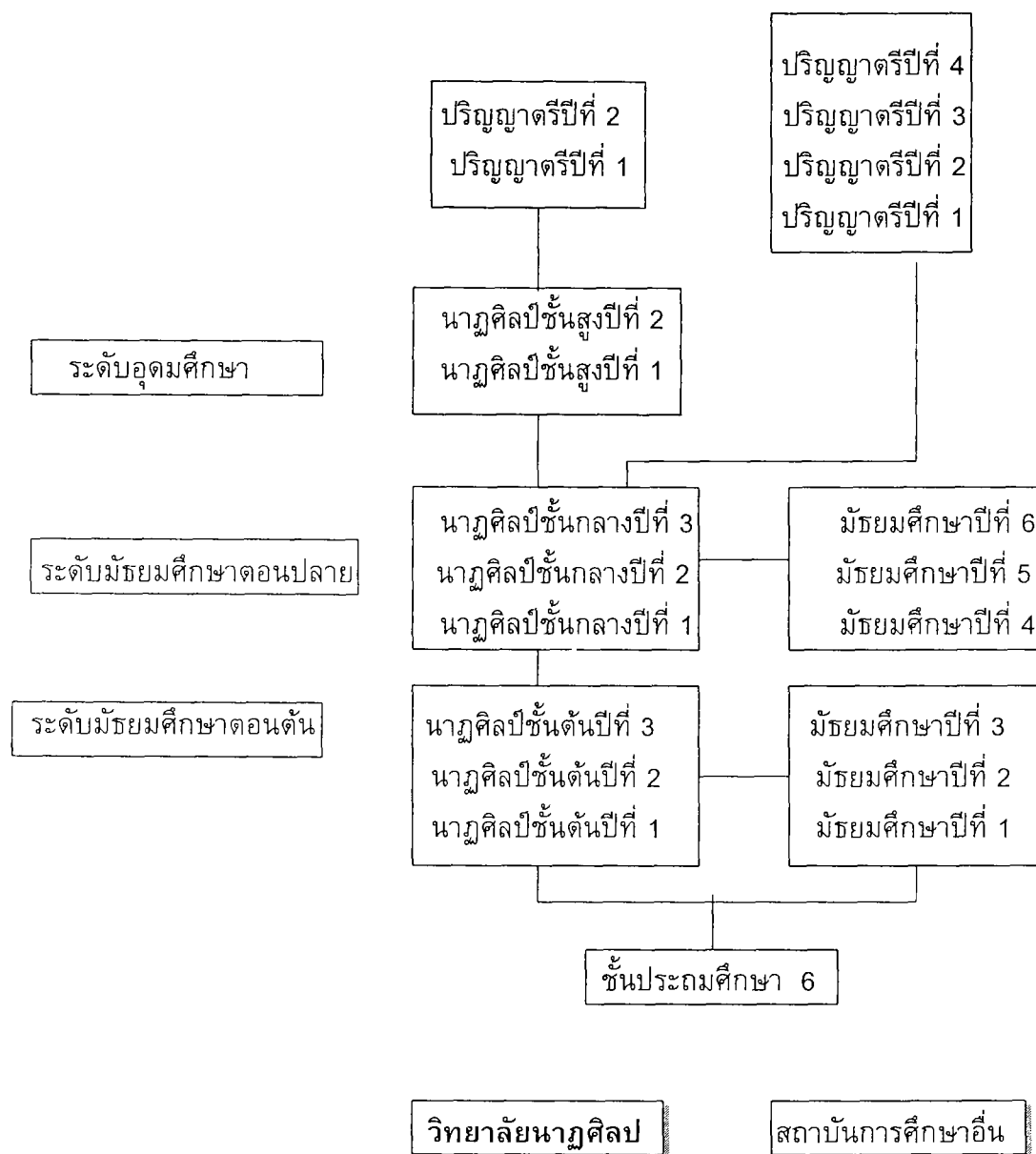
วิชาสามัญและวิชาศิลปะนี้ได้ หากผู้เรียนไม่มีความสนใจจริงและตั้งใจจริง จะทำให้เกิดปัญหาทางการเรียน และอาจจะต้องออกจากสถานศึกษาก่อนจบหลักสูตร เนื่องจากระดับคะแนนไม่ถึงเกณฑ์ที่จะได้เลื่อนชั้น จึงอาจสรุปได้ว่าผู้ที่เรียนสำเร็จและประสบความสำเร็จในอาชีพทางช่างศิลป์ นาฏศิลป์และดุริยางคศิลป์ได้นั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีใจรักในศิลปะประเภทดังกล่าวนี้จริง ชอบจริง และมีความตั้งใจจริง (กรมศิลปากร.2538 : 92-93)

ลักษณะของหลักสูตรวิทยาลัยนาฏศิลป์แต่ละระดับชั้น แสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงหลักสูตรในแต่ละระดับชั้นของวิทยาลัยนาฏศิลป์

ที่มา : สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์.(2540). การจัดการศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร.หน้า 2.

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดงความต่อเนื่องของการศึกษาระหว่างวิทยาลัยนาฏศิลป์

กับสถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษาทั่วไป

ที่มา : สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์. (2540). การจัดการศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร

หน้า 23.

ภารกิจด้านการเรียนการสอนของวิทยาลัยนาฏศิลป์

การเรียนการสอนในอดีตที่ผ่านมาจะเน้นการสอนแบบบรรยายและการสาธิตเป็นส่วนใหญ่ ต่อมามีการพัฒนาระบบการเรียนให้นักเรียนได้มีบทบาทมากขึ้น มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรโดยมุ่งให้ผู้เรียนได้รู้จักคิด วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ในผลงานสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ที่เป็นไปตามระบบสากล ดังนั้นการเรียนการสอนจึงต้องปรับเปลี่ยนไปในแนวเดียวกันเพื่อให้เกิดคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคม แต่การปรับเปลี่ยนครั้งนี้ทำให้หลายคนไม่เข้าใจและประณามว่าเป็นการทำลายการเรียนรู้อาชีพดั้งเดิมให้เสียหายนักเรียนความรู้ไม่แน่นเหมือนการเรียนการสอนแบบเดิม (ประกอบ ลากเพชร. 2537 : 82) อย่างไรก็ตามปัจจุบันมีครูอาจารย์ด้านนาฏศิลป์หลายท่านที่พยายามปรับปรุงโดยใช้วิธีการการเรียนการสอนทั้งแบบอดีตและวิธีสอนแบบใหม่ ๆ เพื่อให้ นักเรียนมีความสนใจและสนุกกับบทเรียนในสาขาที่ได้เลือกเรียนมากขึ้น เช่น ใช้วิธีการสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) โดยการจัดอบรมครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ส่วนภูมิภาค ให้มีความรู้ในการสอนโดยนักเรียนเป็นผู้มีบทบาทมากที่สุดครูเป็นเพียงผู้ชี้แนะ (วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี. 2543 : 1) นอกจากนี้ยังได้จัดทำโครงการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยยึดรูปแบบของการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาในภาครัฐและเอกชน (วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง. 2541 : 5)

การจัดการเรียนการสอนทางศิลปวัฒนธรรมของประเทศ ด้านนาฏศิลป์และดนตรี วิทยาลัยนาฏศิลป์จัดการเรียนการสอน ดังนี้ (สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์. 2538 : 3)

1. การจัดตารางสอน แบ่งเป็น 2 สาย คือ สายสามัญและสายศิลปะ สายสามัญมีหมวดวิชาต่าง ๆ คือ หมวดภาษาไทย หมวดสังคม หมวดคณิตศาสตร์ หมวดวิทยาศาสตร์ และหมวดวิชาการศึกษา สายศิลปะมีสาขาวิชาต่าง ๆ คือ สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย สาขาวิชาดุริยางค์ไทย สาขาวิชาคีตศิลป์ไทย สาขาวิชาดุริยางค์สากล สาขาวิชาคีตศิลป์สากล และสาขาวิชานาฏศิลป์สากล
2. การจัดแผนการสอน อาจารย์ในหมวดวิชาต่าง ๆ จะเป็นผู้จัดทำเพื่อเป็นแนวทางในการสอน ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร
3. การจัดอาจารย์เข้าสอนในรายวิชาต่าง ๆ แบ่งเป็น 2 สาย ได้แก่ สายวิชาสามัญ และสายวิชาศิลปะ อาจารย์สายวิชาสามัญจะรับผิดชอบในหนึ่งชั้นเรียนตามเกณฑ์ ดังนี้ นักศึกษา 30 คน ต่อครู 1 คน ชั่วโมงสอนประมาณ 12 – 15 คาบต่อสัปดาห์ สายวิชาศิลปะ จัดอาจารย์ตามความสามารถและความถนัดของแต่ละสาขาวิชา เกณฑ์ชั่วโมงสอนของศิลปะ 26 คาบต่อสัปดาห์
4. การจัดบริการอุปกรณ์การเรียนการสอน วิทยาลัยจัดหาอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของแต่ละสาขาวิชา เช่น สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เป็นเครื่องเป่าบันทึกลีลา และแถบบันทึกลีลา สาขาวิชาดุริยางค์ไทย มีระนาด พิณ กลอง ซอ จะเข้ เป็นต้น

5. การใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน ส่วนมากจะเป็นการอภิปรายประกอบการสาธิต และขึ้นอยู่กับเทคนิคการสอนของอาจารย์ในแต่ละสาขาวิชา นอกจากสิ่งที่กล่าวมาทั้งหมดแล้วยังมีปัจจัยอีก 2 อย่างที่จะช่วยให้การเรียนการสอน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ประสบผลสัมฤทธิ์ได้ คือ ผู้สอนหรืออาจารย์ และนักศึกษาหรือผู้เรียน

คุณลักษณะของอาจารย์

วิทยาลัยนาฏศิลป์มีเป้าหมายในการผลิตครูด้านศิลปะ และศิลปินนาฏศิลป์ ดุริยางค์ และคีตศิลป์ทั้งไทยและสากล เพื่อให้เป็นผู้อนุรักษ์ สร้างสรรค์ พัฒนา ถ่ายทอดและเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม ดังนั้น คุณลักษณะของอาจารย์จะต้องประกอบด้วย การมีความรู้ในเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ในวิชาที่สอนมีการวางแผนการสอน สามารถสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ มีความสนใจความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความเมตตา กรุณา ยุติธรรม (รจนา สุนทรานนท์. 2537 : 16)

พระพุทธเจ้าได้กำหนดลักษณะของครูที่ดีไว้ 7 ประการ (พระราชมุนี. 2527 : 62 – 64) ดังนี้

1. ปิโย คือ ทำตัวให้เป็นที่รักของศิษย์และบุคคลทั่วไป คือ รู้จักทำตัวเป็นกันเอง มีเมตตา อ่อนน้อม ยิ้มแย้มแจ่มใส ปรารถนาช่วยเหลือศิษย์ด้วยความเต็มใจ ครูที่เป็นที่รัก มักมีพรหมวิหาร 4 อันได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา
2. ครุ คือ ความหนักแน่นในจิตใจ รู้ออบเรื่องการปกครอง ให้ศิษย์เคารพด้วย วิถีขุนนางดัดเตือน หรือยกย่องชมเชยให้เกิดกำลังใจ หรือทำตนให้เป็นแบบอย่าง
3. ภาวนีโย คือ เป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้เจริญ การทำตนให้เป็นผู้เจริญ โดยการอบรมตนให้เชี่ยวชาญทางวิชาการ ทางปฏิบัติงาน และคุณธรรม
4. วัตตา คือ การอบรมสั่งสอนศิษย์ด้วยความเฉลียวฉลาด การชี้แนะ ชวนให้ปฏิบัติ กระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้นและร่าเริง
5. วจันทโม คือ อดทนต่อถ้อยคำ โดยมีเจตนาดีและขันติ
6. คัมภีรญจะ กถังกัตตา คือ การสอนจากง่ายไปหายาก หรือจากรูปธรรมไปหานามธรรม
7. โนจัญจฺหาเน นโยชะเย คือ ไม่ชักนำศิษย์ไปในทางชั่ว หมายถึง การหลีกเลี่ยงจากอบายมุข

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี 2542 ได้ให้ความหมายคุณลักษณะของครูว่า หมายถึงบุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งรัฐ และเอกชน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2541: 3)

สำเร็จ นิลประดิษฐ์ (2533 : 8) เลขานุการคุรุสภา กล่าวถึง เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาว่า มี 4 ประการ คือ

มีความรอบรู้เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม พัฒนาการที่เกิดขึ้นในสังคม ความรอบรู้ในวิชาชีพของตน

สอนดี จะต้องทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน ใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์บ้านเมือง

มีคุณธรรมจรรยาบรรณ คือ มีศรัทธาในวิชาชีพครู ตั้งใจใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ เพื่อให้บริการแก่ผู้เรียนและสังคม ซื่อสัตย์ต่อหลักอาชีพครู มีความรักเมตตาต่อผู้เรียน อุทิศตนและเวลาให้แก่ผู้เรียน

มุ่งพัฒนา คือ รู้จักสำรวจและปรับปรุงตนเอง ใฝ่ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอเพิ่มพูนวิทยฐานะให้กับตนเอง เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการเรียนการสอน

จรรยาบรรณ 10 ประการของครูทั่วไป ที่ นพพร พานิชสุข (2526 : 52 – 57) ได้รวบรวมไว้มีดังนี้

1. ครูควรตั้งใจฝึกสอนศิษย์ให้เป็นพลเมืองดีของชาติ
2. ครูควรใฝ่ใจศึกษาหาความรู้ความชำนาญอยู่เสมอ
3. ครูควรบำเพ็ญตนให้สมกับได้ชื่อว่าเป็นครู
4. ครูควรมีศรัทธาในอาชีพครูและให้เกียรติแก่ครูด้วยกัน
5. ครูควรรู้จักมัธยัสถ์และพยายามสร้างฐานะของตนเอง
6. ครูควรรักษาชื่อเสียงของคณะครู
7. ครูควรร่วมมือกับผู้ปกครองในการอบรมสั่งสอนศิษย์อย่างใกล้ชิด
8. ครูควรรู้จักเสียสละและรับผิดชอบในการทำงานทั้งปวง
9. ครูควรยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือและไม่ลบหลู่ศาสนาอื่น
10. ครูควรบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

ปัจจุบันคณาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพมหานครพระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงมีจำนวนทั้งสิ้น 47 คน อาจารย์วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี 15 คน วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง 28 คน วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี 26 คน แยกตามสาขาที่เปิดสอน ครูแต่ละท่านมีความสามารถแตกต่างกันออกไป ครูผู้สอนศิลปะส่วนมากจะสำเร็จจากวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ และสถาบันอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรี และเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาศิลปะอย่างแท้จริง สามารถที่จะถ่ายทอดวิชาศิลปะให้แก่บรรดาลูกศิษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือเป็นศิลปินระดับ

ประเทศก็มี บรรดาครูที่กล่าวมานี้มีความตั้งใจที่จะสั่งสอนลูกศิษย์ให้เป็นบุคคลที่มีความสามารถทางศิลปะได้โดยการได้ทุ่มเทแรงกายแรงใจในการถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่หวังผลตอบแทน อีกทั้งอุดมไปด้วยคุณธรรม ความเมตตา ศิษย์ไม่ว่าจะฉลาดหรือโง่เพียงใดก็ตามจะได้รับวิชาจนสามารถเลี้ยงตนเองได้ ดังนั้นวิธีการสอนของท่านจึงมีหลากหลาย และให้ความรู้ตามขีดความสามารถแห่งศิษย์ (ประสิทธิ์ ถาวร . 2537 : 142) ครูแต่ละท่านต่างก็มีหลักเกณฑ์และวิธีการสอนแตกต่างกันออกไปแต่ก็มุ่งสู่ปลายทางอย่างเดียวกัน คือ ความสำเร็จของศิษย์แต่ละคน นับได้ว่าภาระหน้าที่ของครูที่สอนในวิทยาลัยนาฏศิลป์นั้นไม่ใช่เพียงแต่สอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในเชิงวิชาการหรือมีความรู้ในสาขาวิชาศิลปะที่เรียนเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องสอนให้ผู้เรียนมีจิตใจอ่อนโยน ความประพฤติเรียบร้อย ตลอดจนกริยามารยาทต้องอ่อนช้อยงดงาม ดังที่ คุณหญิงอารี กุลตันท์ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ที่สำเร็จจากวิทยาลัยนาฏศิลป์บางคนไม่ว่าจะเป็นระดับไหนถึงแม้จะไม่ได้ประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนมา แต่ก็ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอื่นเพราะมีพื้นฐานความรู้สามัญ และมีบุคลิกลักษณะประจำตัวเหมาะสม ซึ่งได้มาจากการศึกษาที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ (อารี กุลตันท์. 2537 : 80) จะเห็นได้ว่าวิทยาลัยนาฏศิลป์มิได้เพียงแต่ผลิตบุคลากรให้เป็นนาฏศิลป์อย่างเดียวเท่านั้น ยังสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเพื่อออกไปรับใช้สังคมได้อีกด้วย

คุณลักษณะของนักศึกษา

วิทยาลัยนาฏศิลป์มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตนักศึกษาให้ไปประกอบอาชีพครู หรือศิลปินด้านนาฏศิลป์ ดุริยางค์ คีตศิลป์ ทั้งไทยและสากล ให้เป็นผู้มีความรู้คุณธรรม พัฒนาทั้งทางกายสมอง อารมณ์และสังคม มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม 3 ลักษณะ (Bloom. 1956 : 16) คือพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) 2. จิตพิสัย (Affective Domain) 3. ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ซึ่งในแต่ละลักษณะ มีรายละเอียดคือ

พุทธิพิสัย คือ มีความรู้ความเข้าใจถูกต้อง นำความรู้ไปใช้ได้จนถึงการตัดสินใจตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ครูนาฏศิลป์ที่ดีควรเป็นครูที่มีความรู้ทั้งวิชาการศึกษา ทฤษฎีศิลป์และมีความชำนาญในศิลปะ ซึ่งจะทำให้เป็นศิลปินครูที่มีความสามารถทางสมอง มีความสมบูรณ์ทางร่างกาย มีพรสวรรค์ ซึ่งเป็นความสามารถเฉพาะตน สร้างสรรค์งานศิลปะและการศึกษาของไทย

ด้านจิตพิสัย คือ การรับรู้ทางอารมณ์จนไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ เช่น การยอมรับคุณค่า เกิดทัศนคติ จนสามารถเลือกคุณค่าและตัดสินความดีความชั่วด้วยตนเอง ด้วยการยอมรับค่านิยม การปฏิบัติตาม การปฏิเสธ การสนับสนุนด้วยเหตุผล การแสดงศรัทธาและความเชื่อ ครูศิลปะที่ดีจะต้องมีความเคารพเทพยดาด้านศิลปะ ปรมจารย์ ครู อาจารย์ ทั้งที่ล่วงลับไปแล้วและยังมีชีวิตอยู่ มีความเมตตา เห็นอกเห็นใจผู้เรียน มีความอดทน เข้าใจผู้เรียน

สุขุมรอบคอบ มีไมตรีจิต ขยันหมั่นเพียรในการทบทวนหลักทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถปรับตัว และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นในการปฏิบัติงาน

ด้านทักษะพิสัย คือ มีทักษะที่ได้จากการฝึกประสาทสัมผัสและอวัยวะของร่างกาย เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ เช่น สามารถใช้ประสาทสัมผัสและอวัยวะต่าง ๆ อย่างคล่องแคล่ว ควบคุมอารมณ์ของตนเอง สำรวมกิริยาวาจา ใช้ถ้อยคำให้ถูกต้องตามกาลเทศะ ครูศิลปะ สาขานาฏศิลป์ ดุริยางค์ และคีตศิลป์ จะต้องมีความชำนาญในการถ่ายทอดความรู้จนผู้เรียน สามารถปฏิบัติตนได้ มีความเชี่ยวชาญในการเผยแพร่ศิลปะแก่สังคมมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเสียสละ ตนและเวลาเพื่อส่วนรวม บำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์แก่สังคม

ลักษณะทั้ง 3 ลักษณะดังกล่าว สรุปได้ว่าผู้ที่จะเรียนนาฏศิลป์จะต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้ คือ ต้องอยากสอนต้องมีความรู้ในวิชาที่สอน และต้องสอนเป็น ซึ่งสอดคล้องกับ จวีวรรณ นุชนวล (สัมภาษณ์. 2543) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะของนักศึกษาที่เข้ามาศึกษา ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ในอดีต มีความตั้งใจมากที่จะเข้ามาเรียน และรักในวิชาชีพด้านนาฏศิลป์ ดนตรีอย่างแท้จริง ประกอบกับมีกิริยามารยาทเรียบร้อยอ่อนโยน สุขภาพทั้งกาย วาจา เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ครูบาอาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ได้สั่งสอน ลูกศิษย์ให้ประพฤติตนและปฏิบัติสืบต่อกันมา แต่ปัจจุบันนักศึกษาที่เข้ามาเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่งค่อนข้างจะมีความสนใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียนน้อยมาก และจากการ สัมภาษณ์ดำรงศักดิ์ นาฏประเสริฐ อาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง (สัมภาษณ์. 2543) ให้ข้อคิดว่า ปัจจุบันนักเรียนที่มาเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์มีความรับผิดชอบน้อยมาก ไม่ตั้งใจที่จะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเรากำลังรับเอาวัฒนธรรมแถบประเทศตะวันตก เข้ามา ซึ่งสอดคล้องกับ พิจิตร พงษ์จินดากร (2525 : 25) กล่าวถึงผลเสียของความรับผิดชอบ ว่า คนที่ขาดความรับผิดชอบย่อมจะไม่ได้ได้รับความไว้วางใจในการทำงานสำคัญใดๆ และมัก ได้รับคำตำหนิในการทำงาน จะเป็นคนเฉื่อยชา ไม่สามารถแก้ไขอุปสรรคใดๆ กลายเป็นคนไม่มีความหมาย และไม่เชื่อมั่นในตัวเอง นอกจากนั้น สุระชัย สิบบุผาได้กล่าวว่า วิทยาลัยนาฏศิลป์ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ไม่สามารถที่จะทำการคัดเลือกนักเรียนที่มีลักษณะตามความต้องการ คือเป็นผู้ที่มีความรู้ในด้านการใช้ภาษาไทย และภาษาอังกฤษได้ดี เป็นผู้มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางในแต่ละสาขาวิชาได้ เพราะสภาพแวดล้อมและความจำเป็น ที่จะต้องสรรหาผู้ที่เข้าเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ให้ได้จำนวนมาก ตามที่สถาบันนาฏดุริยางค์เป็นผู้ กำหนด ดังนั้นลักษณะและวิธีการรับผู้ที่เข้าเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ จึงเป็นในลักษณะที่ต้องรับ เพราะความจำเป็น (สุระชัย สิบบุผา.สัมภาษณ์ .2544)

ภารกิจด้านการบริการสังคมของวิทยาลัยนาฏศิลป์

วิทยาลัยนาฏศิลป์ ภาคกลาง ทั้ง 4 แห่ง จัดการบริการสังคมดังนี้

1. การบรรยายและบรรเลงดนตรีไทยทางวิทยุกระจายเสียงกรมประชาสัมพันธ์

ให้เวลาเดือนละครั้งสำหรับการบรรยายในละครเรื่องต่าง ๆ ประกอบการบรรเลงและขับร้องเพลงไทย และทุกสัปดาห์ของสถานีวิทยของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

2. การบริการวิชาการแก่นักศึกษาในการแสดงนาฏศิลป์และดนตรี เป็นการศึกษาทางอ้อมที่ช่วยสร้างเสริมประสบการณ์และความรู้ทางด้านวิชาชีพ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการแสดงความสามารถในการทำงาน การตัดสินใจ การปรับตัว มีความสามัคคีและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ กิจกรรมวิชาการทางด้านการแสดงนาฏศิลป์ไทยมีดังนี้

2.1 งานการแสดงของรัฐบาลจัดโดยสำนักพระราชวัง จัดขึ้นเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชอาคันตุกะจากต่างประเทศเสด็จมาเยือนเป็นการส่วนพระองค์ การแสดงจะจัดขึ้นที่พระที่นั่งจักรี

2.2 งานการแสดงของรัฐบาลจัดโดยสำนักนายกรัฐมนตรี การแสดงจัดขึ้นเพื่อต้อนรับแขกชาวต่างประเทศที่สำคัญมาเยือนประเทศไทยตามวาระและโอกาสต่างๆ โดยมีนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐบาลเป็นเจ้าภาพ งานจัดที่ตึกสันติไมตรีทำเนียบรัฐบาล

2.3 งานการแสดงของรัฐบาลจัดโดยคณะนายทหาร การแสดงจัดขึ้นเพื่อเป็นการเลี้ยงต้อนรับนายทหารต่างประเทศที่มาเยือนประเทศไทย งานส่วนใหญ่จัดขึ้นที่หอประชุมกองทัพบกและที่กระทรวงกลาโหม

2.4 งานการแสดงเพื่อเผยแพร่สำหรับประชาชนทั่วไป ตามนโยบายของกรมศิลปากรการแสดงจัดขึ้น ณ โรงละครแห่งชาติ เป็นประจำทุกสัปดาห์และทุกเดือน ส่วนในฤดูร้อนจะเพิ่มการแสดง ณ สังคีตศาลาทุกสัปดาห์ รวมถึงการเผยแพร่ นาฏศิลป์ในส่วนภูมิภาคต่าง ๆ ด้วย

2.5 งานการแสดงเพื่อเชื่อมสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ เนื่องในวาระและโอกาสต่าง ๆ ที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกประเทศ

2.6 งานสาริตการแสดงนาฏศิลป์ไทย เมื่อมีสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ขอความร่วมมือหรือขอความอนุเคราะห์มา

2.7 งานแสดงทั่วไป เป็นงานที่บริษัทเอกชนต่าง ๆ รวมถึงประชาชนทั่วไป จัดขึ้นและติดต่อขอให้ทางวิทยาลัยฯ จัดการแสดงไปร่วมงาน เช่น งานวันขึ้นปีใหม่ งานเลี้ยงรับรองงานประเพณีต่าง ๆ ได้แก่ งานวันเกิด งานแต่งงาน งานเผาศพ เป็นต้น

3. การบริการวิชาการแก่เยาวชนทั่วไป วิทยาลัยจัดปีละหนึ่งครั้งในเดือนเมษายนสำหรับเยาวชนที่สนใจศึกษาวิชานาฏศิลป์และดนตรีไทย

4. การบริการวิชาการแก่ประชาชนทั่วไป วิทยาลัยเปิดอบรมให้สำหรับประชาชนและครูอาจารย์ ที่สนใจศึกษาวิชานาฏศิลป์และดนตรีไทย

5. การบริการด้านตำรา การผลิตตำราทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติขาดแคลนทุกสาขา วิชาปัจจุบันมีตำราด้านปฏิบัติเฉพาะระดับชั้นต้นให้กับอาจารย์ผู้สอน

6. การบริการห้องสมุด วิทยาลัยบริการห้องสมุดให้แก่นักศึกษา อาจารย์ ข้าราชการ โดยจัดบริการที่ห้องสมุดของวิทยาลัย

7. การบริการวิชาการให้กับชาวต่างประเทศ เปิดโอกาสให้ชาวต่างประเทศที่สนใจ เข้าชมการเรียนการสอน พร้อมการอภิปรายประกอบการสาธิตการเรียนการสอนในทุกสาขาวิชา

ภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของวิทยาลัยนาฏศิลป์

ความรับผิดชอบในการพัฒนาศาสตร์ทางศิลปวัฒนธรรมด้านนาฏศิลป์และดนตรีนั้น เป็นสิ่งที่ท้าทายที่จะได้มีศึกษาอย่างเป็นระบบในการที่จะทำให้เกิดองค์ความรู้ ในด้านการใช้ ศิลปวัฒนธรรม ด้านนาฏศิลป์และดนตรีเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศโดยการจัด การศึกษาในรูปแบบที่มุ่งไปสู่อาชีพศิลปิน ครูผู้ถ่ายทอดวิชาศิลปะ และนักวิจัยหรือนักวิชาการ ศิลปวัฒนธรรมด้านนาฏศิลป์และดนตรี สืบเนื่องมาจากศิลปวัฒนธรรมด้านนาฏศิลป์และดนตรี โดยเฉพาะนาฏศิลป์และดนตรีไทยนั้นไม่เป็นที่นิยมของเยาวชนยุคปัจจุบัน โดยมีสาเหตุมาจาก อิทธิพลของศิลปวัฒนธรรมต่างชาติ โดยเฉพาะทางด้านนาฏศิลป์และดนตรี ได้เผยแพร่เข้ามา ในประเทศไทย และเยาวชนไทยเราก็มักรับศิลปวัฒนธรรมนั้นๆ เข้ามาเป็นความนิยมโดยมิได้ เลือกสรร เยาวชนไทยเป็นผู้บริโภคศิลปวัฒนธรรมต่างชาติ โดยมีได้คำนึงถึงเอกลักษณ์ของชาติ อีกประการหนึ่งเป็นเพราะสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีผลกระทบทำให้เศรษฐกิจ และวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยต้องเปลี่ยนไป หรือมีปัจจัยอื่น เช่นสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการพัฒนาเป็นผลกระทบทำให้เยาวชนไทยยุคปัจจุบัน เลือกสรรศิลปวัฒนธรรมทางด้านนาฏศิลป์และดนตรีไทยมากล่อมเกลาจิดใจน้อยมาก โดยสังเกต จากพฤติกรรมของสื่อสารข้อมูลทางหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ และการแสดงต่างๆ และแหล่ง บันเทิงกลางคืนก็มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นตามกระแสสังคมยุคใหม่ เป็นต้น

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวทำให้วิทยาลัยนาฏศิลป์ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องการ อนุรักษ์ ส่งเสริม และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมทางด้านนาฏศิลป์ดนตรี สู่ประชาชน ตระหนักถึง ปัญหา และอุปสรรคในการพัฒนาศิลปะเหล่านี้ นอกจากนี้หัวใจที่สำคัญของการจัดการศึกษา ทางด้านนาฏศิลป์และดนตรีของวิทยาลัยนาฏศิลป์นั้นจัดเพื่อสืบทอดมรดกวัฒนธรรมทางด้าน นาฏศิลป์และดนตรีของชาติโดยจัดกิจกรรมการแสดงสู่ประชาชนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม และ ทำการวิจัยนาฏศิลป์และดนตรีพื้นบ้าน โดยนำหลักการดำรงวิถีชีวิตของท้องถิ่น มาเป็นงานวิจัย พื้นบ้าน และนำมาสิ่งที่ประติษฐ์คิดค้นขึ้นใหม่นี้บรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษา ในวิทยาลัย- นาฏศิลป์ทั้ง 12 แห่งในหลักสูตรวิชานาฏศิลป์พื้นเมือง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของสังคม ไทยและมีให้ศาสตร์นี้สูญหายไป (วิทยาลัยนาฏศิลป์. 2537 : 153)

จะเห็นได้ว่า ภาระหน้าที่ของวิทยาลัยนาฏศิลป์มีหน้าที่รับผิดชอบในการผลิตนัก ศึกษาให้มีอาชีพเป็นครู เป็นศิลปิน และมีหน้าที่ที่จะต้องอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติมิให้ สูญหายไป ตลอดจนเป็นผู้ให้บริการทางสังคมเกี่ยวกับนาฏศิลป์ดนตรีอีกด้วย นับว่าเป็นภาระ

ที่นักพหุสมควร ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง เพื่อได้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผน พัฒนา และปรับปรุง การจัดดำเนินการของสถาบัน ทั้งในด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การบริการสังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ และดำเนินการจัดลำดับสารระดังนี้คือ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นอาจารย์และนักศึกษาระดับชั้นสูงจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางจำนวน 4 แห่ง รวมทั้งสิ้น 609 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อหน่วยงาน	อาจารย์	นักศึกษา	รวมทั้งสิ้น
วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ	47	261	308
วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี	15	110	125
วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง	28	54	82
วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี	26	68	94
รวม	116	493	609

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษา เอกสาร ผลงานวิจัย ตำราที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามในแต่ละด้าน
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามตามวิธีของไลเคิร์ต (Likert) จากหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของ บุญชม ศรีสะอาด (2541)
3. นำข้อมูลที่ได้จาก ข้อ 1. และ 2. มาสร้างแบบสอบถาม 2 ชุดคือ ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ และชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักศึกษา
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงขึ้นเสนอต่อกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโท เพื่อรับคำแนะนำตรวจแก้ไขในเนื้อหา และความเหมาะสมกับเรื่องที่จะวิจัย

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจแก้ไขทั้งสำนวนและความครอบคลุมของเนื้อหา

6. นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นนำเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความชัดเจน และความสมบูรณ์อีกครั้งก่อนที่จะนำแบบสอบถามออกทดลองใช้ (Try – Out)

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับอาจารย์และนักศึกษานาฏศิลป์ชั้นสูงของวิทยาลัยนาฏศิลป์กลุ่มละ 25 คน รวม 50 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของข้อคำถามแต่ละข้อ โดยจำแนกผู้ตอบเป็นร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ จากนั้นทดสอบโดยใช้ค่า t (t – test) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.711 ขึ้นไป (Ferguson. 1981 : 152) ซึ่งถือว่ามีความอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์สูงไว้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ข้อคำถามทั้งหมดสำหรับแบบสอบถามของอาจารย์ 74 ข้อ และของนักศึกษา 70 ข้อ

8. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามเพื่อพิจารณาความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1984 : 169) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้ง 2 ชุดเท่ากับ 0.968 และ 0.975

ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถามสำหรับการวิจัยนี้ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ชุดดังนี้

1. แบบสอบถามสำหรับอาจารย์

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของอาจารย์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนะของอาจารย์วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ได้แก่ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 74 ข้อ

2. แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของนักศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนะของอาจารย์วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ได้แก่ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 70 ข้อ

และในตอนท้ายของแบบสอบถามทุกชุดจะมีคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยกำหนดค่านี้นักคะแนนของระดับความคิดเห็นไว้ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
คะแนน 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	ไม่มีความเหมาะสม
คะแนน 1	หมายถึง	ไม่มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	ไม่มีความเหมาะสม
ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	ไม่มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง

การเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการจัดกระทำข้อมูลดังนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือของบัณฑิตวิทยาลัย ส่งแบบสอบถามด้วยวิธีการนำส่งด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 609 ฉบับ แบ่งเป็น ชุดที่ 1 จำนวน 116 ฉบับ และชุดที่ 2 จำนวน 493 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.0

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และให้คะแนนตามเกณฑ์

ที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ในการคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าที – เทสต์ (t – test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA) ส่วนคำถามปลายเปิดเรียงลำดับตามความถี่ คิดเป็นร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปแปลผล ผู้วิจัยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. ศึกษาทักษะของอาจารย์และนักศึกษาชั้นสูงต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ประเมินทักษะของอาจารย์ และนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยใช้ที – เทสต์
 - 2.1 ถ้าทักษะของอาจารย์และนักศึกษา ในแต่ละด้านโดยรวมสูงกว่าค่า 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่าความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์
 - 2.2 ถ้าทักษะของอาจารย์และนักศึกษา ในแต่ละด้านโดยรวมต่ำกว่าค่า 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่าความเหมาะสมอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์
 - 2.3 ถ้าทักษะของอาจารย์และนักศึกษา ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่พบว่าแตกต่างจากค่า 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่าความเหมาะสมอยู่ในระดับไม่แตกต่างกับเกณฑ์
3. เปรียบเทียบทักษะของอาจารย์และนักศึกษา โดยการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มโดยใช้ค่าที และกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe' test) (Ferguson. 1981 : 90, 308)
4. สรุปข้อมูลในแบบสอบถามปลายเปิด โดยเรียงลำดับตามความถี่ (f)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม
 - 2.1 การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยใช้ ค่าที (t – test) (Edwards. 1957 : 152)
 - 2.2 การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) (Cronbach. 1970 : 167)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่าที (Ferguson. 1981 : 182)
 - 3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe') (Ferguson. 1981: 308)

3. สรุปข้อมูลในแบบสอบถามปลายเปิด โดยวิธีจัดแบ่งเป็นหมวดหมู่ในแต่ละด้าน
ที่สัมพันธ์กัน โดยเรียงลำดับตามความถี่ เพื่อให้ประกอบในการอภิปรายผล

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิจัยนี้ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	แทน	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบจะตกในช่วงปฏิเสธสมมุติฐาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 3 ตอนดังนี้
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรอิสระ โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 สรรวจทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง

2.1 ศึกษาทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม ด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และโดยรวม จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การสอน คุณวุฒิ และสาขาวิชาเอกที่ทำการสอน โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 ประเมินทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวม เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยใช้ที่ - เทสต์

2.3 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การสอน คุณวุฒิ และสาขาวิชาเอกที่ทำการสอน โดยใช้ค่าที และค่า เอฟ

2.4 สรุปข้อมูลในแบบสอบถามปลายเปิด โดยเรียงลำดับตามความถี่

ตอนที่ 3 สรรวจทัศนะของนักศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง

3.1 ศึกษาทักษะของนักศึกษาที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และโดยรวม จำแนกตามเพศ คณะแผนกเฉลี่ยสะสม และสาขาวิชาเอกที่ศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 ประเมินทักษะของนักศึกษาที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวม เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยใช้ที่ - เทสต์

3.2 เปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ใน ภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ คณะแผนกเฉลี่ยสะสม และสาขาวิชาเอกที่ ศึกษา โดยใช้ค่าที และค่าเอฟ

3.4 สรุปข้อมูลในแบบสอบถามปลายเปิด โดยเรียงลำดับตามความถี่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	40	34.48
1.2 หญิง	76	65.51
รวม	116	100.0
2. ประสบการณ์การสอน		
2.1 น้อยกว่า 10 ปี	47	40.51
2.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	69	59.48
รวม	116	100.00
3. คุณวุฒิ		
3.1 ปริญญาตรี	97	83.62
3.2 ปริญญาโท	19	16.37
รวม	116	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
4. สาขาวิชาเอกที่ทำการสอน		
4.1 นาฏศิลป์ละคร	32	27.58
4.2 นาฏศิลป์โขน	19	16.37
4.3 ปี่พาทย์	20	17.24
4.4 เครื่องสายไทย	19	16.37
4.5 คีตศิลป์ไทย	8	6.89
4.6 ดุริยางค์สากล	18	15.51
รวม	116	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นอาจารย์เพศหญิง (ร้อยละ 65.51) เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การสอน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 59.48) มีคุณวุฒิอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 83.62) และสอนในสาขาวิชาเอกนาฏศิลป์ละครมากที่สุด (ร้อยละ 27.58)

ตาราง 3 จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	144	29.20
1.2 หญิง	349	70.80
รวม	493	100.00
2. คะแนนเฉลี่ยสะสม		
2.1 ต่ำกว่า 2.00	15	3.00
2.2 2.00 – 3.00	351	71.20
2.3 3.01 – 4.00	127	25.80
รวม	493	100.00

ตาราง 3 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
3. สาขาวิชาเอกที่ศึกษา		
3.1 นาฏศิลป์ละคร	275	55.80
3.2 นาฏศิลป์โขน	46	9.30
3.3 ปี่พาทย์	67	13.60
3.4 เครื่องสายไทย	72	14.60
3.5 คีตศิลป์ไทย	18	3.70
3.6 ดุริยางค์สากล	15	3.00
รวม	493	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง(ร้อยละ 70.80) เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมนักศึกษาส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00 – 3.00 มากที่สุด (ร้อยละ 71.20) และเป็นนักศึกษาสาขาวิชาเอกนาฏศิลป์ละครมากที่สุด(ร้อยละ 55.80)

ตอนที่ 2 สำนวจทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง

2.1 ศึกษาทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และโดยรวม จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การสอน คุณวุฒิ และสาขาวิชาเอกที่ทำการสอน ดังแสดงในตาราง 4 – 12

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวม

ภารกิจของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง	อาจารย์ (N = 116)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
ด้านหลักสูตร	3.57	0.56	มาก
ด้านการเรียนการสอน	3.04	0.62	ปานกลาง
ด้านการบริการสังคม	3.44	0.74	ปานกลาง
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.58	0.68	มาก
รวม	3.27	0.55	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่าอาจารย์มีความคิดเห็นว่าการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอาจารย์เห็นว่าการกิจด้านหลักสูตรและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ต่อการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

ทัศนะของอาจารย์ การกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในภาคกลาง	อาจารย์ (N = 116)					
	ชาย (N = 40)			หญิง (N = 76)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
ด้านหลักสูตร	3.57	0.47	มาก	3.57	0.61	มาก
ด้านการเรียนการสอน	3.08	0.63	ปานกลาง	3.02	0.62	ปานกลาง
ด้านการบริการสังคม	3.39	0.84	ปานกลาง	3.47	0.69	ปานกลาง
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.45	0.86	ปานกลาง	3.64	0.57	มาก
รวม	3.25	0.59	ปานกลาง	3.28	0.53	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่าอาจารย์ชายและอาจารย์หญิงต่างก็เห็นว่าการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอาจารย์ชายเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน ยกเว้นการกิจด้านหลักสูตรที่เห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก ส่วนอาจารย์หญิงเห็นว่าการกิจด้านหลักสูตร และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามประสบการณ์การสอน

การกิจของวิทยาลัย นาฏศิลป์ในภาคกลาง	อาจารย์ (N = 116)					
	น้อยกว่า 10 ปี (N=47)			ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (n = 69)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
ด้านหลักสูตร	3.52	0.65	มาก	3.60	0.50	มาก
ด้านการเรียนการสอน	3.11	0.71	ปานกลาง	2.99	0.55	ปานกลาง
ด้านการบริการสังคม	3.44	0.81	ปานกลาง	3.44	0.70	ปานกลาง
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.51	0.76	มาก	3.62	0.63	มาก
รวม	3.27	0.65	ปานกลาง	3.28	0.48	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันต่างก็เห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความเห็นเช่นเดียวกันว่าภารกิจด้านหลักสูตรและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านการเรียนการสอนและด้านการบริการสังคมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจของ
วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคุณวุฒิ

ภารกิจของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ ในภาคกลาง	อาจารย์ (N =116)					
	ปริญญาตรี (N = 97)			ปริญญาโท (N = 19)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะ สม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะ สม
ด้านหลักสูตร	3.59	0.53	มาก	3.21	0.73	ปานกลาง
ด้านการเรียนการสอน	3.07	0.56	ปานกลาง	3.47	0.74	ปานกลาง
ด้านการบริการสังคม	3.45	0.73	ปานกลาง	2.89	0.86	ปานกลาง
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.55	0.69	มาก	3.39	0.81	ปานกลาง
รวม	3.29	0.52	ปานกลาง	3.22	0.73	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่าอาจารย์ที่มีคุณวุฒิต่างกันมีความเห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีมีความเห็นว่าภารกิจด้านหลักสูตรและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านการเรียนการสอนและด้านการบริการสังคมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโทมีความเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลางทุกด้าน

อาจารย์ (N = 116)

หัวข้อที่สนใจ	นักศึกษาระดับปริญญาตรี (N = 32)			โหม่ง (N = 19)			ปีพาทย์ (N = 20)			เครื่องสายไทย (N = 19)			ดีดศิลป์ไทย (N = 8)			ดุริยางค์สากล (N = 18)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ทักษะการเล่นเครื่องสายไทย	3.51	0.53	มาก	3.66	.67	มาก	3.43	.44	ปานกลาง	3.50	.76	ปานกลาง	4.08	.66	มาก	3.59	.42	มาก
	2.87	0.49	ปานกลาง	3.03	.50	ปานกลาง	3.21	.47	ปานกลาง	2.92	.65	ปานกลาง	3.47	.92	ปานกลาง	3.10	.57	ปานกลาง
	3.44	0.63	ปานกลาง	3.30	.73	ปานกลาง	3.56	.50	มาก	3.44	.80	ปานกลาง	3.67	1.02	มาก	3.37	.74	ปานกลาง
	3.59	0.61	มาก	3.50	.91	ปานกลาง	3.67	.62	มาก	3.53	.42	มาก	4.00	.70	มาก	3.39	.71	ปานกลาง
รวม	3.20	0.46	ปานกลาง	3.25	.70	ปานกลาง	3.33	.44	ปานกลาง	3.20	.57	ปานกลาง	3.70	.81	มาก	3.24	.52	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่าอาจารย์ที่ทำการสอนในเกือบทุกสาขาวิชาเอกต่างก็เห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ยกเว้นอาจารย์สอนในสาขาวิชาเอกคีตศิลป์ไทยที่เห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอาจารย์สาขาวิชานาฏศิลป์จะควรมีความเห็นว่าการจัดหลักสูตรและดำเนินการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านการเรียนการสอนและด้านการบริการสังคมมีความเหมาะสมในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านหลักสูตรที่อาจารย์ทั้ง 2 สาขาเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนอาจารย์สาขาวิชาเอกเปียโนมีความเห็นว่าการจัดการศึกษามีความเหมาะสมในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง อาจารย์สาขาวิชาเอกเครื่องสายไทยมีความเห็นว่าการจัดการศึกษาที่มีความเหมาะสมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนอาจารย์สาขาวิชาเอกคัตศิลป์ไทยมีความเห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ต่อการกิจของวิทยาลัย-
นาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านหลักสูตร เป็นรายข้อ

ข้อ	ด้านหลักสูตร	N = 116		ระดับ ความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
1	จำนวนหน่วยกิตในสาขาวิชาเอกของท่าน	3.93	0.80	มาก
2	หลักสูตรส่งเสริมความสำคัญของอาชีพครู	3.39	0.92	ปานกลาง
3	เนื้อหาของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับ สภาพสังคมปัจจุบัน	3.19	0.85	ปานกลาง
4	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างมี เหตุผล	3.00	0.90	ปานกลาง
5	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวิจรณ์ญาณในการ ตัดสินใจ	3.03	1.01	ปานกลาง
6	ผู้เรียนมาสามารถนำสิ่งที่เรียนมาในหลักสูตร ไปประยุกต์	3.68	0.95	มาก
7	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก	4.16	0.96	มาก
8	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในด้าน ศิลปวัฒนธรรมสากล	3.21	1.03	ปานกลาง
9	หลักสูตรสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดี	4.09	0.95	มาก
10	หลักสูตรสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์	3.94	0.89	มาก
11	การเรียนหลักสูตรคอมพิวเตอร์ในวิทยาลัย- นาฏศิลป์	2.45	1.30	ไม่มีความเหมาะสม
12	หลักสูตรสามารถนำไปใช้เพื่อการศึกษาต่อไปใน ระดับสูง	3.81	0.78	มาก
13	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในด้าน ดนตรีไทย	3.97	0.83	มาก
14	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบ อาชีพอิสระได้	4.03	0.84	มาก
15	หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรม	3.60	0.87	มาก
16	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในด้าน นาฏศิลป์ไทย	4.04	0.89	มาก
17	หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีความคิด สร้างสรรค์	3.50	0.86	ปานกลาง
18	หลักสูตรส่งเสริมให้มีความสำนึกและตระหนัก ในหน้าที่	3.54	0.97	มาก
19	หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้นำ	3.51	0.82	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ด้านหลักสูตร	N = 116		ระดับ ความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
20	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในด้านนาฏศิลป์ดนตรีไทย	3.45	1.07	ปานกลาง
	รวม	3.57	1.07	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่าอาจารย์มีความเห็นว่าภารกิจวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเกือบทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นข้อ 2 หลักสูตรส่งเสริมความสำคัญของอาชีพครู ข้อ 3 เนื้อหาของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน ข้อ 4 หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ข้อ 5 หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวิจรรย์ญาณในการตัดสินใจ ข้อ 8 หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในด้านศิลปวัฒนธรรมสากล ข้อ 17 หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ และข้อ 20 หลักสูตรให้ผู้เรียนมีทักษะในด้านนาฏศิลป์ดนตรีไทย ที่อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนข้อ 11 การเรียนหลักสูตรคอมพิวเตอร์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่อาจารย์มีความเห็นว่ายังไม่มี ความเหมาะสม

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านการเรียนการสอน เป็นรายข้อ

ข้อ	ด้านการเรียนการสอน	N = 116		ระดับ ความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ความหลากหลายของวิธีการสอนในวิทยาลัยนาฏศิลป์	3.36	0.94	ปานกลาง
2	วิธีการประเมินผลระหว่างการเรียนการสอน	3.29	0.82	ปานกลาง
3	วิธีการประเมินผลหลังเรียนจบในแต่ละรายวิชา	3.37	0.89	ปานกลาง
4	การบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การเรียน	2.90	1.04	ปานกลาง
5	ผู้เรียนมีโอกาสนประเมินผลการสอนของอาจารย์	2.36	1.10	ไม่มีความเหมาะสม
6	ความทันสมัยของสื่อการเรียนการสอน	2.51	1.07	ปานกลาง
7	ความพอเพียงของอุปกรณ์การเรียนการสอน	2.54	1.14	ปานกลาง
8	การจัดปฏิทินการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียน	3.14	0.86	ปานกลาง
9	ความเพียงพอของเอกสารตำราเพื่อศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด	2.56	0.92	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการเรียนการสอน	N = 116		ระดับ ความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
10	ห้องสมุดมีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษา	2.59	1.03	ปานกลาง
11	สภาพห้องเรียนวิชาปฏิบัติ	2.74	0.99	ปานกลาง
12	การจัดตารางสอนในแต่ละภาคเรียน	3.35	0.73	ปานกลาง
13	การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษา	3.16	0.93	ปานกลาง
14	การจัดทำแผนการสอนรายวิชา	3.21	0.85	ปานกลาง
15	การจัดอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชา	3.38	0.94	ปานกลาง
16	ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชา- การสอนของอาจารย์	3.56	0.86	มาก
17	ความตั้งใจในการถ่ายทอดวิทยาการ	3.72	0.80	มาก
18	การสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น	3.47	0.83	ปานกลาง
19	กระบวนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความ สามัคคีในหมู่คณะ	3.62	0.80	มาก
20	ใช้วิธีการเรียนการสอนแบบบูรณาการ	3.09	0.96	ปานกลาง
21	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสื่อสาร เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) อินเทอร์เน็ต	1.85	1.06	ไม่มีความเหมาะสม
22	ความสนใจเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษา	2.61	1.03	ปานกลาง
23	การติดตามข่าวสารในประเทศ	2.85	1.02	ปานกลาง
24	ความสามารถในการนำหลักจิตวิทยามาประยุกต์ ใช้ในการสอน	3.21	1.02	ปานกลาง
25	ความสามารถในการแก้ไขปัญหาในการแสดง	3.63	0.92	มาก
รวม		3.04	0.62	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่าอาจารย์มีความเห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ใน
ภาคกลางด้านการเรียนการสอนโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาราย
ข้อพบว่าเกือบทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อ 16 ความรับผิดชอบในการ
ปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการสอนของอาจารย์ ข้อ 17 ความตั้งใจในการถ่ายทอดวิทยาการ ข้อ 19
กระบวนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสามัคคี ข้อ 25 ความสามารถในการแก้ไขปัญหา
ในการแสดงที่มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนข้อ 5 ผู้เรียนมีโอกาสมิประเมินผลการสอนของ
อาจารย์ข้อ 21 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสื่อสาร เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)
อินเทอร์เน็ต ที่อาจารย์เห็นว่าไม่มีความเหมาะสม

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจของ
วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านการบริการสังคม เป็นรายข้อ

ข้อ	ด้านบริการสังคม	N = 116		ระดับ ความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของวิทยาลัย นาฏศิลป์ผ่านสิ่งตีพิมพ์	3.02	1.12	ปานกลาง
2	ความร่วมมือในการจัดบริการวิชาการกับหน่วยงาน อื่น เช่น การอบรมมัคคุเทศน์ เป็นต้น	2.91	1.19	ปานกลาง
3	การส่งเสริมการจัดบริการสำหรับบุคคลทั่วไป เช่น อบรมนาฏศิลป์ดนตรีไทยในภาคฤดูร้อน	3.56	1.12	มาก
4	การส่งเสริมการจัดนิทรรศการด้านนาฏศิลป์และ ดนตรีตามโอกาสต่าง ๆ	3.45	1.12	ปานกลาง
5	การส่งเสริมการผลิตสื่อการสอนในสถาบัน การศึกษาอื่น ๆ	3.09	1.20	ปานกลาง
6	การส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	3.49	0.99	ปานกลาง
7	ส่งเสริมการแสดงนาฏศิลป์ดนตรีในโอกาสต้อนรับ ชาวต่างประเทศ	3.24	1.15	ปานกลาง
8	การจัดรายการโทรทัศน์ให้กับประชาชนทั่วไป	2.41	1.20	ไม่มีความเหมาะสม
9	การจัดตั้งชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมการแสดงและ เขียนบท ชมรมดนตรี ชมรมวิชาการ	2.97	1.20	ปานกลาง
10	เชิญผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ มาใช้ความรู้แก่นักศึกษา และบุคคลที่สนใจ	3.04	1.18	ปานกลาง
11	จัดบริการห้องสมุดอาชีพเพื่อให้ข่าวสารข้อมูล ด้านการประกอบอาชีพ ตามสาขาวิชาเอก	2.44	1.14	ไม่มีความเหมาะสม
12	จัดส่งเอกสารความรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์และดนตรี ทั้งไทยและสากลไปตามสถานศึกษาต่าง ๆ เพื่อ เผยแพร่	2.70	1.17	ปานกลาง
13	เปิดโอกาสให้บุคคลที่สนใจหาความรู้เกี่ยวกับ นาฏศิลป์และดนตรีได้ศึกษาดูงานในวิทยาลัย นาฏศิลป์	3.13	1.12	ปานกลาง
14	การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของวิทยาลัย นาฏศิลป์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	2.11	1.14	ไม่มีความเหมาะสม

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ด้านบริการสังคม	N = 16		ระดับ ความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
15	การส่งเสริมให้นักศึกษাজัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคม เช่น ค่ายอาสาพัฒนาชนบท เป็นต้น	3.10	1.17	ปานกลาง
	รวม	3.44	0.74	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงว่าอาจารย์มีความเห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ด้านการบริการสังคมโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเกือบทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อ 3 การส่งเสริมการจัดบริการสำหรับบุคคลทั่วไป เช่น อบรมนาฏศิลป์ดนตรีไทยในภาคฤดูร้อน ที่เห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก ส่วนข้อ 8 การจัดรายการโทรทัศน์ให้กับประชาชนทั่วไป ข้อ 11 จัดบริการห้องสมุดอาชีพตามสาขาวิชาเอก และข้อ 14 การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของมหาวิทยาลัยนาฏศิลป์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่อาจารย์เห็นว่าไม่มีความเหมาะสม

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นรายข้อ

ข้อ	ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	N = 116		ระดับ ความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การสนับสนุนการแสดงนาฏศิลป์ไทยในโอกาสต่างๆ	4.25	0.83	มาก
2	การสนับสนุนการแสดงดนตรีไทยและดนตรีสากลในโอกาสต่าง ๆ	4.19	0.90	มาก
3	การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อสืบทอดประเพณีไทย เช่น การจัดงานลอยกระทง	4.03	0.98	มาก
4	การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อสืบทอดประเพณีไทย เช่น ประเพณีการแข่งขันเรือยาว	3.32	1.18	ปานกลาง
5	การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมไทย เช่น จัดพิธีไหว้ครู	4.38	0.84	มาก
6	การส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านภาษาไทย เช่น การประกวด การขับเสภา ทำนองเสนาะ	3.55	0.99	มาก
7	การส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น วันสุนทรภู่ วันแม่แห่งชาติ	4.12	0.91	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	N = 116		ระดับ ความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
8	การเผยแพร่การแสดงนาฏศิลป์ดนตรีไทย ในต่างประเทศ	2.98	1.37	ปานกลาง
9	การสนับสนุนการแสดงนาฏศิลป์และดนตรี ในวันเด็กแห่งชาติ	4.03	1.11	มาก
10	การจัดกิจกรรมได้วาทะระหว่างสถาบันการศึกษา ใกล้เคียงในระดับอุดมศึกษา	2.57	1.27	ปานกลาง
11	การสนับสนุนการจัดกิจกรรมวันสำคัญ ทางพุทธศาสนา เช่น การแห่เทียนวันเข้าพรรษา	4.15	0.97	มาก
12	การร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น นำ นักศึกษาดูการทอผ้าด้วยมือจากอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	2.93	1.29	ปานกลาง
13	การร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น นำ นักศึกษาดูการทำหัวโขน จังหวัดอ่างทอง	2.90	1.32	ปานกลาง
14	การจัดประกวดดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษา	2.68	1.23	ปานกลาง
รวม		3.58	0.68	มาก

จากตาราง 12 แสดงว่าอาจารย์มีความเห็นว่าภารกิจวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเกือบทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นข้อ 4 การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อสืบทอดประเพณีไทย เช่น ประเพณีการแข่งเรือยาว ข้อ 8 การเผยแพร่การแสดงนาฏศิลป์ดนตรีไทยในต่างประเทศ ข้อ 10 การจัดกิจกรรมได้วาทะระหว่างสถาบันการศึกษาใกล้เคียงในระดับอุดมศึกษา ข้อ 12 การร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น นำนักศึกษาดูการทอผ้าด้วยมือจากอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ข้อ 13 การร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น นำนักศึกษาดูการทำหัวโขน จังหวัดอ่างทอง และข้อ 14 การจัดประกวดดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษา ที่อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2.2 ประเมินทักษะของอาจารย์ที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยใช้ที – เทสต์ ดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 ทักษะของอาจารย์ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์เป็นรายด้านและโดยรวม

ทักษะของอาจารย์ ภารกิจของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ ในภาคกลาง	ทักษะของอาจารย์ (N = 116)		เกณฑ์	t	p
	$\bar{X}$	S.D.			
ด้านหลักสูตร	3.57	0.56	3.50	1.406	.162
ด้านการเรียนการสอน	3.04	0.62	3.50	-7.945	.000
ด้านการบริการสังคม	3.44	0.74	3.50	-0.831	.408
ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.58	0.68	3.50	1.213	.227
รวม	3.27	0.55	3.50	-4.392	.000

จากตาราง 13 แสดงว่าอาจารย์มีทักษะต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์โดยรวมแตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอาจารย์มีทักษะต่อภารกิจด้านการเรียนการสอนแตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างจากเกณฑ์

2.3 เปรียบเทียบทักษะของอาจารย์ที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การสอน คุณวุฒิ และสาขาวิชาเอกที่ทำการสอน โดยการทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มโดยใช้ค่าที และมากกว่า 2 กลุ่มโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ดังแสดงในตาราง 14 - 17

ตาราง 14 เปรียบเทียบทักษะของอาจารย์ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

ทักษะของอาจารย์ ภารกิจของ วิทยาลัย นาฏศิลป์ในภาคกลาง	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านหลักสูตร	3.57	0.59	3.57	0.53	-0.31	.756
ด้านการเรียนการสอน	3.08	0.47	3.02	0.61	-0.05	.959
ด้านการบริการสังคม	3.80	0.62	3.47	0.61	-0.51	.608
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.46	0.86	3.64	0.57	-0.60	.548
รวม	3.25	0.59	3.29	0.53	1.39	.615

จากตาราง 14 แสดงว่าอาจารย์ชายและอาจารย์หญิงมีทักษะต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้าน และโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง
ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามประสบการณ์การสอน

ทัศนะของอาจารย์ วิทยาลัยนาฏศิลป์	อาจารย์ n = 116				t	p
	ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านหลักสูตร	3.52	0.65	3.60	0.50	-.71	.481
ด้านการเรียนการสอน	3.11	0.71	3.00	0.55	1.01	.317
ด้านการบริการสังคม	3.44	0.81	3.44	0.70	0.00	1.000
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.51	0.76	3.62	0.63	-.90	.369
รวม	3.27	0.65	3.28	0.48	-.03	.976

จากตาราง 15 แสดงว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีทัศนะต่อภารกิจของ
วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละ
ด้านและโดยรวม จำแนกตามคุณวุฒิ

ทัศนะของอาจารย์ ภารกิจของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง	ปริญญาตรี (N = 97)		ปริญญาโท (N = 19)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านหลักสูตร	3.59	0.53	3.21	0.73	-0.37	.388
ด้านการเรียนการสอน	3.07	0.56	3.47	0.74	1.16	.249
ด้านการบริการสังคม	3.45	0.73	2.89	0.86	0.32	.753
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.55	0.69	3.39	0.81	0.50	.267
รวม	3.29	0.52	3.22	0.73	0.50	.618

จากตาราง 16 แสดงว่าอาจารย์ที่มีคุณวุฒิต่างกันมีทัศนะต่อภารกิจของวิทยาลัย
นาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง
ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสาขาวิชาเอกที่ทำการสอน

ภารกิจของวิทยาลัย- นาฏศิลป์ภาคกลาง	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	5	2.81	.561	1.82	.114
	ภายในกลุ่ม	110	33.85	.308		
	รวม	115	36.66			
ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	5	3.32	.664	1.79	.121
	ภายในกลุ่ม	110	40.80	.371		
	รวม	115	44.12			
ด้านการบริการสังคม	ระหว่างกลุ่ม	5	1.17	.234	.41	.840
	ภายในกลุ่ม	110	62.59	.569		
	รวม	115	63.76			
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒน- ธรรม	ระหว่างกลุ่ม	5	2.44	.487	1.05	.395
	ภายในกลุ่ม	110	51.25	.466		
	รวม	115	53.69			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5	1.80	.36	1.19	.319
	ภายในกลุ่ม	110	33.37	.30		
	รวม	115	35.17			

จากตาราง 17 แสดงว่าอาจารย์ที่ทำการสอนในสาขาวิชาเอกที่ต่างกันมีทัศนะ
ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.4 สรุปข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ดังแสดงในตาราง 18

ตาราง 18 ทักษะและข้อเสนอแนะของอาจารย์ต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง
ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม และด้านการทำนุบำรุง-
ศิลปวัฒนธรรม จากแบบสอบถามปลายเปิด

ลำดับที่	ทักษะและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
ด้านหลักสูตร			
1	หลักสูตรนาฏศิลป์ควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน และภูมิปัญญาท้องถิ่น	34	46.58
2	ควรเพิ่มวิชาคอมพิวเตอร์ให้กับผู้เรียน	20	27.40
3	ควรมีหลักสูตรเฉพาะนักศึกษาชั้นกลางปีที่ 1 (ใหม่)	10	13.70
4	เพิ่มวิชาการศึกษาเพื่อการศึกษาต่อและการทำงาน	5	6.85
5	หลักสูตรเหมาะสมดีแล้ว	4	5.48
ด้านการเรียนการสอน			
1	ครูควรพัฒนาวิธีการเรียนการสอนให้ทันสมัยโดยยึดการสอนแบบบูรณาการ	12	63.16
2	ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น	7	36.84
ด้านการบริการสังคม			
1	ควรจัดแบบบริการสังคมแบบให้เปล่าเพื่อเป็นการเผยแพร่	8	50.00
2	การรับงานแสดงมากเกินไปทำให้นักเรียนเรียนไม่ทัน	8	50.00
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม			
1	การแสดงนาฏศิลป์ดนตรี เป็นการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของไทย เหมาะสมดีแล้ว	7	29.17
2	ควรเปิดโอกาสให้วิทยาลัยนาฏศิลป์ส่วนภูมิภาคได้เป็นตัวแทนไปเผยแพร่นาฏศิลป์ดนตรียังต่างประเทศ	5	20.83
3	งบประมาณในการเผยแพร่ควรมีมากกว่านี้	4	16.67
4	ควรเน้นในเรื่องคุณภาพการแสดงออกสู่สายตาประชาชน	4	16.67
5	พัฒนาบุคลากรให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมโดยไม่หวังผลตอบแทน	4	16.67

จากตาราง 18 แสดงว่าอาจารย์มีทักษะและข้อเสนอแนะต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในด้านหลักสูตรตามลำดับดังนี้คือ หลักสูตรในปัจจุบันควรมีการปรับปรุงให้

เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันและภูมิปัญญาท้องถิ่น(46.58%) ควรเพิ่มวิชา คอมพิวเตอร์ให้กับผู้เรียน (27.40%) ควรมีหลักสูตรเฉพาะนักเรียนชั้นกลางปีที่ 1(ใหม่) (13.70%) ควรเพิ่มวิชาการศึกษาเพื่อการศึกษาต่อและการทำงาน (6.85%) หลักสูตรเหมาะสม ดีแล้ว (5.48%) ส่วนในด้านการเรียนการสอน ครูควรพัฒนาวิธีการเรียนการสอนให้ทันสมัย โดยยึดการสอนแบบบูรณาการ (63.16%) ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น (36.84%)

ด้านบริการสังคม ควรจัดการบริการสังคมแบบให้เปล่าเพื่อเป็นการเผยแพร่ (50.00%) การรับงานแสดงมากเกินไปทำให้นักเรียนเรียนไม่ทัน (50.00%)

ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอาจารย์เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว (29.17%) ควรเปิด โอกาสให้วิทยาลัยนาฏศิลป์ส่วนภูมิภาคได้เป็นตัวแทนไปเผยแพร่นาฏศิลป์ดนตรีต่างประเทศ บ้าง (20.83%) งบประมาณในการเผยแพร่ควรมีมากกว่านี้(16.67 %) ควรเน้นในเรื่องคุณภาพ การแสดงออกสู่สายตาประชาชน (16.67%) และพัฒนาบุคลากรให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลป วัฒนธรรมโดยไม่หวังผลตอบแทน (16.67%)

ตอนที่ 3 สํารวจทัศนะของนักศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลาง

3.1 ศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยรวมและจำแนกตามเพศ คณะแผนกเฉลี่ยสะสม และสาขาวิชาเอกที่ศึกษา ดังแสดงในตาราง 19 - 22

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวม

ภารกิจของวิทยาลัย นาฏศิลป์ในภาคกลาง	นักศึกษา (N = 493)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
ด้านหลักสูตร	3.67	0.55	มาก
ด้านการเรียนการสอน	3.07	0.77	ปานกลาง
ด้านการบริการสังคม	3.15	0.91	ปานกลาง
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.53	0.76	มาก
รวม	3.34	0.62	ปานกลาง

จากตาราง 19 แสดงว่านักศึกษามีความคิดเห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาเห็นว่าภารกิจด้านหลักสูตรและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านการเรียนการสอนและด้านการบริการสังคมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

ทัศนะของอาจารย์ ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในภาคกลาง	นักศึกษา(N = 493)					
	ชาย (N = 144)			หญิง (N = 349)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
ด้านหลักสูตร	3.62	0.55	มาก	3.69	0.55	มาก
ด้านการเรียนการสอน	3.23	0.76	ปานกลาง	2.99	0.75	ปานกลาง
ด้านการบริการสังคม	3.26	0.97	ปานกลาง	3.11	0.89	ปานกลาง
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.57	0.79	มาก	3.50	0.74	ปานกลาง
รวม	3.43	0.67	ปานกลาง	3.31	0.61	ปานกลาง

จากตาราง 20 แสดงว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงเห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาชายเห็นว่าภารกิจด้านหลักสูตรและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนนักศึกษาหญิงมีความเห็นว่าภารกิจเกือบทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านหลักสูตรที่เห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม

ทัศนะของนักศึกษา ภารกิจของวิทยาลัย นาฏศิลป์ในภาคกลาง	นักศึกษา (N = 493)								
	ต่ำกว่า 2.00 (n=15)			2.00-3.00 (n=351)			3.01-4.00 (n=127)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ด้านหลักสูตร	3.77	0.59	มาก	3.68	0.53	มาก	3.62	0.58	มาก
ด้านการเรียนการสอน	3.18	0.60	ปานกลาง	3.11	0.74	ปานกลาง	2.93	0.84	ปานกลาง
ด้านการบริการสังคม	3.20	0.60	ปานกลาง	2.93	0.89	ปานกลาง	3.09	0.99	ปานกลาง
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.59	0.85	มาก	3.07	0.73	ปานกลาง	3.59	0.80	มาก
รวม	3.43	0.57	ปานกลาง	3.36	0.60	ปานกลาง	3.29	0.67	ปานกลาง

จากตาราง 21 แสดงว่านักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกันมีความเห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 และ คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.01 – 4.00 เห็นว่าภารกิจด้านหลักสูตรและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม นักศึกษา 2 กลุ่มนี้เห็นว่ามีความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.00 – 3.00 เห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางเกือบทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านหลักสูตรที่เห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาต่อการกิจของวิทยาลัย
นาฏศิลป์ในภาคกลางด้านหลักสูตร เป็นรายข้อ

ข้อ	ด้านหลักสูตร	N = 116		ระดับ ความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
1	หลักสูตรส่งเสริมความสำคัญของอาชีพครู	3.64	0.94	มาก
2	หลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน	3.25	0.87	ปานกลาง
3	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล	3.32	0.95	ปานกลาง
4	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวิจาร์ณญาณในการตัดสินใจ	3.35	0.94	ปานกลาง
5	ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนมาในหลักสูตรไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	3.71	0.97	มาก
6	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก	4.24	0.89	มาก
7	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสามัคคีในหมู่คณะ	3.81	0.94	มาก
8	หลักสูตรสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดี	4.09	0.90	ปานกลาง
9	หลักสูตรสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์	4.07	0.85	มาก
10	หลักสูตรสามารถนำไปใช้เพื่อการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นได้	3.92	0.98	มาก
11	การเรียนหลักสูตรคอมพิวเตอร์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์	2.45	1.55	ไม่มีความเหมาะสม
12	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในด้านดนตรีไทย	3.76	1.01	มาก
13	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้	3.89	0.98	มาก
14	หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรม	3.51	0.88	มาก
15	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในด้านนาฏศิลป์ไทย	4.15	0.80	มาก
16	หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์	3.81	0.87	มาก
17	หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้นำ	3.75	0.97	มาก
18	หลักสูตรส่งเสริมให้มีความสำนึกและตระหนักในหน้าที่ของคนไทยและการอยู่ร่วมในสังคม	3.61	0.91	มาก
19	จำนวนหน่วยกิตในสาขาวิชาเอก	3.91	1.17	มาก

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ	ด้านหลักสูตร	N = 116		ระดับ ความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
20	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในด้านดนตรีสากล	3.01	1.17	ปานกลาง
	รวม	3.67	0.55	มาก

จากตาราง 23 แสดงว่านักศึกษาที่มีความเห็นว่าภารกิจวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเกือบทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นข้อ 2 หลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน ข้อ 3 หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ข้อ 4 หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวิจรรย์ญาณในการตัดสินใจ ข้อ 20 หลักสูตรให้ผู้เรียนมีทักษะในด้านดนตรีสากลที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับกลาง ส่วนข้อ 11 การเรียนหลักสูตรคอมพิวเตอร์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์นักศึกษาที่มีความเห็นว่ายังไม่มีความเหมาะสม

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลาง ด้านการเรียนการสอน เป็นรายข้อ

ข้อ	ด้านการเรียนการสอน	N = 116		ระดับ ความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ความหลากหลายของวิธีการสอนในวิทยาลัยนาฏศิลป์	3.28	1.08	ปานกลาง
2	วิธีการประเมินผลระหว่างการเรียนการสอน	3.43	0.99	ปานกลาง
3	วิธีการประเมินผลหลังเรียนจบในแต่ละรายวิชา	3.47	1.00	ปานกลาง
4	การบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การเรียน	3.02	1.16	ปานกลาง
5	ผู้เรียนมีโอกาสมิประเมินผลการสอนของอาจารย์	2.73	1.35	
6	ความทันสมัยของสื่อการเรียนการสอน	2.58	1.26	ปานกลาง
7	ความพอเพียงของอุปกรณ์การเรียนการสอน	2.60	1.19	ปานกลาง
8	ความเพียงพอของเอกสารตำราเพื่อศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด	3.05	1.17	ปานกลาง
9	ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการสอนของอาจารย์	2.82	1.09	ปานกลาง

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการเรียนการสอน	N = 116		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
10	ห้องสมุดมีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษา	2.82	1.19	ปานกลาง
11	สภาพห้องเรียนวิชาปฏิบัติ	2.89	1.08	ปานกลาง
12	การจัดตารางสอนในแต่ละภาคเรียน	3.09	1.02	ปานกลาง
13	การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษา	3.03	1.09	ปานกลาง
14	การตรงต่อเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้สอน	3.20	1.00	ปานกลาง
15	การตรงต่อเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของนักศึกษา	3.23	1.00	ปานกลาง
16	การจัดอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชา	3.37	0.94	ปานกลาง
17	ความตั้งใจในการถ่ายทอดวิทยาการ	3.59	0.96	มาก
18	กระบวนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น	3.65	1.04	มาก
19	กระบวนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิด สามัคคีในหมู่คณะ	3.65	0.96	มาก
20	ใช้วิธีการเรียนการสอนแบบบูรณาการ	3.17	1.09	ปานกลาง
21	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสื่อสาร เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) อินเทอร์เน็ต	2.29	1.45	ไม่มีความเหมาะสม
22	ความสนใจเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษา	2.98	1.17	ปานกลาง
23	การติดตามข่าวสารในประเทศ	2.88	1.13	ปานกลาง
	รวม	3.07	0.77	ปานกลาง

จากตาราง 24 แสดงว่านักศึกษามีความเห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ใน
ภาคกลางด้านการเรียนการสอนโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ
พบว่าเกือบทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ข้อ 17 ความตั้งใจในการถ่ายทอดวิทยาการ
ข้อ 18 กระบวนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น ข้อ 19 กระบวนการสอนส่งเสริม-
ให้ผู้เรียนเกิดความคิดสามัคคีในหมู่คณะที่นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก
ส่วนข้อ 21 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสื่อสาร เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)
อินเทอร์เน็ต นักศึกษาเห็นว่าไม่มีความเหมาะสม

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาต่อการกิจของ
วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านการบริการสังคม เป็นรายข้อ

ข้อ	ด้านบริการสังคม	N = 116		ระดับ ความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของวิทยาลัย นาฏศิลป์ผ่านสิ่งตีพิมพ์	3.12	1.18	ปานกลาง
2	ความร่วมมือในการจัดบริการวิชาการกับหน่วยงาน อื่น เช่น การอบรมมัคคุเทศน์ เป็นต้น	2.91	1.21	ปานกลาง
3	การส่งเสริมการจัดบริการสำหรับบุคคลทั่วไป เช่น อบรมนาฏศิลป์ดนตรีไทยในภาคฤดูร้อน	3.54	1.14	มาก
4	การส่งเสริมการจัดนิทรรศการด้านนาฏศิลป์และ ดนตรีตามโอกาสต่าง ๆ	2.99	1.13	ปานกลาง
5	การส่งเสริมการผลิตสื่อการสอนในสถาบัน การศึกษาอื่น ๆ	3.29	1.05	ปานกลาง
6	การส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	3.61	1.20	มาก
7	การจัดรายการโทรทัศน์ให้กับประชาชนทั่วไป	2.96	1.32	ปานกลาง
8	การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของวิทยาลัย นาฏศิลป์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	2.66	1.39	ปานกลาง
9	การส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา สังคม เช่นค่ายอาสาพัฒนาชนบท เป็นต้น	3.16	1.35	ปานกลาง
10	การจัดตั้งชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมการแสดงและ เขียนบท ชมรมดนตรี ชมรมวิชาการ	2.86	1.40	ปานกลาง
11	เชิญผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ มาให้ความรู้แก่นักศึกษา และบุคคลที่สนใจ	2.93	1.28	ปานกลาง
12	จัดบริการห้องสมุดอาชีพเพื่อให้ข่าวสารข้อมูล ด้านการประกอบอาชีพตามสาขาเอก	2.62	1.42	ปานกลาง
13	เปิดโอกาสให้บุคคลที่สนใจหาความรู้เกี่ยวกับ นาฏศิลป์และดนตรีได้ศึกษาดูงานในวิทยาลัย นาฏศิลป์	2.70	1.45	ปานกลาง
	รวม	3.15	0.15	ปานกลาง

จากตาราง 25 แสดงว่านักศึกษาที่มีความเห็นว่าการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ด้านการบริการสังคมโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเกือบทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อ 3 การส่งเสริมการจัดบริการสำหรับบุคคลทั่วไป เช่น อบรมนาฏศิลป์ดนตรีไทยในภาคฤดูร้อน ข้อ 6 การส่งเสริมกิจกรรมบำบัดฟื้นฟูประโยชน์ที่นักศึกษาเห็นว่าเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาต่อการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นรายข้อ

ข้อ	ด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	N = 116		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การสนับสนุนการแสดงนาฏศิลป์ไทยในโอกาสต่าง ๆ	4.06	0.92	มาก
2	การสนับสนุนการแสดงดนตรีไทยและดนตรีสากลในโอกาสต่าง ๆ	3.88	1.01	มาก
3	การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อสืบทอดประเพณีไทย เช่น การจัดงานลอยกระทง	3.84	1.05	มาก
4	การสนับสนุนการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนา เช่น การแห่เทียนวันเข้าพรรษา	3.97	0.92	มาก
5	การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมไทย เช่น จัดพิธีไหว้ครู	4.27	1.01	มาก
6	การส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านภาษาไทย เช่น การประกวด การขับเสภา ทำนองเสนาะ	3.72	1.05	มาก
7	การส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น วันสุนทรภู่ วันแม่แห่งชาติ	3.98	0.91	มาก
8	การเผยแพร่การแสดงนาฏศิลป์ดนตรีไทยในต่างประเทศ	3.41	0.82	ปานกลาง
9	การสนับสนุนการแสดงนาฏศิลป์และดนตรีในวันเด็กแห่งชาติ	3.87	0.97	มาก
10	การจัดกิจกรรมไต่หวาที่ระหว่างสถาบันการศึกษาใกล้เคียงในระดับอุดมศึกษา	2.86	0.83	ปานกลาง
11	การจัดประกวดดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษา	2.93	1.28	ปานกลาง
12	การร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น นำนักศึกษาดูการทอผ้าด้วยมือจากอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	2.62	1.42	ปานกลาง

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	N = 495		ระดับ ความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
13	การร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น นำ นักศึกษาดูการทำหัตถ์ จังหวัดอ่างทอง	2.70	1.45	ปานกลาง
14	การสนับสนุนการแสดงท้องถิ่น เช่น ลิเก ลำตัด เพลงฉ่อย เพลงอีแซว เพลงเรือ เป็นต้น	3.20	1.45	ปานกลาง
รวม		3.58	0.68	มาก

จากตาราง 26 แสดงว่านักศึกษามีความเห็นว่าภารกิจวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เกือบทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นข้อ 8 การเผยแพร่การแสดงนาฏศิลป์ดนตรีไทยในต่างประเทศ ข้อ 10 การจัดกิจกรรมได้วาทะหว่างสถาบันการศึกษาใกล้เคียงในระดับอุดมศึกษา ข้อ 11 การจัดประกวดดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษา ข้อ 12 การร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น นำนักศึกษาดูการทอผ้าด้วยมือจากอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ข้อ 13 การร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น นำนักศึกษาดูการทำหัตถ์ จังหวัดอ่างทอง และข้อ 14 การสนับสนุนการแสดงท้องถิ่น เช่น ลิเก เพลงฉ่อย เพลงอีแซว เพลงเรือ ที่นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

3.2 ประเมินทักษะของนักศึกษาที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยใช้ที – เทสต์

ตาราง 27 ทักษะของนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์

ทักษะของนักศึกษา ภารกิจของวิทยาลัย นาฏศิลป์ในภาคกลาง	นักศึกษา (N = 493)		เกณฑ์	t	p
	$\bar{X}$	S.D.			
ด้านหลักสูตร	3.67	0.55	3.50	6.85	0.000
ด้านการเรียนการสอน	3.06	0.77	3.50	-12.60	0.000
ด้านการบริการสังคม	3.15	0.91	3.50	-8.39	0.000
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.53	0.76	3.50	0.81	0.416
รวม	3.35	0.62	3.50	-5.49	0.000

จากตาราง 27 แสดงว่า นักศึกษามีทักษะต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวม แตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษามีทักษะต่อภารกิจด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอนและด้านการบริการสังคมแตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ไม่พบความแตกต่าง

3.3 เปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวมจำแนกตามเพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม และสาขาวิชาเอกที่ศึกษา โดยการทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มโดยใช้ค่าที และมากกว่า 2 กลุ่มโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ดังแสดงในตาราง 28 - 35

ตาราง 28 เปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

ภารกิจของวิทยาลัย- นาฏศิลป์ในภาคกลาง	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านหลักสูตร	3.62	0.55	3.69	0.55	-1.22	0.223
ด้านการเรียนการสอน	3.23	0.78	2.99	0.75	3.66	0.000
ด้านการบริการสังคม	3.26	0.97	3.11	0.89	1.69	0.093
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.57	0.79	3.50	0.74	0.83	0.409
รวม	3.43	0.67	3.31	0.61	1.82	0.069

จากตาราง 28 แสดงว่าทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทักษะต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษามีทักษะต่อภารกิจด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 29 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง
ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม

ภารกิจของวิทยาลัย- นาฏศิลป์ภาคกลาง	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.49	0.24	0.81	0.45
	ภายในกลุ่ม	490	147.58	0.30		
	รวม	492	148.06			
ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.32	1.66	2.85	0.06
	ภายในกลุ่ม	490	285.16	0.58		
	รวม	492	288.47			
ด้านการบริการสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.75	0.37	0.44	0.64
	ภายในกลุ่ม	490	410.73	0.84		
	รวม	492	411.78			
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.73	0.36	0.64	0.53
	ภายในกลุ่ม	490	279.77	0.57		
	รวม	492	280.0			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.67	.333	0.87	0.42
	ภายในกลุ่ม	490	188.07	.38		
	รวม	492	186.74			

จากตาราง 29 แสดงว่านักศึกษาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกันมีทัศนะต่อภารกิจ
ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 30 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาต่อ
ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสาขา

ภารกิจของวิทยาลัย- นาฏศิลป์ภาคกลาง	แหล่งความ แปรปรวน	df				
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	5	6.54	0.29		
	ภายในกลุ่ม	487	141.53			
	รวม	492	148.06			
ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	5	27.19	5.43	10.14	
	ภายในกลุ่ม	487	261.28	0.54		
	รวม	492	288.47			
ด้านการบริการสังคม	ระหว่างกลุ่ม	5	17.98	3.60	4.45	.001
	ภายในกลุ่ม	487	393.50	0.81		
	รวม	492	411.48			
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒน- ธรรม	ระหว่างกลุ่ม	5	7.88	1.58	2.82	.016
	ภายในกลุ่ม	487	272.62	0.56		
	รวม	492	280.50			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5	8.88	1.78	4.81	.000
	ภายในกลุ่ม	487	179.86	.37		
	รวม	492	188.74			

จากตาราง 30 แสดงว่านักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาเอกต่างกัน มีทัศนะต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 31 – 35

ตาราง 31 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์
ในภาคกลาง ด้านหลักสูตร จำแนกตามสาขาวิชาเอกที่ศึกษา

สาขาวิชา	ค่าเฉลี่ย	นาฏศิลป์ ละคร	โขน	ปีพาทย์	เครื่องสาย ไทย	คีตศิลป์ ไทย	ดุริยางค์ สากล
	$\bar{X}$	3.66	3.60	3.55	3.83	4.04	3.42
นาฏศิลป์ละคร	3.66						
โขน	3.60						
ปีพาทย์	3.55						
เครื่องสายไทย	3.83						
คีตศิลป์ไทย	4.04			*			
ดุริยางค์สากล	3.42						

จากตาราง 31 แสดงว่านักศึกษาที่ศึกษาในสาขาปีพาทย์ กับนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาเอกคีตศิลป์ไทยมีทักษะต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 32 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์
ในภาคกลาง ด้านการเรียนการสอน จำแนกตามสาขาวิชาเอกที่ศึกษา

สาขาวิชา	ค่าเฉลี่ย	นาฏศิลป์ ละคร	โขน	ปีพาทย์	เครื่องสาย ไทย	คีตศิลป์ ไทย	ดุริยางค์ สากล
	$\bar{X}$	2.90	2.91	3.39	3.34	3.21	3.08
นาฏศิลป์ละคร	2.90						
โขน	2.91						
ปีพาทย์	3.39	*	*				
เครื่องสายไทย	3.34	*	*				
คีตศิลป์ไทย	3.21						
ดุริยางค์ สากล	3.08						

จากตาราง 32 แสดงว่านักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาเอกนาฏศิลป์ละคร มีทักษะต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านการเรียนการสอนแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาเอกปีพาทย์และสาขาวิชาเอกเครื่องสายไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักศึกษาสาขา

วิชาเอกโขนมีทัศนคติต่อการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านการเรียนการสอนแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาเอกปี่พาทย์ และสาขาวิชาเอกเครื่องสายไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 33 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนักศึกษาต่อการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านการบริการสังคม จำแนกตามสาขาวิชาเอกที่ศึกษา

สาขาวิชา	ค่าเฉลี่ย	นาฏศิลป์ ละคร	โขน	ปี่พาทย์	เครื่องสาย ไทย	คีตศิลป์ ไทย	ดุริยางค์ สากล
	$\bar{X}$	3.05	2.85	3.41	3.44	3.32	3.28
นาฏศิลป์ละคร	3.05						
โขน	2.85						
ปี่พาทย์	3.41		*				
เครื่องสายไทย	3.44		*				
คีตศิลป์ไทย	3.32						
ดุริยางค์สากล	3.28						

จากตาราง 33 แสดงว่านักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาเอกโขนมีทัศนคติต่อการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านการบริการสังคมแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาเอกปี่พาทย์ และสาขาวิชาเอกเครื่องสายไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 34 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์
ในภาคกลาง ด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามสาขาวิชาเอกที่ศึกษา

สาขาวิชา	ค่าเฉลี่ย	นาฏศิลป์ ละคร	โขน	ปี่พาทย์	เครื่อง สายไทย	คีตศิลป์ ไทย	ดุริยางค์ สากล
	$\bar{X}$	3.54	3.29	3.75	3.45	3.75	3.32
นาฏศิลป์ละคร	3.54						
โขน	3.29						
ปี่พาทย์	3.75		*				
เครื่องสายไทย	3.45						
คีตศิลป์ไทย	3.75						
ดุริยางค์สากล	3.32						

จากตาราง 34 แสดงว่านักศึกษาที่ศึกษาในสาขาปี่พาทย์ และนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาเอกโขน มีทักษะต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 35 การทดสอบความแตกต่างของทัศนะของนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์
ในภาคกลางโดยรวม จำแนกตามสาขาวิชาเอกที่ศึกษา

สาขาวิชา	ค่าเฉลี่ย	นาฏศิลป์ ละคร	โขน	ปีพาทย์	เครื่อง สายไทย	คีตศิลป์ ไทย	ดุริยางค์ สากล
	$\bar{X}$	3.54	3.29	3.75	3.45	3.75	3.32
นาฏศิลป์ละคร	3.54				*		
โขน	3.29						
ปีพาทย์	3.75						
เครื่องสายไทย	3.45						
คีตศิลป์ไทย	3.75						
ดุริยางค์สากล	3.32						

จากตาราง 35 แสดงว่านักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาเอกนาฏศิลป์ละครกับสาขาวิชาเอกเครื่องสายไทย มีทัศนะต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 สรุปข้อมูลในแบบสอบถามปลายเปิด ดังแสดงในตาราง 36

ตาราง 36 ทักษะและข้อเสนอแนะของนักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง
ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลป-
วัฒนธรรม จากแบบสอบถามปลายเปิด

ลำดับที่	ทักษะและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านหลักสูตร</u>			
1	ควรปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์	64	33.68
2	ควรเพิ่มหลักสูตรการใช้คอมพิวเตอร์	56	29.47
3	หลักสูตรเหมาะสมดีแล้ว	33	17.37
4	ควรเพิ่มวิชาการศึกษาให้มากขึ้น	16	8.42
5	เพิ่มวิชาสามัญให้มากและเน้นวิชาเอกให้มากขึ้น	12	6.32
6	อาจารย์สอนไม่ตรงหลักสูตร	9	4.77
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>			
1	ควรใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย	50	39.68
2	ควรปรับปรุงวิธีการสอนของครูให้ดีกว่านี้	47	37.30
3	เอกสารตำราในห้องสมุดควรมีการจัดซื้อจัดหาเพิ่มเติมให้มี จำนวนมากพอและทันสมัย	11	8.73
4	ควรมีการนำนักศึกษาออกไปทัศนศึกษา	10	7.94
5	ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น	8	6.35
6	อาจารย์ควรรับผิดชอบในการสอน	8	6.35
<u>ด้านการบริการสังคม</u>			
1	การให้บริการความรู้ด้านการแสดงนาฏศิลป์ดนตรีและเอกสารหรือ ข้อมูลเกี่ยวกับนาฏศิลป์ดนตรีในปัจจุบันเหมาะสมแล้ว	45	62.50
2	ต้องการให้จัดการบริการสังคมในรูปแบบการออกค่าย อาสาพัฒนา	17	23.61
3	ครูควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ชมการแสดง นาฏศิลป์ดนตรีมากขึ้น	10	13.88
<u>ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</u>			
1	การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้านนาฏศิลป์ดนตรี ปัจจุบันเหมาะสมแล้ว	77	68.75
2	วิทยาลัยนาฏศิลป์จัดงานแสดงมากเกินไป	30	6.79
3	ควรปลูกจิตสำนึกของนักศึกษาให้รักศิลปวัฒนธรรม มากขึ้น	5	4.46

จากตาราง 35 แสดงว่านักศึกษามีทัศนะและข้อเสนอแนะต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในภาคกลางในด้านหลักสูตรตามลำดับดังนี้คือ ควรปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ (33.68%) ควรเพิ่มเติมหลักสูตรการใช้คอมพิวเตอร์ (29.47%) หลักสูตรเหมาะสมแล้ว (17.37%) ควรเพิ่มวิชาการศึกษาให้มากขึ้น (8.42%) และอาจารย์สอน ไม่ตรงหลักสูตร (8.42%)

ส่วนด้านการเรียนการสอนนักศึกษามีทัศนะตามลำดับดังนี้ ควรใช้สื่อการเรียนการสอน ที่ทันสมัย (39.68%) ควรปรับปรุงวิธีสอนของครูให้ดีกว่านี้ (37.30%) เอกสารตำราในห้องสมุด ควรมีการจัดซื้อจัดหาเพิ่มเติมให้มีจำนวนมากพอและทันสมัย (8.73%) ควรมีการนำนักศึกษา ออกไปทัศนศึกษาบ้าง (7.94%) ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น (6.35%) อาจารย์ควรมีความรับผิดชอบในการสอน (6.35%)

ส่วนการด้านบริการสังคมนักศึกษามีทัศนะคือ การให้บริการความรู้ด้านการแสดง นาฏศิลป์ดนตรี เอกสารหรือข้อมูลเกี่ยวกับด้านนาฏศิลป์ดนตรีในปัจจุบันเหมาะสมดีแล้ว (62.50%) ต้องการให้จัดการในสังคมรูปแบบการออกค่ายอาสาพัฒนา (23.61%) ควรเปิด โอกาสให้ประชาชนชมการแสดงนาฏศิลป์ดนตรีฟรี (13.88%)

ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม นักศึกษามีทัศนะคือ การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้าน นาฏศิลป์ดนตรีปัจจุบันเหมาะสมดีแล้ว (68.75%) วิทยาลัยนาฏศิลป์ปรับงานการแสดงมากเกินไป (26.75%) ควรปลูกจิตสำนึกของนักศึกษาให้รักศิลปวัฒนธรรมมากขึ้น (4.46%)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม ด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การสอน คุณวุฒิ และสาขาวิชาเอกที่ทำการสอน

2. เพื่อประเมินทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม ด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การสอน คุณวุฒิ และสาขาวิชาเอกที่ทำการสอน โดยทดสอบเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดไว้

3. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม ด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรมจำแนกตามเพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม และสาขาวิชาเอกที่ศึกษา

4. เพื่อประเมินทัศนะของนักศึกษานาฏศิลป์ชั้นสูงที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม ด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามเพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม และสาขาวิชาเอกที่ศึกษา โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดไว้

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ที่ทำการสอนระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง 4 แห่ง คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี ประจำปีการศึกษา 2543 จำนวน 116 คน และนักศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางที่กำลังศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 4 แห่ง ในปีการศึกษา 2543 จำนวน 493 คน รวมทั้งสิ้น 609 คน ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 2 ชุดคือ
- ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามทัศนะของอาจารย์วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ จำนวน 74 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.968
- ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ จำนวน 70 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.975

ในตอนท้ายของแบบสอบถามแต่ละชุดจะมีคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปร โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 สรุปรวความเหมาะสมตามทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง

2.1 ศึกษาทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม ด้านการดำเนินงานศิลปวัฒนธรรม และโดยรวม จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การสอน คุณวุฒิ และสาขาวิชาเอกที่ทำการสอน โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 ประเมินทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวม เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยใช้ค่าที่

2.3 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การสอน คุณวุฒิ และสาขาวิชาเอกที่ทำการสอน โดยใช้ค่าที่ และค่า เอฟ

2.4 สรุปรวข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ในแบบสอบถามปลายเปิด โดยเรียงลำดับตามความถี่

ตอนที่ 3 สรุปรวทัศนะของนักศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง

3.1 ศึกษาทักษะของนักศึกษาที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และโดยรวม จำแนกตามเพศ คณะแผนกเฉลี่ยสะสม และสาขาวิชาเอกที่ศึกษาโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 ประเมินทักษะของนักศึกษาที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวม เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยใช้ค่าที

3.3 เปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ คณะแผนกเฉลี่ยสะสม และสาขาวิชาเอกที่ศึกษา โดยใช้ค่าที และค่าเอฟ

3.4 สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาในแบบสอบถามปลายเปิด โดยเรียงลำดับตามความถี่

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาศักยภาพของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางสรุปได้ ดังนี้

1. อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวม ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอาจารย์และนักศึกษาเห็นว่าการกิจด้านหลักสูตร และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านการเรียนการสอน และด้านการบริการสังคม มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
2. อาจารย์ชายและอาจารย์หญิงมีความเห็นว่าการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอาจารย์ชายเห็นว่าการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์มีความเหมาะสมในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านหลักสูตรที่เห็นว่าเหมาะสมในระดับมาก ส่วนอาจารย์หญิงเห็นว่าการกิจด้านหลักสูตร และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆเหมาะสมในระดับปานกลาง

เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่าอาจารย์ชายและหญิงมีทักษะต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

3. อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความเห็นว่าการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวม มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีความเห็นว่าการกิจด้านหลักสูตร

และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านการเรียนการสอน และด้านการบริการสังคมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีทัศนะต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

4. อาจารย์ที่มีคุณวุฒิต่างกันมีความเห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีมีความเห็นว่า ภารกิจด้านหลักสูตรและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านการเรียนการสอนและด้านการบริการสังคมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโท มีความเห็นว่าเหมาะสมในระดับปานกลางทุกด้าน

เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่าอาจารย์ที่มีคุณวุฒิต่างกัน มีทัศนะต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

5. อาจารย์ที่ทำการสอนในเกือบทุกสาขาวิชาเอกนาฏศิลป์ละคร โขน ปี่พาทย์ เครื่องสายไทยและดุริยางค์สากล มีความเห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์ที่สอนในสาขาวิชาเอกคีตศิลป์ไทยมีความเห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางมีความเหมาะสมในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอาจารย์สาขาวิชานาฏศิลป์ละครมีความเห็นว่าภารกิจด้านหลักสูตรและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านการเรียนการสอนและด้านบริการสังคมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

อาจารย์ที่ทำการสอนในสาขาวิชาเอกโขนและดุริยางค์สากลมีความเห็นว่าภารกิจด้านหลักสูตรของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านอาจารย์ทั้ง 2 สาขามีความเห็นว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง

อาจารย์สาขาวิชาเอกปี่พาทย์มีความเห็นว่า ภารกิจด้านบริการสังคมและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านหลักสูตรและด้านการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

อาจารย์สาขาวิชาเอกเครื่องสายไทยมีความเห็นว่า ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

อาจารย์สาขาวิชาเอกคีตศิลป์ไทยมีความเห็นว่า ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านหลักสูตร การบริการสังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นด้านการเรียนการสอนที่อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่าอาจารย์ที่ทำการสอนในสาขาวิชาเอกต่างกัน มีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

6. อาจารย์มีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวม และด้านการเรียนการสอนแตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทาง ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างจากเกณฑ์

7. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความเห็นว่าการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษาชายเห็นว่าการกิจด้านหลักสูตรและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านการเรียนการสอนและการบริการสังคมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาหญิงมีความเห็นว่าการกิจเกือบทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านหลักสูตรที่เห็นว่าเหมาะสมในระดับมาก

เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติต่อภารกิจด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

8. นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกันต่างก็เห็นว่าการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวม เหมาะสมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 และตั้งแต่ 3.01-4.00 มีความเห็นว่าการกิจด้านหลักสูตรและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านการเรียนการสอนและด้านการบริการสังคมนักศึกษาเห็นว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.00-3.00 เห็นว่า การกิจเกือบทุกด้านของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านหลักสูตรที่เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่านักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกันมีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

9. นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาเอกนาฏศิลป์ละคร สาขาวิชาโขน และดุริยางค์สากลต่างก็เห็นว่าการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ยกเว้นนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาเอกปี่พาทย์ เครื่องสายไทย และคีตศิลป์ไทยที่เห็นว่าการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาสาขาวิชาเอกนาฏศิลป์ละคร ปี่พาทย์ และคีตศิลป์ไทยต่างก็เห็นว่าการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านหลักสูตรและด้านการทำนุบำรุง

ศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านการเรียนการสอน และด้านการบริการสังคม มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ส่วนนักศึกษาสาขาวิชาเอกโขน เครื่องสายไทย และดุริยางค์สากลมีความเห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่านักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาเอกต่างกันมีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่านักศึกษาสาขาปี่พาทย์ กับสาขาคีตศิลป์ไทยมีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

นักศึกษาสาขานาฏศิลป์ละคร กับนักศึกษาสาขาปี่พาทย์และเครื่องสายไทย และนักศึกษาสาขาโขนกับนักศึกษาสาขาปี่พาทย์และเครื่องสายไทย มีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

นักศึกษาสาขาวิชาเอกโขน กับนักศึกษาสาขาปี่พาทย์และเครื่องสายไทยมีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านการบริการสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

นักศึกษาสาขาปี่พาทย์ และสาขาโขนมีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง ส่วนภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวม พบว่านักศึกษาสาขานาฏศิลป์ละคร กับสาขาเครื่องสายไทยมีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

10. นักศึกษาต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง นักศึกษามีความเห็นว่า ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวม แตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษามีทัศนคติต่อภารกิจด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการบริการสังคมแตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ไม่แตกต่างจากเกณฑ์

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวม รวมทั้งด้านการเรียนการสอน และด้านการบริการสังคมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนด้านหลักสูตรและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก อาจเป็นเพราะเนื้อหาของหลักสูตรเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหารายวิชาเอกให้เหมาะสมกับผู้เรียน และเน้นความรู้ด้านวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกรมศิลปากร (2543 : 32) ซึ่งได้มีการจัดสัมมนาอาจารย์และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงหลักสูตรนาฏศิลป์ในระดับชั้นสูงให้เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม มีการนำนักศึกษาไปศึกษาจากสถานที่จริงเพื่อรับทราบถึงวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นต่าง ๆ และนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์เป็นนาฏศิลป์แขนงต่าง ๆ เช่น นาฏศิลป์พื้นบ้าน และเพลงพื้นบ้าน เป็นต้น อาจารย์และนักศึกษาต่างก็ตระหนักในหน้าที่ตามนโยบายของวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่จะอนุรักษ์และเผยแพร่งานการศึกษาเกี่ยวกับนาฏศิลป์และดนตรีไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับจรัส สุวรรณเวลา (2540 : 307) ที่ว่า ความเกี่ยวข้องระหว่างศิลปวัฒนธรรมกับสถาบันอุดมศึกษาไม่ใช่เรื่องของการอนุรักษ์ หรือทะนุบำรุงเท่านั้น แต่ยังรวมถึงศิลปวัฒนธรรมเพื่อคุณภาพชีวิตด้วย วัฒนธรรมอันดีงามของจิตใจช่วยเสริมคุณค่าให้บัณฑิตเป็นทรัพยากร-บุคคลที่มีคุณภาพ ซึ่งรากฐานแห่งความดีงามในจิตสำนึกส่วนหนึ่งมาจากกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ส่วนภารกิจด้านการเรียนการสอนและด้านการบริการสังคมที่อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากลักษณะของการเรียนการสอนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง ได้แก่ วิทยาลัยนาฏศิลปกรุงเทพฯ วิทยาลัยนาฏศิลปบุรีรัมย์วิทยาลัยนาฏศิลปอ่างทอง และวิทยาลัยนาฏศิลปสุพรรณบุรี มีวิธีการสอนในแนวทางเดียวกันคือยังไม่มีมีการปรับเปลี่ยนจากอดีตมากนัก แม้ปัจจุบันจะปรับปรุงให้เริ่มใช้วิธีการสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางก็ตาม แต่ยังมีอาจารย์หลายท่านที่ไม่เห็นด้วยกับการสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อาจเนื่องมาจากความเห็นที่ว่า การถ่ายทอดวิชาแบบศิลปะการรำ การแสดงโขน หรือการบรรเลงดนตรี จำเป็นต้องมีแม่แบบที่ถูกต้อง อ่อนช้อย และสง่างาม ซึ่งเป็นศิลปะเฉพาะตัวต้องใช้วิธีการสอนแบบสาธิตให้ผู้เรียนได้ดู ได้เห็น และได้สัมผัส ดังนั้น จึงมีการขัดแย้งภายในระหว่างกลุ่มที่ทำการถ่ายทอดแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กับกลุ่มที่ใช้วิธีการสอนแบบดั้งเดิม นอกจากนั้น ประเด็นเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอน และตำราที่อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะอุปกรณ์การเรียนการสอน และตำราไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปีที่จะซื้อเพิ่มเติมมีจำนวนน้อย อุปกรณ์การเรียนการสอนส่วนหนึ่งต้องหมุนเวียนเพื่อซ่อมบำรุง ทำให้

การเรียนการสอนไม่ประสบผลสัมฤทธิ์ตามต้องการ สอดคล้องกับสิริชัยชาญ พักจำรูญ (2540 : 254 – 247) ที่ว่า ความไม่เพียงพอของอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำรา เอกสารประกอบการเรียน มีผลทำให้การเรียนการสอนไม่ประสบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาได้ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานบริการสังคมที่อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากการส่งเสริมให้อาจารย์และนักศึกษาได้ร่วมในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของวิทยาลัยให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ ทำให้อาจารย์และนักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง และสามารถนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และหน่วยงานต่าง ๆ รวมตลอดถึงเป็นแหล่งรายได้อีกทางหนึ่งของสถาบันด้วย แต่การให้บริการก็ทำให้เกิดผลกระทบในเชิงลบขึ้นจากการขาดความพอดีในการกระจายงาน และความรับผิดชอบในงานประจำ รวมทั้งภารกิจด้านการเรียนการสอนที่อาจทำให้ขาดความต่อเนื่อง สอดคล้องกับสุชาติา ชินะจิต (จรัส สุวรรณเวลา และคนอื่น ๆ. 2540 : 271 – 280 ; อ้างอิงมาจาก สุชาติา ชินะจิต ม.ป.ป.) ที่ว่าการให้บริการวิชาการแก่สังคมย่อมมีผลกระทบทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ในแง่บวกนั้นจะมีผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งในด้านแหล่งรายได้ของหน่วยงาน และช่วยเสริมรายได้ให้บุคลากร เสริมวิชาการจากประสบการณ์ตลอดจนเป็นการสร้างชื่อเสียงแก่สถาบัน แต่ผลกระทบในเชิงลบจะเกิดจากการขาดความพอดีของการจัดการด้านต่าง ๆ ตั้งแต่การกระจายงานซึ่งหมายถึงกระจายรายได้ให้ผู้เกี่ยวข้องพร้อมกับการจัดการที่จะไม่ให้เกิดการผูกขาดกับคนกลุ่มเดียว ขณะเดียวกันก็ต้องดูแลให้มีความรับผิดชอบ มิฉะนั้นความรับผิดชอบในงานประจำอาจเสียไปเนื่องจากไม่มีสิ่งจูงใจ

2.1: อาจารย์ชายและอาจารย์หญิงที่มีคุณวุฒิต่างกัน มีประสบการณ์การสอนต่างกัน และสอนในสาขาวิชาเอกที่ต่างกัน ต่างก็เห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ทุกกลุ่มของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางทั้ง 4 แห่ง มีสภาพแวดล้อมการทำงานที่คล้ายคลึงกัน อาทิ หลักสูตรที่มีการจัดเนื้อหาหลักขณะคงที่ตายตัว (Rigid) และเป็นขั้นตอน (Lock – Step) ทำให้การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเป็นไปได้ยาก และมักไม่ค่อยยอมรับการเปลี่ยนแปลง นอกจากนั้นรูปแบบการเรียนการสอนยังเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือไม่ปรับเปลี่ยนจากอดีตมากนัก รวมทั้งกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่ทำให้อาจารย์และนักศึกษาประพฤติปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดสอดคล้องกับดูบริน (DuBrin. 1973 : 331 – 361) ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อมขององค์กรมีผลกระทบโดยตรงต่อการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจของบุคคล นอกจากนี้ บรรยากาศขององค์กรที่บุคคลมีส่วนร่วมจะมีส่วนกำหนดนิสัยของบุคคลนั้น ๆ เมื่อบุคคลหนึ่งอยู่ในสภาพแวดล้อมอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นเวลานาน บุคคลนั้นจะมีความรู้สึก หักเหน็ด ความเชื่อ และค่านิยมที่เป็นไปตามสภาพแวดล้อมมากยิ่งขึ้น ส่วนประเด็นการได้รับโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ เช่น การอบรมสัมมนา หรือการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ที่อาจารย์ทุกคนต่างก็ได้รับเท่าเทียมกันจึงสอดคล้อง

กับแนวความคิดของอาดัมส์ (Adams, 1975 : 112) เกี่ยวกับทฤษฎีความเท่าเทียม (Equity Theory) ที่ว่า หากบุคคลรู้สึกว่าได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกันในการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของตนเองและกับบุคคลอื่น ๆ แล้ว การทำงานจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประเด็นภารกิจด้านการบริการสังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อาทิ ส่งเสริมการแสดงนาฏศิลป์ และดนตรีให้กับหน่วยงานและบุคคลทั่วไปรวมทั้งการเผยแพร่ผลงานผ่านสื่อต่าง ๆ ที่อาจารย์ทุกกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะ ความตระหนักในความสำคัญของกิจกรรมด้านบริการวิชาการแก่สังคมที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมจะช่วยบ่มเพาะปลูกฝังรากฐานความตั้งใจ ช่วยเสริมคุณค่าให้นักศึกษาเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์แก่สังคม ดังที่สุชาติ ชินะจิต (จรัส สุวรรณเวลา และคนอื่น ๆ. 2540 : 307 – 309 ; อ้างอิงมาจาก สุชาติ ชินะจิต ม.ป.ป.) กล่าวว่า ความเกี่ยวข้องระหว่างศิลปวัฒนธรรมกับสถาบันอุดมศึกษามีใช้เรื่องของการอนุรักษ์หรือทะนุบำรุงเท่านั้น แต่เกินความกว้างไปถึงศิลปวัฒนธรรมเพื่อคุณภาพชีวิตด้วย บทบาทการบริการวิชาการแก่สังคมในด้านศิลปวัฒนธรรมคือ การสร้างความรู้ความเข้าใจที่จะทำให้เกิดสติปัญญาในการนำเอาวัฒนธรรมมาใช้ และช่วยแก้ไขปัญหาลังคม

3. อาจารย์มีความเห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวมและด้านการเรียนการสอนต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะความสนใจ และความตั้งใจจริงในการศึกษาของนักศึกษาปัจจุบันลดน้อยลงจากเดิม รวมทั้งเกิดปัญหาการปรับตัว และทักษะวิธีการในการเรียนซึ่งส่วนใหญ่เป็นลักษณะของภาคปฏิบัติ ส่วนการขาดแคลนตำราอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เนื่องจากความจำกัดของงบประมาณในแต่ละปี ก็อาจเป็นสาเหตุด้วยเช่นกัน เพราะอาจทำให้การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง หรือไม่ประสบผลตามที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524 : 48 – 49) ที่กล่าวถึงปัญหาด้านการเรียนการสอนว่า ปัญหาในการเรียนนั้นอยู่ที่ความสนใจและความตั้งใจของผู้เรียนเป็นหลักสำคัญ และปัญหานี้เอง ที่ไปสัมพันธ์กับหลักสูตร และวิธีการสอนที่หลักสูตรควรจะสัมพันธ์กับผู้เรียนและสังคม ผู้สอน ควรมีเทคนิคการสอนหลาย ๆ แบบ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสนใจและตั้งใจมากขึ้น หรือมีมาตรการ ให้ผู้เรียนตั้งใจมากขึ้นด้วย ประเด็นการประเมินผลการสอนของอาจารย์ที่ไม่มีความเหมาะสม อาจเป็นเพราะวิธีการประเมินผลยังไม่สามารถทำได้เต็มที่นักทั้งการประเมินโดยผู้เรียน และ การประเมินตนเองเนื่องจากยังไม่มีคำสั่ง หรือระเบียบที่ให้อาจารย์ผู้สอนต้องทำการประเมินผล เนื่องจากเป็นเรื่องละเอียดอ่อน สอดคล้องกับปราณี กุลละวณิชย์ (จรัส สุวรรณเวลา และคนอื่น ๆ. 2540 : 134 – 135 ; อ้างอิงมาจาก ปราณี กุลละวณิชย์ ม.ป.ป.) ที่กล่าวว่า การ เรียนการสอนซึ่งเป็นกระบวนการในการสร้างบัณฑิตนั้นจำเป็นต้องมีกลไกที่จะช่วยให้ผู้สอนได้ ทราบว่าการสอนของตนมีผลตรงตามที่ตนต้องการหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อจะได้ปรับปรุงการสอนให้ดียิ่ง ขึ้น กลไกที่จะทำให้ผู้สอนได้รับทราบข้อมูลนี้คือการใช่วิธีการประเมินโดยศิษย์ซึ่งมักมีผลในทาง

ลบ เพราะขัดกับความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ ยิ่งในวัฒนธรรมที่ถือว่าครูเป็นบุพชนียบุคคลแล้ว ความคิดที่ให้ศิษย์วิจารณ์หรือประเมินอาจารย์นั้นเป็นเรื่องที่ไม่อาจยอมรับได้ การประเมินคุณภาพการเรียนการสอนจึงใช้หลักการประเมินตนเองเป็นสำคัญ โดยเริ่มต้นจากการที่มีประมวลรายวิชา (Course Syllabus) เพื่อให้การประเมินมีความเป็นกลาง และมีความชัดเจนในการที่จะแก้ไขปรับปรุง นอกจากนั้นการประเมินจะช่วยให้ภาควิชา และคณะได้เห็นว่าอาจต้องสนับสนุนอุปกรณ์ สื่อการสอน หนังสือและระบบที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมของไทย แต่ต้องอาศัยกลไกที่รัดกุมและจริงจัง ส่วนประเด็นความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร อาจารย์เห็นว่าไม่มีความเหมาะสม อาจเป็นเพราะยังไม่มีอาจารย์ที่จบจากสาขาคอมพิวเตอร์หรือสารสนเทศโดยตรงมารับผิดชอบการเรียนการสอนในวิทยาลัย และการดำเนินการเรียนการสอนยังไม่ครบในทุกชั้นเรียน และยังไม่นำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้เพื่อพัฒนาในกระบวนการเรียนการสอนอย่างจริงจัง สอดคล้องกับจรัส สุวรรณเวลา (2540 : 326) ที่กล่าวว่า ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทเป็นเครื่องมือในการศึกษาที่จะทำให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการ ระบบ และวิธีการศึกษา การถ่ายทอดข้อมูลและองค์ความรู้ที่แตกต่างไปจากเดิม วิทยาการคอมพิวเตอร์จะเป็นฐานในการเก็บข้อมูล และเมื่อมีการปรับเปลี่ยนระบบอุดมศึกษา ก็จะเป็นโอกาสในการแข่งขันของประเทศกำลังพัฒนาเป็นอย่างมาก

4. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงต่างก็เห็นว่าภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อภารกิจด้านการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง ประเด็นที่นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อภารกิจด้านการเรียนการสอนแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดปฏิทินการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียนไม่สัมพันธ์กับเวลาเรียน ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย และพบว่านักศึกษาชายใช้เวลาอยู่กับกลุ่มเพื่อนมากกว่าการตั้งใจเรียน สอดคล้องกับไพฑูรย์สินลาร์ตัน (2524 : 41 – 47) ที่กล่าวว่า ปัญหาที่พบในสถาบันอุดมศึกษาโดยเฉพาะเรื่องการเรียนการสอนนั้น ไม่ได้เน้นเรื่องสติปัญญา หรือความสามารถเป็นเรื่องสำคัญ แต่เป็นเรื่องความสนใจ และการใช้เวลาอยู่กับกลุ่มเพื่อนเป็นสำคัญ ส่วนเรื่องที่พูดคุยในกลุ่มเพื่อนนั้นไม่ค่อยสัมพันธ์โดยตรงกับเรื่องที่เรียนมากนัก และเนื่องจากวิทยาลัยนาฏศิลป์เป็นสถาบันที่เคร่งครัดในด้านความประพฤติ แม้อาจจะเกิดความเบื่อหน่าย แต่นักเรียนหญิงก็ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความไม่ตั้งใจในการเรียนประเด็นภารกิจด้านอื่น ๆ ที่ไม่พบความแตกต่างอาจเป็นเพราะสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่เคารพระบอบอาวุโส มีวัฒนธรรมองค์การที่หล่อหลอมให้อาจารย์และนักศึกษามีทัศนคติและค่านิยมร่วมกัน สอดคล้องกับสมยศ นาวิการ (2536 : 352) ที่กล่าวถึงลักษณะของวัฒนธรรมองค์การว่า คือระบบของค่านิยม สมมติฐาน ความเชื่อ และบรรทัดฐานที่

ทำให้สมาชิกขององค์กรเป็นหนึ่งเดียว และสะท้อนมุมมองร่วมกัน วัฒนธรรมองค์กรมีผลอย่างมากต่อประสิทธิภาพขององค์กร

5. นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวมไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะประเด็นภารกิจด้านหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในสภาพสังคมปัจจุบันได้ กล่าวคือ นักศึกษาไม่เพียงแต่จะออกไปทำงานตามความรู้ที่ได้รับเท่านั้น แต่ต้องสามารถไปพัฒนางานนั้นให้ดียิ่งขึ้นได้ด้วย เนื่องจากความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรเป็นฐานให้เห็นสภาพของงานและสภาพของปัญหาได้ชัดเจนขึ้น จากนั้นผู้เรียนจึงจะเชื่อมโยงความรู้เพื่อนำมาแก้ไขปัญหา ส่วนประเด็นภารกิจด้านการเรียนการสอนที่นักศึกษามีทัศนคติไม่แตกต่างกันอาจเนื่องจาก อาจารย์มีความตั้งใจในการถ่ายทอดวิทยาการให้นักศึกษาอย่างเต็มที่ ทำให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบวิชาชีพได้ตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับปราณี กุลละวณิชย์ (จรัส สุวรรณเวลา และคนอื่น ๆ. 2540 : 137; อ้างอิงมาจาก ปราณี กุลละวณิชย์) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์คือ มีความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ และสามารถปรับเปลี่ยน ปรับปรุง เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยง (relevance) กับ สภาพที่เป็นจริงของแต่ละสมัย และกระบวนการเรียนการสอนหากไม่สนับสนุนให้สอดคล้องกับหลักสูตรแล้ว ความสำเร็จของหลักสูตรย่อมเป็นไปได้ยาก ส่วนประเด็นภารกิจด้านการบริการสังคมและด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ที่นักศึกษามีความเห็นไม่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะ นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันที่เป็นตัวแทนในการส่งเสริมการจัดบริการสำหรับบุคคลทั่วไปด้านศิลปวัฒนธรรมให้ได้รับทราบและเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้นักศึกษายังมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับจรัส สุวรรณเวลา (2540 : 307 – 308) ที่ว่า ในยุคโลกาภิวัตน์กลวิธีการสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในบทบาทของ ศิลปวัฒนธรรมเพื่อคุณภาพชีวิต คือ การวิจัย และการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ

6. นักศึกษาในสาขาวิชาเอกต่างกันมีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่านักศึกษาสาขาปีพาทย์กับสาขาคีตศิลป์ไทยมีทัศนคติต่อภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางด้านหลักสูตรแตกต่างกัน อาจเนื่องจากนักศึกษาสาขาปีพาทย์ซึ่งส่วนมากเป็นนักศึกษาชายมีความสนใจในหลักสูตร และเนื้อหาวิชาน้อยกว่าสาขาคีตศิลป์ไทยซึ่งส่วนมากเป็นนักศึกษาหญิง รวมทั้งกระบวนการเรียนการสอนที่แตกต่างกันตามความสัมพันธ์ของผู้เรียนและผู้สอน เนื่องจากสาขาคีตศิลป์ไทย ผู้เรียนซึ่งเป็นนักศึกษาหญิงจะกล้าซักถามอาจารย์ผู้สอนในชั้นเรียนมากกว่า และสนิทกับอาจารย์ผู้สอนมากกว่านักศึกษาชายซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในสาขาปีพาทย์ สอดคล้องกับไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2524 : 46) ที่กล่าวว่า โดยทั่วไปผู้เรียนจะชอบและพอใจกับโอกาสที่จะ

ได้พบและ พูดคุยกับอาจารย์ผู้สอนนอกห้องเรียนเพราะเป็นช่วงเวลาที่ เป็นอิสระ ได้ถามปัญหาที่ ตนไม่เข้าใจและไม่อายเพื่อน หรือสามารถซักถามได้หลายครั้ง แต่ผลที่มักประสบอยู่เสมอคือ นักศึกษามีโอกาสได้พบปะกับอาจารย์ผู้สอนนอกห้องเรียนน้อย

นักศึกษาสาขาละครกับสาขาปีพาทย์ และสาขาเครื่องสายไทย มีทัศนะต่อภารกิจด้าน การเรียนการสอนแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะความแตกต่างในกระบวนการสอนของอาจารย์ แต่ละสาขาต่างกัน การเรียนรู้นั้นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ครูทำหน้าที่เป็นเพียง ผู้ช่วยเหลือ จัดสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมให้เป็นหลักสำคัญ แต่เนื่องจากสาขาวิชาและ เทคนิควิธีการสอนของอาจารย์แตกต่างกัน จึงอาจเกิดปัญหาทางด้านการเรียนและทักษะวิธีการ ปรับตัวในกระบวนการเรียนรู้ สอดคล้องกับไพฑูริย์ สินลารัตน์ (2524 : 49) ที่ว่า การเรียน- การสอนเป็นเรื่องของคนกับคน เป็นเรื่องของการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ และทัศนะ ซึ่งกันและกัน ผู้มีความรู้มากย่อมจะมีโอกาสให้มากกว่าผู้มีความรู้่น้อย แต่ผู้มีความรู้่น้อยก็ย่อม มีโอกาสให้ได้เช่นกัน ดังนั้น บรรยากาศของการเรียนรู้อาจควรเป็นบรรยากาศของการช่วยเหลือ การร่วมมือ การเห็นอกเห็นใจ และความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน

นักศึกษาสาขาโขน กับนักศึกษาสาขาปีพาทย์ และเครื่องสายไทยมีทัศนะต่อภารกิจ ด้านการบริการสังคมแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะการให้บริการวิชาการแก่สังคมทำให้มีผล ประโยชน์เกิดขึ้นทั้งในด้านแหล่งรายได้ของหน่วยงาน และช่วยเสริมรายได้ให้กับบุคคล นักศึกษาแต่ละสาขาจะได้รับให้ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ แตกต่างกันไป เนื่องจากการคิดค่าใช้จ่าย และปัญหาในเชิงการจัดการที่จะรักษาความพอดีในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่การกระจายงาน และการ กระจายรายได้ให้กับผู้เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับสุชาติา ชินะจิตร (จรัส สุวรรณเวลา และคนอื่น ๆ. 2540 : 280; อ้างอิงมาจาก สุชาติา ชินะจิตร) ที่ว่าสถาบันอุดมศึกษาไม่อาจปฏิเสธได้ว่าแหล่ง รายได้แหล่งหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาคือ รายได้จากการให้บริการวิชาการแก่สังคม จึงต้องมี การดำเนินการให้เกิดความพอดีระหว่างการขยายวิชาการกับการสร้างและการถ่ายทอดวินัย เพราะวินัยคือความรับผิดชอบ ความมีระเบียบและเคารพกติกา หากจะทำให้การบริการวิชาการ เป็นแหล่งรายได้ การจัดการด้านต่าง ๆ จึงควรจะต้องอยู่ในระดับมืออาชีพ การคิดค่าใช้จ่ายที่ตรง ตามความเป็นจริง และการตลาดที่เข้มแข็ง

ส่วนนักศึกษาสาขาปีพาทย์ และสาขาโขน มีทัศนะต่อภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลป- วัฒนธรรมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความต้องการของสังคมในปัจจุบันที่เปิดโอกาสให้ นักศึกษาของสาขาปีพาทย์ได้แสดงมากกว่านักศึกษาสาขาโขน เนื่องจากปีพาทย์จะสามารถ แสดงได้ทุกโอกาสไม่ว่าจะเป็นงานลักษณะใดก็ตาม ซึ่งต่างจากการแสดงโขนที่มักจะแสดงในงาน พิธีและพระราชพิธีสำคัญๆ เท่านั้น นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายในการแสดงปีพาทย์ก็ยังถูกกว่าการ แสดงโขนอย่างเห็นได้ชัด แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษาทั้ง 2 สาขานี้ต่างก็ต้องเอื้อซึ่งกันและกัน

เพื่อช่วยทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติให้ดำรงอยู่สืบไป ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2534 :11) กล่าวว่า สถานศึกษาเป็นที่จำลองชีวิตจริงในสังคม โดยการปลูกฝังและสร้างเยาวชนให้ออกไปสู่สังคมวัฒนธรรมของชาตินั้น ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนจึงต้องมีหน้าที่สร้างคนให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมของชาตินั้น

ศึกษามีความเห็นว่าการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางโดยรวมต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า นักศึกษาเห็นว่าการกิจด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการบริการสังคม แตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไม่แตกต่างจากเกณฑ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประเด็นที่เกี่ยวกับการเรียนหลักสูตรคอมพิวเตอร์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ไม่มีความเหมาะสมในด้านหลักสูตร เนื่องจากการบรรจุเนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และไม่สามารถเชื่อมโยงการใช้งานให้ผู้เรียนได้รับทราบความก้าวหน้าทางด้านศิลป วิทยาการของประเทศต่าง ๆ ในโลก การติดต่อแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมยังไม่สามารถติดต่อได้อย่างรวดเร็ว การนำคอมพิวเตอร์มาคิดประดิษฐ์เพลง หรือท่วงทำนองต่าง ๆ ในการเรียนการสอนยังไม่สามารถกระทำได้ ส่วนภารกิจด้านการเรียนการสอนยังไม่มี การนำคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้อย่างจริงจัง อาจารย์ผู้สอนไม่ได้จับด้านคอมพิวเตอร์หรือสารสนเทศโดยตรง แต่ใช้วิธีการอบรมคอมพิวเตอร์ให้กับอาจารย์เฉพาะหลักสูตรและให้นำมาถ่ายทอดสู่ผู้เรียนอีกทอดหนึ่ง ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ อุปกรณ์การเรียนการสอน ซึ่งเป็นคอมพิวเตอร์รุ่นเก่า หรือการเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลยังไม่ได้รับงบประมาณเพียงพอ สอดคล้องกับจรัส สุวรรณเวลา (2540 : 326) ที่กล่าวว่า ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทเป็นเครื่องมือในการศึกษาที่จะทำให้เกิดมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการ ระบบ และวิธีการศึกษา การถ่ายทอดความรู้ และองค์ความรู้ที่แตกต่างไปจากเดิม และเมื่อมีการปรับเปลี่ยนระบบอุดมศึกษาก็น่าจะเป็นโอกาสในการแข่งขันของประเทศกำลังพัฒนาเป็นอย่างมาก ส่วนประเด็นการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม นักศึกษามีความเห็นไม่แตกต่างจากเกณฑ์อาจเป็นเพราะ ความตระหนักถึงนโยบายของวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์ สืบทอดศิลปะความเป็นนาฏศิลป์และดนตรีไทยอย่างแท้จริง สอดคล้องกับวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 14) ที่ว่า สถาบันอุดมศึกษาควรเป็นศูนย์กลางวัฒนธรรม ให้ประสบการณ์ ส่งเสริมให้เกิดความภูมิใจในการเป็นคนไทย เกิดความตระหนักในหน้าที่ที่จะรับผิดชอบต่อระเบียบประเพณีศิลปวัฒนธรรมที่จะส่งเสริมให้ดีขึ้น และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ นักศึกษามีโอกาสได้ร่วมกิจกรรมเพื่อรับทราบถึงการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น หรือบุคคลอื่นอย่างแท้จริง เป็นโอกาสให้น่าประสบการณ์ที่ได้รับมาแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลาง

จากผลการศึกษาทัศนะของอาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อการกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำการวิจัยไปใช้ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตร วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางควรมีการประเมินปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรในทุกสาขาวิชา โดยการสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมยุคปัจจุบันให้มากที่สุด และหลักสูตรที่ใช้ควรมีการปรับปรุงใหม่ในทุกกระยะ 5 ปี ควรจะแยกหลักสูตรระหว่างนักศึกษาที่เข้ามาเรียนใหม่ในระดับชั้นกลางปีที่ 1 ให้ชัดเจน

1.2 ด้านการเรียนการสอน วิทยาลัยนาฏศิลป์ควรจัดหาอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนให้เพียงพอ เช่น ควรมีเครื่องดนตรีสำหรับนักศึกษาฝึกซ้อมทั้งดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล เครื่องมือออกกำลังกายที่ปลอดภัยสาขาโขน เครื่องบันทึกเสียง สื่อการเรียนการสอน โทรทัศน์ วีดีโอประกอบการเรียนด้านการแสดงละครหรือโขน หรือการผลิตสื่อที่เป็นรูปธรรมให้อาจารย์และนักศึกษาส่วนภูมิภาคให้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติเหมือนกัน ครูผู้สอนควรจัดรูปแบบการเรียนการสอนวิธีใหม่ๆ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เกิดแรงจูงใจในการเรียน อาจแนะนำเสนอในรูปแบบของการสอนแบบบูรณาการ หรือนำนักศึกษาออกทัศนศึกษาตามสถานที่ต่างๆ หรือมีการแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องนาฏศิลป์และดนตรีพื้นฐานระหว่างวิทยาลัยนาฏศิลป์ส่วนภูมิภาคด้วยกัน

1.3 ด้านการบริการสังคม วิทยาลัยนาฏศิลป์ควรจะสนับสนุนเอกสารข้อมูล ตำราความรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์และดนตรี เพื่อเผยแพร่ไปยังสถานศึกษาหรือให้บุคคลที่สนใจทั่วไป ควรพิจารณาในการรับงานด้านการบริการและการแสดงให้กับสังคมตามโอกาสและความจำเป็น เพื่อให้อาจารย์ได้ปฏิบัติทำหน้าที่ด้านการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ และมีเวลาพัฒนาความรู้ความสามารถของตนในการที่จะผลิตผลงานด้านวิชาการทางดนตรีนาฏศิลป์ออกเผยแพร่ให้กับสังคม เช่นเดียวกันนักศึกษาเองก็จะได้มีเวลาสำหรับการเรียนรู้ทางด้านวิชาการสาขาศิลปะตามความสนใจและตามความถนัดของผู้เรียน

1.4 ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยนาฏศิลป์ควรส่งเสริมอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปะด้านนาฏศิลป์และดนตรีไทยทั้งภายในและต่างประเทศ ตลอดจนการถ่ายทอดความรู้ศิลปวัฒนธรรมให้กับเยาวชนคนไทยรุ่นใหม่ ให้รู้ซึ่งถึงมรดกอันทรงคุณค่าของบรรพบุรุษไทย ที่ได้สั่งสมมาเป็นระยะเวลายาวนาน เพราะสิ่งเหล่านี้ถือเป็นเอกลักษณ์สำคัญของชาติไทย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาปัจจัยเชิงจิตวิทยา เช่น ความพึงพอใจ แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อการปรับตัวของนักศึกษาในวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

1.2 ศึกษาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

1.3 ศึกษาการบริหารงานด้านบุคคลของวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

1.4 ศึกษาความคิดเห็นของบุคคลทั่วไปที่มีต่อวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 12 แห่งในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทยและดนตรีไทย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา สุขสำราญ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประภา เทียงแฮม เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัย
นาฏศิลป์ปทุมธานี เมื่อ 25 สิงหาคม 2543.
- กรมศิลปากร.(2543). ร่างหลักสูตรดนตรีและการแสดงพื้นบ้านภาคกลาง. วิทยาลัยนาฏศิลป์.
วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์ปทุมธานี
คณะรัฐมนตรี. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. ฉบับที่กรรมการกฤษฎีกา
ตรวจพิจารณาแล้ว เสนอคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2542.
- จรัส สุวรรณเวลา และคนอื่น ๆ. (2540). บนเส้นทางอุดมศึกษา.กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินตนา สายทองคำ. (2539). การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ
ของนักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- ฉวีวรรณ นุชนวล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประภา เทียงแฮม เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัย
นาฏศิลป์ปทุมธานี เมื่อ 15 มิถุนายน 2543.
- ณงนถ สภาวโรดม. (2533). การศึกษานอกสถานที่กับการสอนสังคม. สารพัฒนาหลักสูตร.
ดุสิต แยมเอิบสิน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประภา เทียงแฮม เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงเรียน
บ้านไร่ไทย จังหวัดลพบุรี เมื่อ 9 สิงหาคม 2543.
- ดำรงศักดิ์ นาฏประเสริฐ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประภา เทียงแฮม เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัย
นาฏศิลป์อ่างทอง เมื่อ 2 สิงหาคม 2543.
- นพพร พานิชสุข. (2526). "จริยธรรม 10 ประการของครู," ใน มิตรครู. หน้า 31.
- นริรัตน์ วิจิตรแก้ว. (2542). การพัฒนานักศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์และการประเมิน
ตนเองของนักเรียนนักศึกษานาฏศิลป์ชั้นกลางและชั้นสูง วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย-
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นาราวดี ศิริโรจน์. (2543). ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการบริการวิชาการ
ของวิทยาลัยนาฏศิลป์. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิลวรรณ วรรณะสี. (2539). การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง
สาขาวิชานาฏศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2527. ปริญญาานิพนธ์
กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญมี เณรยอด. (2529). *งานบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ประกอบ บุปรัตน์. (2532). *จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : ปรัชญาและเป้าหมายการบริการวิชาการแก่ชุมชน, สารพัฒนาคณาจารย์. หน่วยพัฒนาคณาจารย์.*
- ประกอบ บุปรัตน์. (2534). "แนวทางการพัฒนาหลักสูตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในทศวรรษหน้า," ใน *เอกสารการประชุมทางวิชาการเรื่องนวัตกรรมด้านหลักสูตรและการสอนในระดับอุดมศึกษา*. จัดโดยฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วันที่ 13 - 14 มิถุนายน.
- (2536). "ทิศทางการอุดมศึกษาของประเทศไทยในทศวรรษหน้า," ใน *เอกสารประกอบการบรรยายโครงการประชุมทางวิชาการ เรื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศทิศทางที่ต้องทบทวน*. หน้า 1-5. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกอบ ลาภเกษร. (2537). "ประวัติและผลงาน," ใน *60 ปีวิทยาลัยนาฏศิลป์* หน้า 82. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- ประสิทธิ์ ถาวร. (2537). "แนวคิดในการพัฒนาวิทยาลัยนาฏศิลป์ต่อไปในอนาคต," ใน *60 ปีวิทยาลัยนาฏศิลป์* หน้า 142. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- พรชูลี คุณานุกร. (2523). "หลักสูตรอุดมศึกษา," ใน *การอุดมศึกษา*. ม.ป.พ.
- พระราชวรมนู. (2527). *ธรรมเนียมชีวิต พุทธจริยธรรมเพื่อชีวิตที่ดีงาม*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์.
- พิทยา สายหู (2517). *ภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง.โครงการพัฒนามหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ จัด ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก 14 - 17 ธันวาคม.*
- พิทยา โพธิ์ทอง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประภา เทียงแฮม เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง เมื่อ 20 กันยายน 2543.
- เพ็ญทิพย์ จันทุม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประภา เทียงแฮม เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์พลพบุรี เมื่อ 28 มกราคม 2544.
- ไพฑูรย์ ลินลารัตน์. (2524). *หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- (2527). *หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2530). "งานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา," เอกสารประชุมทางวิชาการ.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มยุรี สุทธิเลิศอรุณ. (2528). การเปรียบเทียบคุณลักษณะนิสิตจำแนกตามสาขาวิชา :
ศึกษาเฉพาะกรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- รจนา สุนทรานนท์. (2537). คุณลักษณะทางวิชาชีพของบัณฑิตวิทยาลัยนาฏศิลป์
ตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์บัณฑิต และผู้บังคับบัญชา. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณรัตน์ เศรษฐี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประภา เทียงแท้ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงเรียน
บ้านไร่ไทย จังหวัดลพบุรี เมื่อ 13 สิงหาคม 2543.
- วัลลา นาฏประเสริฐ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประภา เทียงแท้ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัย
นาฏศิลป์อ่างทอง เมื่อ 2 สิงหาคม 2543.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2518). หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- (2524). "การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา," ใน การพัฒนาการเรียน
การสอนระดับอุดมศึกษา หน้า 45 – 58. ภาควิชาอุดมศึกษา. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา . (2530). งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดม
ศึกษา. คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2534). "มหาวิทยาลัยกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทย". สารพัฒนาดนอาจารย์.
2 (4).
- วัลลภา ศุนาลัย. ม.ป.ป. หน้า หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- วิทยาลัยนาฏศิลป์. (2531). "ระเบียบการรับสมัครนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์," ใน คู่มือนักเรียน
หน้า 4. วิทยาลัยฯ.
- (2537). "วิทยาลัยนาฏศิลป์ในทศวรรษหน้า," ใน เอกสารประกอบการสัมมนา
ทางวิชาการ. หน้า 4. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยฯ.
- (2538). รายงานฝ่ายวิชาการวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี. วิทยาลัยฯ.
- (2539). คู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยฯ.
- (2541). รายงานสถิติของนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร.
- วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี. (2537). "เอกสารประกอบการอบรม Child Centered," ใน
โครงการอบรม Child Centered. หน้า 1. วิทยาลัยฯ .
- (2542). งานสถิติฝ่ายกิจกรรม. หน้า 3.
- (2542). "โครงการค่ายอาสาพัฒนา," ใน งานส่งเสริมกิจกรรมพิเศษ. ม.ป.ป.

- วิทยาลัยนาฏศิลป์ปทุมธานี. (2543). งานสถิติฝ่ายกิจกรรมการแสดง. หน้า 2.
- (2544). โครงการส่งเสริมความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ให้กับนักศึกษา.
หน้า 2.
- วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง. (2541). “โครงการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา,” ใน
การประกันคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาจิตพิสัย. หน้า 5. วิทยาลัยฯ.
- ศราวุธ เสียงแจ่ม. (2534). “การบริการทางวิชาการแก่สังคมด้านศิลปวัฒนธรรม,”
ใน สัมมนาอุดมศึกษา เรื่อง แนวโน้มการพัฒนาอุดมศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
อุดมศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. มหาวิทยาลัย.
- สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์. (2538). “ปัญหาการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทย : นาฏศิลป์ไทยกับ
การสอนและหลักสูตรของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ,” ใน รายงานการสัมมนาการ
ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนา ปรับปรุง หลักสูตรนาฏศิลป์ และหลักสูตรศิลปศึกษา.
กรุงเทพฯ : สถาบันฯ.
- สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์. (2540). การจัดการศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร. หน้า 22 – 23.
- สมยศ นาวิการ. (2536). “การจูงใจ”. ใน การบริหาร. หน้า 394 – 399. กรุงเทพฯ :
บริษัทธรรมสาร จำกัด.
- (2541). สถิติการศึกษาประจำปี พ.ศ. 2541. กรุงเทพฯ งานแผนและงบประมาณ.
- สิริชัยชาญ พักจำรูญ. (2537). “ประวัติวิทยาลัยนาฏศิลป์,” ใน 60 ปีวิทยาลัยนาฏศิลป์.
หน้า 30. กรุงเทพฯ.
- (2542). วิวัฒนาการและอนาคตภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในการพัฒนาศิลปวัฒน-
กรรมไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
อัสสัณหา.
- สุรชาติ นกุลธรรม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประภา เทียงแซม เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัย
นาฏศิลป์สุพรรณบุรี เมื่อ 28 กันยายน 2543.
- สุระชัย สิบบุผา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประภา เทียงแซม เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัย
นาฏศิลป์ปทุมธานี เมื่อ 22 มกราคม 2544.
- สุมิตร คุณานุกร. (2528). “หลักสูตรและการสอน,” กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- สุปราณี อัครชีพ. (2534). “วัฒนธรรมหลักสูตรการเรียนการสอน,” ใน สัมมนาอุดมศึกษา
เรื่อง แนวโน้มการพัฒนาอุดมศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2538). มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2: พื้นฐานและบริการนักศึกษา.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .
- (2539). “มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1: พื้นฐานและบริการนักศึกษา.”
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2539). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 4*.
 กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- สำเร็จ นิลประดิษฐ์. (2533). "ประกาศใช้เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโดยไม่ปฏิบัติตามมีผลต่อการเลื่อนขั้น," *หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ*. หน้า 8.
- หทัยชนก ยอดดี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประภา เทียงแซม เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัย
 นาฏศิลป์ลพบุรี เมื่อ 20 ธันวาคม 2543.
- อารี กุลตันท์. (2537). "วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ มีอายุครบ 60 ปี," ใน *60 ปีวิทยาลัย
 นาฏศิลป์*. หน้า 80 กรุงเทพฯ. : ม.ป.พ.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). *หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน*. กรุงเทพฯ :
 โรงพิมพ์ เอส ดี เพรส.
- Adams, J.S. (1975). "Inequity in Social Exchange," In R.M. Steers and L.W. Porter
 (Eds). *Motivation and Work Behavior*. New York : McGraw-Hill.
- Digby, Anderson A. (1981). *Curriculum Prosals: A Critical Guide*. London, Croom Helm
 Ltd.
- DuBrin, A. J.(1973). *Fundamentals of Organizational Behavior* . New York : Pregamon
 Press.
- Bloom, Benjamin S. (1956). *The Taxonomy of Educational Objectives*. New York : David
 McKay Co., Inc.
- Cronbach, Lee Joseph. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3.ed.
 New York : Haper.
- Dunn, Rita. (1972). "Team Learning and Circles of Knowledge", *Practical Approaches
 To Individualizing*. West Nyac, New York : Packer Publishing Company Inc.
- Edwards Allen Luis. (1957) .*Technique of Attitude Scale Construction*. Englewood
 Cliffs. New Jersey : Prentice Hall, Inc.
- Evans,J.M. and Bruckner,M.M.(1992). *Teacher and You : Committing, Preparing
 and Succeeding*. Needham Heights. Mass. : Allyn and Bacon.
- Ferguson, G.A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. New York :
 McGraw-Hill Book Company,
- Galen, Sayior J and Alexander, Willimam M. (1974). *Planning Curriculum for Schools*.
 New York : Holt. Rinehart and Winston.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

สำหรับอาจารย์

เรื่อง “ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาระดับชั้นสูง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจทัศนะของอาจารย์ระดับชั้นสูงเกี่ยวกับภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลโปรดตอบทุกข้อคำถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าคำตอบที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน
สังกัด

- () วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ
- () วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี
- () วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง
- () วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี

1. เพศ () ชาย

() หญิง

2. ประสบการณ์ในการสอน

() น้อยกว่า 10 ปี

() ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3. คุณวุฒิสูงสุดที่ได้รับ

() ปริญญาตรี

() ปริญญาโท

4. สาขาวิชาเอกที่ทำการสอน

() นาฏศิลป์ไทยละคร

() นาฏศิลป์ไทยโขน

() ปี่พาทย์

() เครื่องสายไทย

() คีตศิลป์ไทย

() ดุริยางค์สากล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนะของอาจารย์ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร
ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในข้อคำถามว่า ท่านมีความคิดเห็นต่อภารกิจของวิทยาลัย
นาฏศิลป์ ทั้ง 4 ด้าน ในระดับใด และโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบ ที่ตรงกับ
ความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดค่าน้ำหนักระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ไม่มีความเหมาะสม
ระดับ 1	หมายถึง	ไม่มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง

ข้อ	ภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
	ด้านหลักสูตร					
1	จำนวนหน่วยกิตสาขาวิชาเอกในโครงสร้างหลักสูตร					
2	ส่งเสริมให้เห็นความสำคัญของอาชีพครู					
3	เนื้อหาของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน					
4	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล					
5	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวิจารณญาณในการตัดสินใจ					
6	ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนในหลักสูตรไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
7	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก					
8	หลักสูตรนาฏศิลป์ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในด้านศิลปวัฒนธรรมสากล					
9	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดี					
10	หลักสูตรสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์					

ข้อ	ภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
11	การเรียนรู้หลักสูตรคอมพิวเตอร์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์					
13	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในด้านดนตรีไทย					
14	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้					
15	หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรม					
16	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในด้านนาฏศิลป์ไทย					
17	หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์					
18	หลักสูตรส่งเสริมให้มีความสำนึกและตระหนักในหน้าที่ของคนไทยและการอยู่ร่วมในสังคมประชาธิปไตย					
19	หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้นำ					
20	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในด้านนาฏศิลป์ดนตรีสากล					
	<u>ด้านการเรียนการสอน</u>					
1	ความหลากหลายของวิธีการสอนในวิทยาลัยนาฏศิลป์					
2	วิธีการประเมินผลระหว่างการเรียนการสอน					
3	วิธีการประเมินผลหลังเรียนจบในแต่ละรายวิชา					
4	การบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การเรียน					
5	ผู้เรียนมีโอกาสประเมินผลการสอนของอาจารย์					
6	ความทันสมัยของสื่อการเรียนการสอน					
7	ความพอเพียงของอุปกรณ์การเรียนการสอน					
8	การจัดปฏิทินการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียน					
9	เอกสารตำราเพื่อศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดมีจำนวนพอเพียง					
10	ห้องสมุดมีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษา					
11	ห้องเรียนวิชาปฏิบัติมีความเหมาะสม					
12	การจัดตารางสอนในแต่ละภาคเรียน					

ข้อ	ภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
13	การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษา					
14	การจัดทำแผนการสอนรายวิชา					
15	การจัดอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชา					
16	ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอน ของอาจารย์					
17	ความตั้งใจในการถ่ายทอดวิทยาการ					
18	กระบวนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดง ความคิดเห็น					
19	กระบวนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความ สามัคคีในหมู่คณะ					
20	ใช้วิธีการเรียนการสอนแบบบูรณาการ					
21	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสื่อสารเช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) อินเทอร์เน็ต					
22	ความสนใจเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษา					
23	การติดตามข่าวสารในประเทศ					
24	ความสามารถในการนำหลักจิตวิทยามา ประยุกต์สอน					
25	ความสามารถในการแก้ไขปัญหาในการแสดง					
	<u>ด้านการบริการสังคม</u>					
1	การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ผ่านสิ่งตีพิมพ์					
2	ความร่วมมือในการจัดบริการวิชาการกับ หน่วยงานอื่น เช่น การอบรมมัคคุเทศก์ เป็นต้น					
3	การส่งเสริมการจัดบริการสำหรับบุคคลทั่วไป เช่น อบรมนาฏศิลป์ดนตรีในภาคฤดูร้อน					
4	การส่งเสริมการจัดนิทรรศการด้านนาฏศิลป์ และดนตรีตามโอกาสต่าง ๆ					
5	การส่งเสริมการผลิตสื่อการสอนเพื่อช่วยเหลือ ผู้ด้อยโอกาส					
6	การส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์					
7	ส่งเสริมการแสดงนาฏศิลป์ดนตรีในโอกาส ต้อนรับชาวต่างประเทศ					

ข้อ	ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
8	การจัดรายการโทรทัศน์ให้กับประชาชนทั่วไป					
9	จัดตั้งชมรมต่างๆ เช่น ชมรมการแสดงและเขียนบท ชมรมดนตรี					
10	เชิญผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมาให้ความรู้แก่นักศึกษา และบุคคลที่สนใจ					
11	ชมรมวิชาการ จัดโอกาสให้แสดงความสามารถ					
12	จัดส่งเอกสารความรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์และดนตรีทั้งไทยและสากลไปตามสถานศึกษาต่างๆ เพื่อเผยแพร่					
13	เปิดโอกาสให้บุคคลที่สนใจความรู้ด้านนาฏศิลป์และดนตรีได้ศึกษาดูงานในวิทยาลัยนาฏศิลป์					
14	การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์					
15	การส่งเสริมให้นักศึกษাজัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคม เช่น ค่ายอาสาพัฒนาชนบท เป็นต้น					
	ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม					
1	การสนับสนุนการแสดงนาฏศิลป์ไทยในโอกาสต่างๆ					
2	การสนับสนุนการแสดงดนตรีไทยและสากลในโอกาสต่างๆ					
3	การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อสืบทอดประเพณีไทย เช่นการจัดงานลอยกระทง					
4	การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อสืบทอดประเพณีไทย เช่นประเพณีแข่งเรือยาว					
5	การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมไทย เช่น จัดพิธีไหว้ครู					
6	การส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านภาษาไทย เช่น การประกวดการขับเสภา ทำนองเสนาะ					
7	การส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น วันสุนทรภู่ วันแม่แห่งชาติ					
8	การเผยแพร่การแสดงนาฏศิลป์ดนตรีในต่างประเทศ					

ข้อ	ภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
9	การสนับสนุนการแสดงนาฏศิลป์และดนตรีในวัน เด็กแห่งชาติ					
10	จัดกิจกรรมได้วาระหว่างสถาบันการศึกษาใกล้เคียง ในระดับอุดมศึกษา					
11	การสนับสนุนการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธ ศาสนา เช่นการแห่เทียนวันเข้าพรรษา					
12	จัดกิจกรรมได้วาระหว่างสถาบันการศึกษาใกล้เคียง ในระดับมัธยมศึกษา					
13	การร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น นำนัก ศึกษาดูการทำหัตถ์ จังหวัดอ่างทอง					
14	การจัดประกวดดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษา					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ด้านหลักสูตร

.....

.....

.....

2. ด้านการเรียนการสอน

.....

.....

3. ด้านการบริการสังคม

.....

.....

4. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

.....

.....ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาตอบแบบสอบถาม

**แบบสอบถาม
สำหรับนักศึกษา**

เรื่อง “ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคกลางตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาระดับชั้นสูง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจทัศนะของนักศึกษาระดับชั้นสูงเกี่ยวกับภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลโปรดตอบทุกข้อคำถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าคำตอบที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน
สังกัด

- () วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ
- () วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี
- () วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง
- () วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี

1. เพศ () ชาย
() หญิง

2. คะแนนเฉลี่ยสะสม
() ต่ำกว่า 2.00
() 2.00 – 3.00
() 3.01 – 4.00

3. สาขาวิชาที่ศึกษา
() นาฏศิลป์ไทยละคร
() นาฏศิลป์ไทยโขน
() ปี่พาทย์
() เครื่องสายไทย
() คีตศิลป์ไทย
() ดุริยางค์สากล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนะของนักศึกษาชั้นสูงของวิทยาลัยนาฏศิลป์ 4 ด้าน ได้แก่
 ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการสังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลป
 วัฒนธรรม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในข้อคำถามว่า ท่านมีความคิดเห็นต่อภารกิจของวิทยาลัย
 นาฏศิลป์ ทั้ง 4 ด้าน ในระดับใด และโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบ ที่ตรงกับ
 ความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดค่าน้ำหนักระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ไม่มีความเหมาะสม
ระดับ 1	หมายถึง	ไม่มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง

ข้อ	ภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
	ด้านหลักสูตร					
1	หลักสูตรส่งเสริมความสำคัญของอาชีพครู					
2	หลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน					
3	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างมี เหตุผล					
4	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวิจารณญาณในการ ตัดสินใจ					
5	ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนในหลักสูตร ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
6	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก					
7	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสามารถคิดใน หมู่คณะ					
8	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดี					
9	หลักสูตรสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียน มีมนุษยสัมพันธ์					
10	หลักสูตรสามารถนำไปใช้เพื่อการศึกษาต่อใน ระดับสูงขึ้นได้					

ข้อ	ภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
11	การเรียนรู้หลักสูตรคอมพิวเตอร์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์					
12	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในด้านดนตรีไทย					
13	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้					
14	หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรม					
15	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในด้านนาฏศิลป์ไทย					
16	หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์					
17	หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้นำ					
18	หลักสูตรส่งเสริมให้มีความสำนึกและตระหนักในหน้าที่ของคนไทยและการอยู่ร่วมในสังคมประชาธิปไตย					
19	จำนวนหน่วยกิตในสาขาวิชาเอก					
20	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในด้านดนตรีสากล					
1	<u>ด้านการเรียนการสอน</u>					
	ความหลากหลายของวิธีการสอนในวิทยาลัยนาฏศิลป์					
	2 วิธีการประเมินผลระหว่างการเรียนการสอน					
	3 วิธีการประเมินผลหลังเรียนจบในแต่ละรายวิชา					
	4 การบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การเรียน					
	5 ผู้เรียนมีโอกาสประเมินผลการสอนของอาจารย์					
	6 ความทันสมัยของสื่อการเรียนการสอน					
	7 ความพอเพียงของอุปกรณ์การเรียนการสอน					
	8 การจัดปฏิทินการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียน					
	9 เอกสารตำราเพื่อศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดมีจำนวนพอเพียง					
	10 ห้องสมุดมีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษ					
	11 ห้องเรียนวิชาปฏิบัติมีความเหมาะสม					
	12 การจัดตารางสอนในแต่ละภาคเรียน					

ข้อ	ภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
13	การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษา					
14	การตรงต่อเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้สอน					
15	การตรงต่อเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของนักศึกษา					
16	การจัดอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชา					
17	ความตั้งใจในการถ่ายทอดวิทยาการ					
18	กระบวนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น					
19	กระบวนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกในหมู่คณะ					
20	ใช้วิธีการเรียนการสอนแบบบูรณาการ					
21	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสื่อสารเช่นจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) อินเทอร์เน็ต					
22	ความสนใจเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษา					
23	การติดตามข่าวสารในประเทศ					
ด้านการบริการสังคม						
1	การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ผ่านสิ่งตีพิมพ์					
2	ความร่วมมือในการจัดบริการวิชาการกับหน่วยงานอื่น เช่น การอบรมมัคคุเทศก์ เป็นต้น					
3	การส่งเสริมการจัดบริการสำหรับบุคคลทั่วไป เช่น อบรมนาฏศิลป์ดนตรีในภาคฤดูร้อน					
4	การส่งเสริมการจัดนิทรรศการด้านนาฏศิลป์และดนตรีตามโอกาสต่าง ๆ					
5	การส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์					
6	ส่งเสริมการแสดงนาฏศิลป์ดนตรีในโอกาสต้อนรับชาวต่างประเทศ					
7	การจัดรายการโทรทัศน์ให้กับประชาชนทั่วไป					
8	การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์					
9	การส่งเสริมให้นักศึกษাজัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคม เช่น ค่ายอาสาพัฒนาชนบท เป็นต้น					

ข้อ	ภารกิจของวิทยาลัยนาฏศิลป์	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
10	จัดตั้งชมรมต่างๆ เช่น ชมรมการแสดงและเขียนบท ชมรมดนตรี ชมรมวิชาการ					
11	เชิญผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมาให้ความรู้แก่นักศึกษา และบุคคลที่สนใจ					
12	จัดบริการห้องสมุดอาชีพเพื่อให้ข่าวสารข้อมูลด้านการประกอบอาชีพ ตามสาขาวิชา					
13	เปิดโอกาสให้บุคคลที่สนใจความรู้ด้านนาฏศิลป์และดนตรีได้ศึกษาดูงานในวิทยาลัยนาฏศิลป์					
	ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม					
1	การสนับสนุนการแสดงนาฏศิลป์ไทยในโอกาสต่างๆ					
2	การสนับสนุนการแสดงดนตรีไทยและสากลในโอกาสต่างๆ					
3	การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อสืบทอดประเพณีไทย เช่นการจัดงานลอยกระทง					
4	การสนับสนุนการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนา เช่นการแห่เทียนเข้าพรรษา					
5	การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมไทย เช่น จัดพิธีไหว้ครู					
6	การส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านภาษาไทย เช่น การประกวดการขับเสภา ทำนองเสนาะ					
7	การส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น วันสุนทรภู่ วันแม่แห่งชาติ					
8	การเผยแพร่การแสดงนาฏศิลป์ดนตรีในต่างประเทศ					
9	การแสดงนาฏศิลป์และดนตรีในวันเด็กแห่งชาติ					
10	การจัดกิจกรรมได้เวทีระหว่างสถานศึกษาใกล้เคียงในระดับอุดมศึกษา					
11	การจัดประกวดดนตรีไทยในระดับมัธยมศึกษา					
12	การร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น นำนักศึกษาดูการทอผ้าด้วยมือจากอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี					

ข้อ	ภารกิจ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
13	การร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น นำนัก ศึกษาดูการทำหัวโขน จังหวัดอ่างทอง					
14	การสนับสนุนการแสดงท้องถิ่น เช่น ลิเก ลำตัด เพลงฉ่อย เพลงอีแซว เพลงเรือ เป็นต้น					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ด้านหลักสูตร

.....

.....

.....

2. ด้านการเรียนการสอน

.....

.....

.....

3. ด้านการบริการสังคม

.....

.....

.....

4. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

ประวัติของผู้ทรงคุณวุฒิในการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. อาจารย์ ดร. จารุวรรณ	สกุลคู	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
2. อาจารย์เพ็ญทิพย์	จันทุม	ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี
3. อาจารย์สมศักดิ์	หัตติ	อาจารย์ 3 ระดับ 8 วิทยาลัยนาฏศิลป์

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางประภา เทียงแฮม
เกิดวันที่	26 พฤษภาคม 2506
สถานที่เกิด	อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	123 ถนนรามเดโช ต.ทะเลชุบศร อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 15000
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 6 วิทยาลัยนาฏศิลป์
สถานที่ทำงานในปัจจุบัน	ภาควิชาดุริยางค์ไทย หมวดเครื่องสายไทย วิทยาลัย นาฏศิลป์ลพบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2527	ประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง จากวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง
พ.ศ. 2531	ครุศาสตรบัณฑิต จากวิทยาลัยครู เทพสตรี จังหวัดลพบุรี
พ.ศ. 2544	การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร